

การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม
แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มยุรา ชาติทรัพย์สิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**The Development of English Speaking Ability through the Use
of 4W 1H Technique of Prathomsuksa 1 students**

Mayura Chatsupsin

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Curriculum and Instructional
College of Education Science, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เสนอโดย นางสาวมยุรา ชาติทรัพย์สิน

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์พา ทัดภูธร

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองแถม)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์พา ทัดภูธร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพทยา มีสัตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภารัตน์ แสงจันทร์)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์ทิญญา แม่นโกศล)

วันที่ ... 8 ... เดือน ... กรกฎาคม ... พ.ศ. 2563

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W 1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ชื่อผู้เขียน	มยุรา ชาติทรัพย์สิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์พา ทัดภูธร
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H 2) ศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) ศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H 2) แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ มีคะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.21 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 2) นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 92.85 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.15 3) ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนความสามารถเพิ่มขึ้นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีคะแนนเท่าเดิมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 และมีคะแนนลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และ 4) นักเรียนต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86, S.D. = 0.35$)

คำสำคัญ : ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ, เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W 1H, ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ, ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

Thesis Title	The Development of English Speaking Ability through the Use of 4W 1H Technique of Prathomsuksa 1 students
Author	Mayura Chatsupsin
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Janpha Thadphoothon
Department	Curriculum and Instruction
Academic Year	2019

ABSTRACT

The aims of this experimental research were to 1) develop (Prathom Suksa 1) Prathomsuksa 1 students' ability to speak English through the use of the 4 W1 H technique, 2) investigate the students' ability to remember English vocabulary, 3) Study the students' retention of the English words, and 4) To study the students' satisfaction of the learning activities under the 4 W1 H technique. The subjects were 14 Prathom Suksa 1 students at Wat Don Phatthana School Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The experiment was carried out during Semester 2, academic year 2019. The research instruments were 1) the learning management plan for the English subject; the plan was based on the principles of the 4 W1 H technique, 2) the English speaking ability assessment form 3) the satisfaction questionnaire, measuring the students' satisfaction of their learning experience under the 4 W1 H questioning technique. The statistics used in the research were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research were the following: (1) The majority of the students had improved their ability to speak English, as revealed by the fact that 85.21 of the student participants (12 of them) scored no less than the set criteria of 70%; only 2 (14.29%) scored lowered than the set criteria. (2) The students had developed their ability to remember English words, evidenced from the fact that 13 of them (92.85%) scored no less than 70% of the set criteria; only 1 student (7.15%) scored below the criteria. (3) Their English words retention ability had been improved, evidenced from the fact that 7 students (50%) were able to recall the words learned after a period of two weeks. Five of them (35.71%) had the same retention score after two weeks. However, two of them (14.29%) were found to have lower word retention score. (4) The students were very

satisfied with the learning experience and the activities under the 4W1H technique, as evidenced from the positive responses to the questionnaires (Mean = 2.86, SD = 0.35).

Keywords: English speaking ability, 4W 1H technique, Ability to memorize English words, Retention of English vocabulary

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทรีพา ทักภูธร อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในกระบวนการดำเนินงานวิจัย ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิทยานิพนธ์ ให้งานมีคุณภาพ และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองเอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภารัตน์ แสงจันทร์ อาจารย์ ดร. ไพทยา มีสัจย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองเอน อาจารย์ ดร. ไพทยา มีสัจย์ และ อาจารย์ ดร. สุกกะนิง นฤพนธ์จิรกุล ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจและแก้ไขเครื่องมือวิจัยจนสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ นายวีระชัย วิเศษสัจย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม นางกนกวรรณ ภูธรธรรม ครูประจำชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลวิจัยในสถานศึกษา

ขอขอบคุณ และนางสาวปัญจมาศ คล้ายแพร ที่กรุณาเป็นครูพี่เลี้ยงและให้คำแนะนำตลอดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจนการดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย และขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อสมชัยชาติทรัพย์สิน คุณแม่บุญเรือน ชาติทรัพย์สินญาติพี่น้อง ที่คอยเป็นกำลังใจและอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้นับว่าสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี รวมถึงพี่และเพื่อน สาขาหลักสูตรและการสอนทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันมาโดยตลอด

ท้ายนี้ คุณค่า ประโยชน์ และคุณงามความดีทั้งหมดของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แต่บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสทาวิชาความรู้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

มยุรา ชาติทรัพย์สิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการทำวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 หลักสูตรสถานศึกษา.....	8
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพูด.....	13
2.3 คำศัพท์.....	18
2.4 เทคนิคการตั้งคำถาม.....	29
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถด้านความจำ.....	49
2.6 การวัดความพึงพอใจ.....	57
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	62
3.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
4. ผลการศึกษา.....	69
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H.....	70
ตอนที่ 2 ผลของความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H.....	75
ตอนที่ 3 ผลของความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H.....	79
ตอนที่ 4 ผลของความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเรียนรู้การพูด ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H.....	80
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	82
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	82
5.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	83
5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
5.7 สรุปผลการศึกษา.....	85
5.8 อภิปรายผล.....	86
5.9 ข้อค้นพบจากการวิจัย.....	88
5.10 ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	99
ก. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	100
ข. แบบฝึกถาม – ตอบคำถาม.....	124
ค. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ.....	133

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ง. แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ.....	138
จ. แบบประเมินความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ.....	141
ฉ. แบบประเมินความพึงพอใจ.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	149

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 สรุปคะแนน/ร้อยละของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน.....	70
4.2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านการออกเสียง).....	71
4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านไวยากรณ์)...	72
4.4 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านคำศัพท์).....	73
4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านความคล่องแคล่ว).....	74
4.6 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน.....	75
4.7 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ครั้งที่ 1 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน.....	76
4.8 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน.....	77
4.9 เปรียบเทียบคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน.....	79
4.10 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน.....	80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1 โครงสร้างความจำของ Atkinson and Shiffrin.....	52
2.2 ความสัมพันธ์ของกระบวนการจำ.....	52
2.3 ขั้นตอนการทำงานของกระบวนการการจำตามแบบของบิช.....	53
2.4 การเข้ารหัสเป็นภาพ.....	54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันวิวัฒนาการรอบด้านกำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านการสื่อสาร ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี และด้านอื่น ๆ อีกมากมาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมทุกด้านเพื่อสามารถพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้มีการมุ่งเน้นเป็นอย่างยิ่งในด้านทักษะที่จำเป็นและสำคัญ สำหรับทักษะด้านการสื่อสารในยุคนี้ ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับภาษาอังกฤษ ถือว่ามีความจำเป็นอย่างมาก ถือเป็นภาษาสากลในการสื่อสาร เปรียบเสมือนประตูแห่งการเปิดโลกกว้างและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนา ตลอดจนการสืบค้นเรื่องที่สนใจได้อย่างไร้ขีดจำกัด การจัดการศึกษาในปัจจุบัน จึงต้องปรับให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น ต้องพัฒนาการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้มีเรียนรู้ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดทั้งในการแก้ปัญหาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้ ก้าวทันต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สุทธิพร, 2553 อ้างถึงใน สุดาพร ลักษณ์นาวิน (บรรณาธิการ), 2553)

ดังนั้นหากการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จ เปรียบเสมือนการเรียนรู้ถูกจำกัดไว้ ขาดโอกาสในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ ขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการเสนอความคิดเห็น ที่อาจเป็นคุณูปการสำคัญสู่ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกลับมาให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง และมุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่สร้างความแข็งแกร่งในการใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และสามารถนำความสามารถทางภาษาในทักษะต่าง ๆ ไปพัฒนาตนเอง ตลอดจนพัฒนาประเทศชาติได้อีกด้วย

ทักษะทางด้านภาษามีอยู่ 4 ทักษะ ได้แก่ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งในบรรดาทักษะเหล่านั้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะการพูดนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญ

ที่สุดและมีจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นที่ใช้ในการสื่อสาร (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537, น. 167) ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด เช่นเดียวกับกับ เออร์ (Ur, 1998) ได้ให้ความคิดเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในบรรดาทักษะทั้งหมด เพราะทักษะการพูดเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ทางภาษา และช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ทักษะอื่นได้ง่ายขึ้น ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรกก่อนทักษะการใช้ภาษาด้านอื่น

สำหรับประเทศไทย วิชาภาษาอังกฤษได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนอยู่ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ นักเรียนแทบไม่มีโอกาสได้พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษจริงในชีวิตประจำวัน นอกจากการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ ชูมิน (Shumin, 1997, น.8) ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนการพูดว่า การพูดภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง สำหรับผู้เรียน ผู้เรียนมักพูดภาษาอังกฤษได้ไม่ดี ขาดความคล่องแคล่วในการใช้โครงสร้างภาษาและสำนวนต่าง ๆ เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตลอดจน การขาดความเข้าใจในสภาพความเป็นจริงทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถม มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ประเทศไทย แต่คนไทยส่วนมาก 70 – 80 % มีอาการภาษาอังกฤษบกพร่อง (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2553, ออนไลน์) ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ แม้ว่าเป็นทักษะที่ถูกทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอันดับแรก แต่ปัจจุบันก็ยังพบว่ามึนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดอนพัฒนา ราม มีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนขาดความมั่นใจในความถูกต้องของคำ การออกเสียงพูด ขาดความมั่นใจในตนเอง กลัวการพูดผิด ทำให้เกิดเป็นเจตคติด้านลบในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเกิดจากการขาดแรงจูงใจในการเรียน ครูเป็นผู้สอนและเล่าเหตุการณ์ตามประสบการณ์ให้นักเรียนฟังเท่านั้น จึงทำให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่นักเรียนไม่ให้ความสนใจอย่างที่ควร ซึ่งจากการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่สามารถพูดสื่อสารพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้

ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการพูดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น พบว่า เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H เป็นกลวิธีการถามและตอบคำถามที่เป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบคำถาม โดยใช้กระบวนการคิดหาคำตอบด้วยตนเอง และสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเอง (กิตติชัย สุทธาสิโนบล, 2541) ซึ่งสอดคล้องกับ คณิงนิจ รุ่งโรจน์. (2556, น.3-4) กล่าวว่า ทักษะการตั้งคำถามจัดเป็นทักษะที่สำคัญของการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กันในการโต้ตอบ พูดคุยสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อให้มั่นใจว่ามีความเข้าใจตรงกัน คำถามที่ใช้ถามต้องกะทัดรัด ไม่

ยาวหรือซับซ้อนจนเกินไป ผู้เรียนสามารถโต้ตอบได้ตรงประเด็น คำถามที่ดีจะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า การถามอย่างเดี๋ยวมั้พอ ผู้สอนควรสนใจฟังคำตอบของนักเรียน ถ้าเขาตอบไม่ถูก ผู้สอนควรจะใช้คำถามให้ง่ายขึ้น หรือช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษสำหรับประโยชน์ของการใช้เทคนิคการตั้งคำถามช่วยให้นักเรียนกับครูสื่อความหมายกันได้ดีขึ้น

เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สำคัญในการสืบเสาะแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (กิตติชัย สุทธาสี โนบล, 2541) การใช้คำถามเป็นกลวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

จากปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับความบกพร่องของทักษะการพูดที่เป็นส่วนสำคัญในการสื่อสารในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ซึ่งเป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูด ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดจนไปสู่การนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H เมื่อผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H อยู่ในระดับ มาก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 14 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
3. ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 What do I have ?

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Colors

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 My body

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 What is this ?/ What is that ?.

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

1.5 นิยามศัพท์

ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการพูดถามและตอบคำถามภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจับคู่ และใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวไปไกลตัว มีทั้งคำศัพท์ง่าย และคำศัพท์ยาก การประเมินการพูดแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ระดับคือ

- 1) การออกเสียง หมายถึง สามารถออกเสียงถูกต้อง ฟังชัดเจน (เป็นที่เข้าใจได้ดี)
- 2) คำศัพท์ หมายถึง สามารถเลือกได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ หรือเลือกใช้คำศัพท์ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง
- 3) ไวยากรณ์ หมายถึง สามารถพูดผิดไวยากรณ์เพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ผิดน้อยมาก
- 4) ความคล่องแคล่ว หมายถึง สามารถพูดได้ราบเรียบ ความเร็วความสม่ำเสมอ

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H หมายถึง การนำวิธีการตั้งคำถาม โดยใช้คำถาม คือ What (อะไร) Who (ใคร) When (เมื่อไร) Where (ที่ไหน) เป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบคำถามตามข้อมูลที่กำหนดให้ อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดและสรุปความรู้ด้วยตนเอง อาจใช้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้

ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เมื่อเรียนครบ 1 หน่วยการเรียนรู้ นักเรียนผ่านการทำแบบทดสอบมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนจึงถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ให้นักเรียนทำแบบทดสอบชุดเดิมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพื่อวัดความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งอาจมีคะแนนเท่าเดิม คะแนนเพิ่มขึ้นหรือคะแนนลดลง

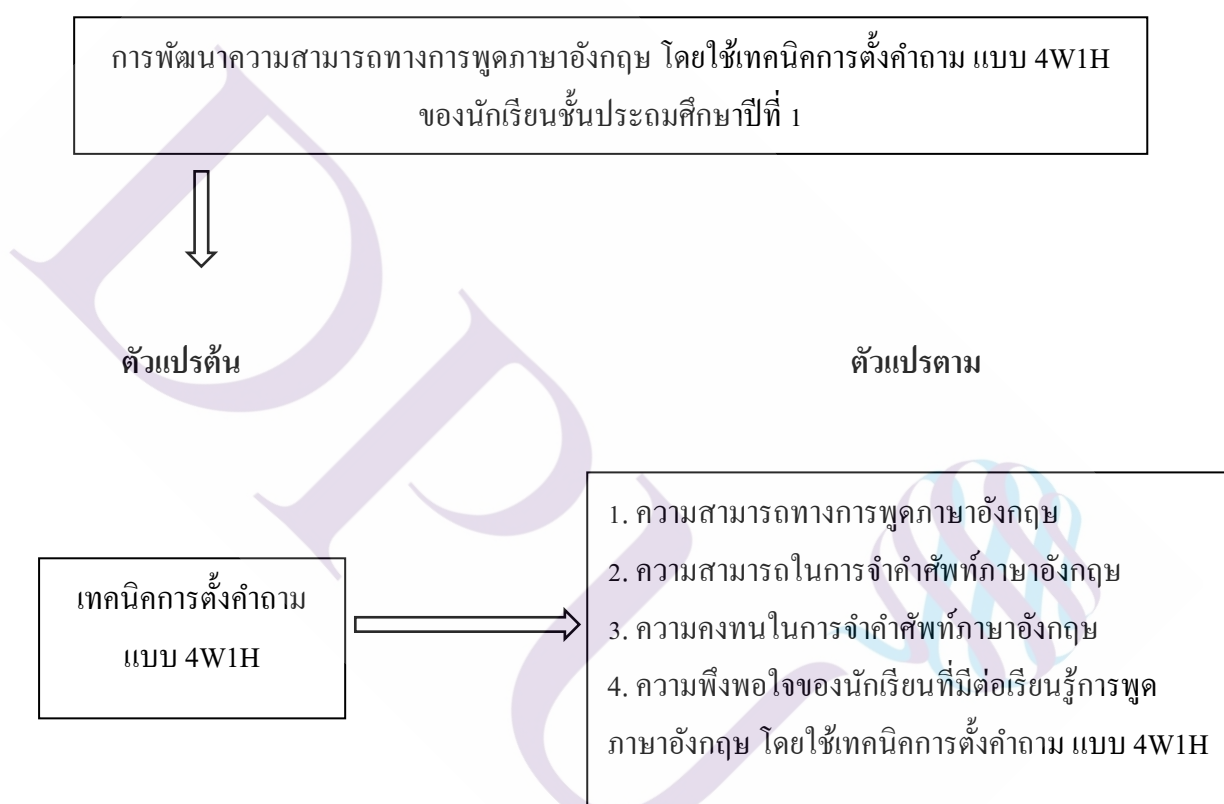
ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ยินดี และเต็มใจ ต่อสิ่งที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านผู้สอน จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้

1. ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนและทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W1H ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า โดยสามารถสรุปเป็นหัวข้อสำคัญและนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา

2.1.1 วิสัยทัศน์

2.1.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1.4 คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

2.1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ และรหัสตัวชี้วัด

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพูด

2.2.1 ความหมายของการพูด

2.2.2 องค์ประกอบของการพูด

2.2.3 การพัฒนาทักษะการพูด

2.2.4 การสอนทักษะการพูด

2.2.5 การจัดกิจกรรมการสอนพูด

2.2.6 การวัดและประเมินผลทักษะการพูด

2.3 คำศัพท์

2.3.1 ความหมายของคำศัพท์

2.3.2 ความสำคัญของคำศัพท์

2.3.3 องค์ประกอบในการรู้คำศัพท์

2.3.4 ระดับความรู้คำศัพท์

2.3.5 ประเภทของคำศัพท์

2.4 เทคนิคการตั้งคำถาม

- 2.4.1 ความหมายของเทคนิคการตั้งคำถาม
- 2.4.2 วัตถุประสงค์ของการตั้งคำถาม
- 2.4.3 ประโยชน์ของการตั้งคำถาม
- 2.4.4 ประเภทของคำถาม
- 2.4.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม
- 2.4.6 เทคนิคการจัดการเรียนรู้ โดยใช้คำถามเป็นพื้นฐาน

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถด้านความจำ

- 2.5.1 ความจำระยะสั้น (Short – term Memory)

2.6 ความพึงพอใจ

- 2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 2.6.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.7.1 งานวิจัยต่างประเทศ
- 2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม

ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนด วิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนด โครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ใน หลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และ เอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจน ต่อการนำไปปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน โรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2552 และใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2553 โดยกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามี บทบาทสำคัญในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นซึ่งใช้เป็นกรอบของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนในสังกัด โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับ “อยุธยา” เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ได้ง่าย สอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา เหมาะสมกับผู้เรียนระดับต่าง ๆ และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ โดดเด่นคือ “ความเป็นอยุธยา”

โรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีภารกิจ ที่ต้องดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการศึกษา 2553 โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสาระท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่นการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก ตั้งอยู่ที่ ตำบลวังพัฒนา อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นักเรียนส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองแขง ตำบลวังพัฒนา และบริเวณใกล้เคียง สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนยังคงมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบชนบท อาชีพหลักของชุมชนคือ การทำการเกษตร สภาพเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นในการศึกษาต่อ และในการดำรงชีวิต ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดกับตัวผู้เรียน พร้อมทั้งจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้น่าอยู่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน นำศิลปะบูรณาการกับชีวิต การบริหารจัดการในโรงเรียนเน้นการมีส่วนร่วมของ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม พุทธศักราช 2553 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นด้วยความร่วมมือ ของทุกภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข จนสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม เป็นผลสำเร็จ

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ด้านวิชาการ สามารถภาษาไทยได้ สามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า มีนิสัยรักการอ่าน มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง

ไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต ปลูกฝังแนวการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

2.1.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม

ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะเหล่านี้สอดแทรกบูรณาการในมาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และสามารถพัฒนาผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น โครงการวิถีพุทธ โครงการส่งเสริมส่งเสริมอาชีพ โรงเรียนดีประจำตำบล โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นต้น

2.1.4 คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

อ 11101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 200 ชั่วโมง

ศึกษาคำสั่งง่าย ๆ ตัวอักษร เสียง ภาพต่าง ๆ คำ กลุ่มคำ เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 150 – 200 คำ เรื่องใกล้ตัวหรือนิทาน ความต้องการของตนเอง ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญ กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม ตัวอักษรและเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับกลุ่มสาระอื่น สถานการณ์ง่าย ๆ ในห้องเรียนและคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

มุ่งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตาม ระบุตัวอักษร อ่านออกเสียง ฟังคำ กลุ่มคำจากภาพ เลือกภาพ ตอบคำถามจากการฟัง พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ใช้คำสั่งง่าย ๆ บอกความต้องการง่าย ๆ

เกี่ยวกับตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ พูดและทำท่าประกอบ บอกชื่อและคำศัพท์ เข้าร่วมกิจกรรมและใช้ภาษาเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่ใกล้ตัว

เพื่อให้ผู้เรียนมีวินัยใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักการอ่าน รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย เกิดความเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาในระดับสูงขึ้น

2.1.5 มาตรฐานการเรียนรู้และรหัสตัวชี้วัด

กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 4 สาระสำคัญ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ต 1.1 ป.1/1 ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ที่ฟัง

ต 1.1 ป.1/2 ระบุตัวอักษรและเสียง อ่านออกเสียงและสะกดคำง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ต 1.1 ป.1/3 เลือกภาพตรงตามความหมายของคำ และกลุ่มคำที่ฟัง

ต 1.1 ป.1/4 ตอบคำถามจากการฟังเรื่องใกล้ตัว

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ต 1.2 ป.1/1 พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง

ต 1.2 ป.1/2 ใช้คำสั่งง่าย ๆ ตามแบบที่ฟัง

ต 1.2 ป.1/3 บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง ตามแบบที่ฟัง

ต 1.2 ป.1/4 พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองตามแบบที่ฟัง

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ต 1.3 ป.1/1 พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ต 2.1 ป.1/1 พูดและทำท่าประกอบ ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ต 2.1 ป.1/2 บอกชื่อและคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญของเจ้าของภาษา

ต 2.1 ป.1/3 เข้าร่วม กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต 2.2 ป.1/1 ระบุตัวอักษรและเสียงตัวอักษรของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต 3.1 ป.1/1 บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ต 4.1 ป.1/1 ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ต 4.2 ป.1/1 ใช้ภาษา ต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว
รวมทั้งหมด 16 ตัวชี้วัด

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพูด

2.2.1 ความหมายของการพูด

มีนักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดไว้ ดังนี้ รัตนา ศิริลักษณ์ (2540, น. 40) กล่าวว่าทักษะการฟัง - พูด เป็นการสื่อสารทางวาจาของ บุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อสารของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความในสิ่งที่ผู้พูด ต้องการสื่อความหมายและสามารถโต้ตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ตรงกับความต้องการในการสื่อความหมายของผู้พูด

เบริน (Byrne 1986, น. 36) กล่าวว่า การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารสองทิศทางที่เกี่ยวข้องกันระหว่างทักษะการรับสารของผู้ฟังและทักษะการผลิตสารของผู้พูด ผู้พูดจะทำหน้าที่ส่งรหัสเพื่อสื่อถึงเจตนาและความต้องการ ส่วนผู้ฟังจะเป็นผู้ถอดรหัสดังกล่าว ทั้งนี้โดยอาศัยความรู้ในเรื่องระบบภาษา เช่น เสียงหนักเบาในคำ ตลอดจนความเข้าใจภาษาท่าทางของผู้พูด เป็นเครื่องช่วยให้การตีความสารนั้นตรงตามเจตนาของผู้สื่อ หรืออาจกล่าวสรุปได้ว่าในความเป็นจริง ความสามารถในการพูดเกี่ยวข้องกับการฟังโดยตรง โดยผู้พูดจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข้อมูลให้กับผู้ฟัง เป็นลักษณะการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยมีการแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

ฟินอคชิอาโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit 1983, น. 140) กล่าวว่า การพูดเป็น ปรากฏิยาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งที่พูด สถานการณ์ของการพูด การปรับเปลี่ยนอวัยวะในการพูดได้ถูกต้องเหมาะสม การใช้คำพูด กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ ความหมายและวัฒนธรรมให้เหมาะสมรวมทั้งการไวต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มสนทนา ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็น ปรากฏิยาที่สัมพันธ์กันทั้งทางด้านสมองและร่างกายซึ่งจะต้องเกิดขึ้นอย่างทันทีและพร้อมกัน ในการพูดนั้นผู้พูดต้องส่งสารโดยใช้ภาษาที่เหมาะสมมีการเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำรวมทั้ง แสดงสีหน้าท่าทางเป็นเครื่องช่วยในการแสดงความหมายของสิ่งที่พูดถึง ผู้ฟังจะสามารถเข้าใจสาร ที่ผู้พูดส่งและในบางครั้งภาษาพูดอาจจะขาดความสมบูรณ์หรือไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาที่ใช้ในการเขียนที่ประโยคต่าง ๆ ต้องสมบูรณ์ถูกต้อง ผู้อ่านจึงจะเข้าใจได้ กล่าวได้ว่า ทักษะการพูดและการพูดเป็นทักษะที่ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้พูดต้องใช้ถ้อยคำน้ำเสียงรวมถึงกิริยาท่าทางที่ถูกต้องและสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเนื้อหาและจุดประสงค์ของผู้พูดว่าต้องการที่จะสื่อให้ผู้ฟังทราบในเรื่องใดจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน การพูดจึงจะมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น การพูดภาษาอังกฤษ จึงหมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีการเลือกใช้สำนวน ถ้อยคำ ภาษา ถูกต้องตามหลักภาษา สามารถสื่อความได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์และวัตถุประสงค์ในการสนทนา

2.2.2 องค์ประกอบของการพูด

ออลเลอร์ (Oller 1979, pp. 320-326) แบ่งองค์ประกอบของการพูดออกเป็น 5 ด้าน คือ 1. สำเนียง 2. คำศัพท์ 3. ไวยากรณ์ 4. ความคล่องแคล่ว 5. สามารถเข้าใจคำผู้อื่น

รูปทอง กว้างสวาสดี (2545 : 18) ได้แยกองค์ประกอบความสามารถทางการสื่อสาร คือ 1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) หมายถึง ความรู้ทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้าง ของคำ ประโยคตลอดจนการสะกดและการออกเสียง

2. ความสามารถทางด้านสังคม (Socio-linguistic Competence) หมายถึง การใช้คำ และโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถาม ทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูดและเขียน (Discourse Competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical Form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและการเขียนตามรูปแบบและ สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด ถ้า ผู้พูดมี กลวิธีในการที่จะไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดลงกลางคัน เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์คำอื่นที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการพูดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการที่จะ ทำให้การพูดมีประสิทธิภาพ จากองค์ประกอบหลายด้านดังกล่าวข้างต้น

ผู้วิจัยได้เลือกใช้เกณฑ์ของ ออลเลอร์ (Oller 1979, pp. 320-326) มาเป็นแนวทางใน การแบ่งองค์ประกอบของการพูด โดยแบ่ง ออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การออกเสียง 2) คำศัพท์ 3) ไวยากรณ์ 4) ความคล่องแคล่ว เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2.3 การพัฒนาทักษะการพูด

การพัฒนาทักษะทางการพูดเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝน ดังที่ เบิร์น

(Byrne 1986, pp. 10-11) กล่าวว่า การสอนการพูดจำเป็นต้องฝึกผู้เรียน 2 อย่าง คือ

1. ฝึกในการใช้ส่วนที่คงที่ของภาษา ได้แก่ เสียงและรูปแบบไวยากรณ์และคำศัพท์
2. โอกาสสำหรับแต่ละคนได้แสดงออก ผู้สอนต้องให้ความสนใจในเรื่องความ ถูกต้องและความคล่องแคล่วในขั้นที่แตกต่างกันของระดับการเรียนรู้ ในขั้นต้นควรเน้นความ ถูกต้องส่วนในขั้นสูงควรเน้นความคล่องแคล่ว การพัฒนาความสามารถในการพูดเป็นบ่อเกิดที่ดี ของแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน สิ่งที่ผู้สอน ควรคำนึง คือ

1. พยายามหาวิธีแสดงต่อผู้เรียนว่าพวกเขากำลังพัฒนาภาษาตลอดเวลาโดยการจัด กิจกรรมต่าง ๆ เป็นครั้งคราว เช่น เกมหรือการอภิปราย เพื่อให้พวกเขาเห็นว่าพวกเขาสามารถใช้ ภาษาได้มากแค่ไหน

2. ในการฝึกควบคุมนั้น ผู้สอนจะต้องเลือกกิจกรรมและแก้ไขข้อผิดพลาดในโอกาสที่ เหมาะสมให้ผู้เรียนได้รับการคลายอยู่เสมอ

3. แสดงให้ผู้เรียนรู้ว่าจะได้สิ่งที่พวกเขาู้เพียงเล็กน้อยได้อย่างไร บางครั้งพวกเขาไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้เพราะว่าไม่มีภาษาที่แม่นยำอยู่ในใจ จึงจำเป็นต้องใช้การถอดความและการแสดงออกที่เปลี่ยนแปลง

สรุปว่า การพัฒนาทักษะการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรพัฒนาทักษะด้านนี้ให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการออกเสียง การใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ให้ถูกต้อง และในขั้นต้นผู้สอนควรเน้นผู้เรียนในเรื่องของความถูกต้องในการใช้ภาษา ส่วนในขั้นสูงขึ้นไปนั้นผู้สอน ควรให้ผู้เรียนเน้นในเรื่องของความคล่องแคล่วในการสนทนาและให้ผู้เรียนทราบว่าจะต้องมีการพัฒนาทางภาษาอยู่ตลอดเวลา

2.2.4 การสอนทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะการออกเสียงคำ วลี หรือประโยคซึ่งแสดงออกด้วยการเล่าอธิบาย สนทนาโต้ตอบกับบุคคลต่าง ๆ หรือแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งสก็อต (Scott 1981, p. 45) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้

1. ขึ้นบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนควรบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกต ลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูดซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูดและ เนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อมๆ กันหรือฝึกเป็นคู่

ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบและเป็นสำนวน ภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงและควรส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ ที่เป็นจริง การสอนทักษะการพูดมีขั้นตอน ดังนี้

1. ครูอธิบายสถานการณ์ที่ต้องฝึกให้นักเรียนพูดและให้นักเรียนฟังจนกว่าเข้าใจว่าต้องทำอย่างไร
2. ครูพูดสนทนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง
3. นักเรียนฝึกสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น
4. นักเรียนฝึกพูดสนทนาภายในกลุ่ม
5. ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.2.5 การจัดกิจกรรมการสอนพูด

การจัดกิจกรรมการสอนพูดอาจจัดบทเรียน การถามตอบบทสนทนาหรือการเล่าเรื่อง การสอนอาจแบ่งเป็นขั้นตอนตามระดับจากง่ายไปหายาก เช่น การฝึกให้ตั้งคำถามและตอบคำถาม หรือการฝึกพูดบทสนทนา วิธีสอนในปัจจุบันใช้การฝึกสนทนามากเพราะฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ในการ สื่อสารความหมายกันจริง ๆ ในการสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษควรใช้ภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ครูต้องอธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ผู้เรียนไม่รู้จักก่อนที่จะฝึกพูดบทสนทนาและ การฝึกพูดการเล่าเรื่องควรใช้สถานการณ์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาถูกต้องตามสถานการณ์และเกิด ความสนุกสนาน พยายามใช้คำศัพท์และ โครงสร้างที่มีความง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ฟิโนคคิโอโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit 1983, p. 153) เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการ สอนทักษะการพูดซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือ ประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้ออกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียนโดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. หารายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียนและให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น สถานการณ์ในร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา โด่วาที อภิปราย แสดงความคิดเห็นหัวข้อต่าง ๆ
9. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
10. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยแล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
11. ให้แสดงบทบาทสมมติ กล่าวโดยสรุปว่าการจัดกิจกรรมการสอนพูดสามารถจัด กิจกรรมได้อย่างหลากหลายและ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางการพูด เช่น กิจกรรมบทบาทสมมุติ ช่วยพัฒนาความคล่องทางภาษา กิจกรรมสถานการณ์จำลองช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสาร ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น การจัดกิจกรรมการสอนพูดอาจสอนคู่กับทักษะการ ฟัง โดยมุ่งให้เกิดความสนุกสนานและ เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

2.2.6 การวัดและประเมินผลทักษะการพูด

เพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546, น. 15) กล่าวถึงการประเมินผลการพูด มีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลัก หรือพฤติกรรมที่ต้องการคือพูดภาษาอังกฤษในระดับสื่อสารได้ เครื่องมือที่ใช้ ประเมินมีหลายรูปแบบเช่น การถาม - ตอบ การสัมภาษณ์ การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น โดยต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นหลักการประเมิน วาเล็ทท์ (Valette 1977, อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์ 2541, น. 181-184) ได้แนะนำ วิธีการทดสอบทักษะพูดในชั้นสื่อสารไว้ 2 ลักษณะคือ การพูดที่มีการควบคุม สามารถทดสอบได้โดยการให้ตัวแนะที่สามารถมองเห็นได้ เช่น มีรูปภาพเป็นสื่อ การให้ตัวแนะที่เป็นคำพูด เช่น ผู้สอนพูดประโยคแล้วแสดงคำตอบด้วยสีหน้าท่าทางและให้ผู้เรียนตอบตามลักษณะท่าทางนั้น อาจจะทำให้ผู้เรียนพูดเปลี่ยนประโยคตามที่กำหนด ให้บทบาทและคำแนะนำเกี่ยวกับชนิดของการ สนทนาที่ผู้เรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย ให้ฟังบทสนทนาแล้วพูดรายงานเรื่องที่ฟัง ให้แสดงเป็นผู้สัมภาษณ์แล้วจดบันทึกข้อมูลจากการพูดสัมภาษณ์ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการพูดแบบอิสระใน สถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง โดยให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนด ให้พูดบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน การสนทนา และการสัมภาษณ์เป็นวิธีที่ เหมาะสม นิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด ฟินอคคิโอโร (Finochiaro 1983, pp. 139-143) ได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูดไว้ว่า ให้พูดประโยคสั้น ๆ ตามเทป ให้อ่านออกเสียงประโยคต่าง ๆ ให้บรรยายลักษณะของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพที่กำหนดให้บรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ พูดตามหัวข้อที่กำหนดให้และให้นักเรียนตอบ คำถามในการสัมภาษณ์

2.3 คำศัพท์

2.3.1 ความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้ภาษา ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้ Richard (1985, p.307) ที่ได้กล่าวว่า คำศัพท์ หมายถึง คำทั้งหมดซึ่งเป็นที่ตั้ง คำโดด คำผสม และสำนวนต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาษา

McCarthy (1992, p.4) ระบุว่า คำศัพท์หมายถึงหน่วยคำ (Morphemes) ซึ่งหน่วยคำจะไม่สามารถถอดให้เป็นหน่วยย่อยได้อีก รายการคำที่เรียงตามตัวอักษรและมีความหมายกำกับไว้ คำศัพท์ยังรวมไปถึง รากศัพท์ (Root) ซึ่งใช้เข้าไปผูกติดกับหน่วยคำ ในที่นี้รวมถึงทั้งคำอุปสรรค (Prefixes) และคำปัจจัย (Suffixes) ด้วย คำศัพท์ยังหมายถึงคำประสม (Compound Words) ที่เกิดจากการรวมกันของหน่วยคำหรือรากศัพท์

Hatch and Brown (1995, p.1) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ว่า คำศัพท์ หมายถึง คำ หรือ กลุ่มคำสำหรับภาษาใดภาษาหนึ่งของผู้พูดอาจใช้สื่อความหมายในแต่ละภาษา

Kamil and Hiebert (2005, p.3) กล่าวว่าคำศัพท์ หมายถึง ความรู้ด้านคำและความหมายของคำทั้งในรูปแบบการฟัง พูด และข้อความที่ถูกบันทึกในรูปตัวอักษร

Lehr and Osborn (2005, p.2) กล่าวว่าคำศัพท์ คือ คำ กลุ่มคำ หรือชนิดของคำที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และสามารถบอกความหมายได้

สลินดา โปธิพิย์คัม (2556, น.15) ความหมายของคำศัพท์ คือ คำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในภาษาที่เป็นที่รู้จักของแต่ละบุคคลและใช้สื่อสารเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ รวมถึงความรู้ด้านคำและความหมายของคำที่อยู่ในรูปการสื่อสารและตัวอักษร

สรุปความหมายของคำศัพท์ คือ คำหรือกลุ่มคำที่มีความหมายที่ผู้พูดใช้สื่อความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจจุดประสงค์ซึ่งกันและกัน รวมไปถึงข้อความที่ถูกบันทึกเป็นตัวอักษรเพื่อใช้สื่อสารกับผู้รับสาร

2.3.2 ความสำคัญของคำศัพท์

การเรียนรู้ด้านภาษา ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้คำศัพท์เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ดังนี้

Nation (1990) ซึ่งสอดคล้องกับ Stahl and Nagy (2006, น.3-4) ที่กล่าวว่าความรู้คำศัพท์ยังช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้แนวคิดใหม่ ๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นได้ในการเรียนตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย การรู้คำศัพท์ทำให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ จากข้อความได้ หากนักเรียนรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอจึงเป็นไปได้ยากที่จะเข้าใจสิ่งเหล่านี้ นอกจากนี้คนที่รู้คำศัพท์มากจะสามารถพูดและคิดได้อย่างประณีตและซับซ้อนมากกว่าคนที่รู้คำศัพท์ในวงจำกัด

Harmer (1991, p.153) ได้กล่าวเปรียบเทียบคำศัพท์กับโครงสร้างของภาษาว่า ถ้าโครงสร้างภาษาเป็นร่างกาย คำศัพท์ก็เปรียบเหมือนอวัยวะ และเนื้อภาษา ถ้าไม่รู้คำศัพท์ที่ถูกต้อง จะไม่สามารถแสดงศักยภาพของการใช้โครงสร้างภาษานั้นได้ ดังนั้น หากผู้เรียนมีปริมาณคำศัพท์ไม่เพียงพอจะทำให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้ทักษะรับสารและส่งสาร

McCarthy (1992, p.9) ที่ได้เห็นว่าไม่ว่าผู้เรียนภาษาจะมีความสามารถทางไวยากรณ์ หรือการออกเสียงดีขนาดไหนแต่ถ้าขาดความรู้ด้านคำศัพท์ก็จะไม่มีทางสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์

สลินดา โปธิพิย์คัม (2556, p.16) คำศัพท์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาซึ่งมีผลต่อการสื่อสารและการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในแต่ละภาษา นักเรียนที่มีความรู้ด้านคำศัพท์มาก และพัฒนาการเรียนรู้ด้านคำศัพท์อยู่เสมอ ก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนด้านภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตาม

ดังนั้น ความสำคัญของคำศัพท์ คือ คำศัพท์เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตาม การสอนภาษาจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ในปริมาณที่เพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการใช้ภาษา หากรู้คำศัพท์มากจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถคิดและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้เรียนที่มีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย

2.3.3 องค์ประกอบในการรู้คำศัพท์

Nation (2000, p.27) ได้ระบุว่าองค์ประกอบการเรียนรู้คำศัพท์แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. รูปแบบ (Form) ในรูปภาษาพูด สามารถจำแนกเสียงคำศัพท์ รู้วิธีการออกเสียงคำศัพท์ และในรูปภาษาเขียน สามารถจำแนกลักษณะของคำรู้การสะกดคำศัพท์นั้น ๆ

2. ตำแหน่ง (Position) ด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ รู้รูปแบบของคำที่ปรากฏ ใช้รูปแบบของคำได้เหมาะสม ด้านการประกอบของคำศัพท์ (Collocation) สามารถระบุคำศัพท์หรือชนิดของคำศัพท์ที่สามารถนำไปประกอบโดยวางไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังคำได้ และนำคำศัพท์หรือชนิดของคำศัพท์ที่สามารถนำไปประกอบกับคำศัพท์อื่นได้

3. หน้าที่ (Function) รู้จักคำศัพท์ที่พบบ่อย รู้ความถี่ในการใช้คำศัพท์ ความเหมาะสม รู้จักสถานการณ์ที่จะพบคำศัพท์นั้น ๆ และใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. ความหมาย (Meaning) เป็นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ เลือกใช้คำศัพท์เพื่อแสดงความหมายได้ รู้ความสัมพันธ์ของคำศัพท์คำหนึ่งที่มีต่อคำอื่น ๆ และเลือกใช้คำศัพท์อื่น ๆ มาแทนได้

Read (2000, p. 25) ได้ระบุว่าองค์ประกอบการเรียนรู้คำศัพท์สามารถครอบคลุมได้ถึง 7 ด้าน ได้แก่

1. รู้ระดับของคำที่พบไม่ว่าจากคำพูดหรือข้อความ
2. รู้ข้อจำกัดของการใช้คำศัพท์นั้นตามหน้าที่ของคำและสถานการณ์ต่าง ๆ
3. รู้การนำคำศัพท์ไปใช้ใน โครงสร้างของประโยค
4. รู้รูปแบบของคำและรากศัพท์
5. รู้โครงข่ายความสัมพันธ์ของคำหนึ่ง ๆ ที่มีต่อคำอื่น ๆ
6. รู้ความหมายของคำศัพท์
7. รู้ความหมายที่หลากหลายของคำศัพท์

Rasinski Padak and Newton (2008, น.13-14) ได้แบ่งองค์ประกอบในการรู้คำศัพท์ออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การเพิ่มความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ (Incrementally) โดยในแต่ละครั้งที่ผู้เรียนพบคำศัพท์ใหม่ ความรู้ของผู้เรียนที่มีต่อความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ ก็ค่อย ๆ ชัดเจนมาก

ยิ่งขึ้น เช่น เมื่อผู้เรียนรู้ความหมายของคำนั้น ๆ แล้วเมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น

2. มิติของความหมายของคำศัพท์ (Multidimensionality) การรู้คำศัพท์นั้นมากกว่าการรู้เพียงคำจำกัดความง่าย ๆ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงรายละเอียดของข้อแตกต่างด้านความคิดรวบยอดของคำที่มีความหมายเหมือนกันด้วย ในองค์ประกอบนี้ยังรวมถึงการประกอบของคำศัพท์ด้วย

3. ความหลากหลายของความหมายคำศัพท์ (Polysemy) คำศัพท์หลายคำมีความหมายมากมาย การรู้ความหมายที่หลากหลายของคำศัพท์นั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของการรู้คำศัพท์

4. ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Interrelatedness) การรู้คำศัพท์มักเกี่ยวข้องกับการรู้ลักษณะเฉพาะของคำนั้น ๆ และรวมถึงการที่คำศัพท์นั้นเชื่อมโยงถึงคำอื่น ๆ หรือความคิดรวบยอดอื่น ๆ ด้วย

5. การได้มาจากจำพวกที่ต่างกัน (Heterogeneity) ความหมายของคำศัพท์ขึ้นอยู่กับบริบทด้านความหมายและโครงสร้าง

สลินดา โพธิ์พยัคฆ์ (2556, น.17) องค์ประกอบการเรียนรู้คำศัพท์ประกอบด้วยความรู้ด้านความหมายของคำและความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่มีต่อบริบทข้างเคียงหรือคำศัพท์อื่น ๆ ที่ปรากฏร่วม นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการรู้รูปแบบของคำทั้งในรูปภาษาพูดและภาษาเขียน รู้ตำแหน่งของคำ เช่น เข้าใจรูปแบบของคำ โครงสร้างทางไวยากรณ์ของคำ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการเรียนรู้คำศัพท์ประกอบด้วยความรู้และความเข้าใจความหมายของคำ รวมไปถึงความคิดรวบยอดของความหมายของคำศัพท์ในบริบทที่แตกต่างกันออกไป เพื่อนำไปสู่การนำคำไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์

2.3.4 ระดับการเรียนรู้คำศัพท์

Glover, Ronning and Bruning (1990, น.197, อ้างถึงใน วิสาข์ จัตวรัตน์ 2543, น.74-75) ระบุว่าการเรียนรู้คำศัพท์นั้นสามารถแบ่งแยกได้ 3 ระดับ ได้แก่

1. คำศัพท์ที่ผู้อ่านไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำนั้นมาก่อน หมายถึง คำศัพท์ที่ผู้อ่านไม่เคยมีอยู่ในความทรงจำมาก่อน เป็นคำที่ไม่เคยเห็นและไม่รู้ความหมาย

2. คำศัพท์ที่ผู้อ่านคุ้นเคยมาก่อน คือ คำศัพท์ที่ผู้อ่านจำความหมายของคำนั้นได้ หลังจากใช้ความพยายามพิจารณาความหมายของคำนั้น

3. ศัพท์ที่อยู่ในความทรงจำ คือ คำที่ผู้อ่านสามารถจำความหมายได้อย่างรวดเร็วโดยอัตโนมัติ

Paribakht and Weche (1993, น.15) ได้สร้างระดับการรู้คำศัพท์เพื่อใช้สำหรับงานวิจัยในการหาความสามารถด้านการรู้ศัพท์เป้าหมายของผู้เรียนที่เรียนด้านภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยสามารถสรุประดับการรู้คำศัพท์ในแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. คำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย
2. คำศัพท์ที่ผู้เรียนคุ้นเคยแต่ไม่มีความหมาย
3. คำศัพท์ที่ผู้เรียนสามารถแปลหรือให้คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนเทียบเคียงได้
4. คำศัพท์ที่ถูกนำมาใช้ในประโยคได้อย่างเหมาะสมตามความหมาย
5. คำศัพท์ที่ถูกนำมาใช้ในประโยคได้อย่างเหมาะสมตามความหมายและหลัก

ไวยากรณ์

Beck, Mckeown and Kucan (2000, p.10) ได้แบ่งระดับการรู้คำศัพท์ไว้ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ผู้เรียนไม่มีความรู้ใด ๆ ระดับสองผู้เรียนสามารถใช้ความรู้สึกทั่วไปในการรู้คำศัพท์ เช่น รู้เพียงว่า Mendacious มีความหมายเชิงลบ ระดับสามผู้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ก็ต่อเมื่ออยู่ในบริบท ระดับสี่มีความรู้ศัพท์แต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ทันทีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และระดับสุดท้าย ผู้เรียนมีความรู้ความหมายของคำศัพท์สูง เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำศัพท์กับศัพท์อื่น ๆ

สลินดา โพธิ์พยัคฆ์ (2556, น.18) ระดับการรู้คำศัพท์ เริ่มตั้งแต่ระดับการไม่มีความหมายใดๆ เลย ไปจนถึงระดับที่สามารถนำคำศัพท์นั้น ๆ ไปใช้ได้จริงเหมาะสมกับบริบทสถานการณ์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ ดังนั้นในการสอนคำศัพท์ครูจึงควรพัฒนาระดับการรู้คำศัพท์ของนักเรียนจากระดับต่ำสุดเพื่อให้ถึงระดับสูงสุดเพื่อให้นักเรียนรู้คำศัพท์เป็นอย่างดีและสามารถนำคำศัพท์นั้น ๆ ไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นระดับการรู้คำศัพท์ คือ ผู้สอนต้องเริ่มตั้งแต่สำรวจผู้เรียนว่ามีความรู้พื้นฐานทางด้านคำศัพท์อยู่ในระดับใด จากนั้นเริ่มจัดรูปแบบการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางด้านคำศัพท์ที่เหมาะสมจนนำไปสู่ระดับสูงสุดเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

2.3.5 ประเภทของคำศัพท์

Gairn and Redman (2006, น.54) ได้แบ่งคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. คำศัพท์ที่ใช้เพื่อการรับรู้ (Receptive vocabulary) คือ คำศัพท์ที่ได้รับจากการฟังและการอ่าน
2. คำศัพท์ที่ใช้เพื่อการสื่อสาร (Productive vocabulary) คือ คำศัพท์ที่นักเรียนสามารถจำได้และใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการพูดและเขียน

Richard (1974) ได้แบ่งคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คำศัพท์ที่เรียนเพื่อใช้ (active vocabulary) คือ คำศัพท์ที่มักพบและใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูจึงควรสอนให้นักเรียนนำคำศัพท์ประเภทนี้ไปใช้ได้จริง ๆ

2. คำศัพท์ที่เรียนเพื่อรู้ (passive vocabulary) คือ คำศัพท์ที่นักเรียนมักพบและใช้ใน ชีวิตประจำวันน้อย ครูจึงควรฝึกให้นักเรียนรู้ความหมายไม่จำเป็นต้องฝึกเหมือนคำศัพท์ที่เรียนเพื่อใช้

ดังนั้น ประเภทของคำศัพท์สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ คำศัพท์ที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน คำศัพท์ประเภทนี้ผู้สอนต้องเน้นย้ำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ จดจำและสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง และคำศัพท์ที่ไม่ค่อยพบเจอในชีวิตประจำ คำศัพท์ประเภทนี้ผู้สอนเพียงแต่อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายแต่ไม่จำเป็นต้องเน้นย้ำเหมือนคำศัพท์ประเภทแรก

2.3.6 การสอนคำศัพท์

2.3.6.1 หลักการสอนคำศัพท์

McKeown (1985) อ้างถึงใน วิสาข์ จัตุวัตร์ (2543, น.75) การเรียนรู้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ยังส่งผลไปพัฒนาทักษะอื่น ๆ ในการเรียนภาษา ผู้สอนจึงควรคิดหาวิธีสอนคำศัพท์ให้หลากหลายและมีประสิทธิภาพ

Nation (2003, น.385-389) ได้เสนอหลักในการสอนศัพท์โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา ให้ใช้วิธีการเลือกคำศัพท์โดยดูจากความถี่ในการพบเห็นคำศัพท์ ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้กลวิธีที่เกี่ยวกับคำศัพท์อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ควรให้ความใส่ใจในคำศัพท์แต่ละคำที่จะสอน พร้อมเสนอโอกาสในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีที่หลากหลาย และนำเสนอคำศัพท์ที่แบ่งตามวงศ์คำศัพท์เดียวกัน

2. รูปแบบการนำเสนอ ผู้สอนต้องมั่นใจว่าคำศัพท์ที่พบบ่อยที่เลือกมาสอนอยู่บนพื้นฐานของ 4 มาตรฐานเรียนรู้ซึ่งได้แก่ ด้านการหาความหมาย เช่น ทักษะการเดาความหมาย คำศัพท์ ด้านการใช้ภาษา เช่น ทักษะในการใช้กลวิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคำศัพท์ ด้านการนำไปใช้ เช่น การสนับสนุนให้นักเรียนนำคำศัพท์ไปใช้ ด้านพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เช่น ทบทวนการเรียนรู้ซ้ำ ๆ นอกจากนี้ควรเสนอโอกาสให้นักเรียนเพิ่มปริมาณคำศัพท์

3. การควบคุมและการประเมินผล ควรทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ของนักเรียนให้ตรงตามที่คุณสอนมุ่งเน้น และใช้การควบคุมและการประเมินผลที่ให้นักเรียนตื่นตัวอยู่เสมอ เช่น การจัดสอบด้วยแบบทดสอบสั้น ๆ ทุก ๆ สัปดาห์

Blachowicz and Fisher (2005, น.5) ได้ทำการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ในกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมาและสามารถสรุปประเด็นสำคัญการสอนคำศัพท์ที่คุณสอนถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่

1. สอนให้นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ใหม่ด้วยการสอนที่ชัดเจน
2. กลวิธีหรือกระบวนการต่าง ๆ ในการหาความหมายของคำศัพท์
3. สร้างความแตกต่างในการสอนโดยคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและหาโอกาสในการใช้เทคโนโลยีมาเกี่ยวข้อง
4. ควรสร้างสิ่งแวดล้อมที่เสริมความตระหนักในการเรียนคำศัพท์แก่นักเรียน เช่น เกมกิจกรรม

Rasinski, padak and newton (2008, น. 18 - 22) ได้กล่าวว่าสิ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในด้านคำศัพท์ ผู้สอนต้องเข้าใจถึงหลักในการสอนศัพท์ไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. การสอนควรมีการวางแผนในการเลือกคำศัพท์ที่จะนำมาใช้ในการสอน
2. การสอนคำศัพท์ควรสัมพันธ์กับการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่โดยเชื่อมโยงคำศัพท์นั้นกับความรู้อ่อนของนักเรียน นักเรียนต้องสามารถใช้คำศัพท์ใหม่ได้ในบริบทที่มีความหมาย ซึ่งผู้สอนต้องหาวิธีสอนที่สามารถเชื่อมโยงความรู้อ่อนของนักเรียนกับคำศัพท์ใหม่ที่กำลังจะได้เรียนต่อไป
3. การสอนคำศัพท์จำเป็นที่จะต้องให้การกระทำซ้ำ ๆ โดยให้นักเรียนควรได้โอกาสในการใช้คำศัพท์ใหม่บ่อย ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเพื่อที่จะให้นักเรียนมีความเข้าใจในคำศัพท์นั้น ๆ ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการเรียนคำศัพท์โดยการบอกความหมายของคำศัพท์ได้นั้นจึงไม่เพียงพอ
4. ผู้สอนจำเป็นต้องสอนกลวิธีในการหาความหมายของคำศัพท์ให้นักเรียน กล่าวคือนักเรียนควรรู้วิธีการจัดการกับคำศัพท์ที่มีปัญหาได้
5. การสอนคำศัพท์ต้องตระหนักถึงการสร้างให้นักเรียนสนใจในการรู้คำศัพท์ซึ่งผู้สอนอาจนำเสนอการสอนคำศัพท์ในรูปแบบกิจกรรมหรือเกมที่เน้นการเรียนรู้คำศัพท์

Bishop, yopp and Helen yopp (2009, น.22) ได้สรุปหลักการที่ผู้สอนควรปฏิบัติ สำหรับการสอนความหมายคำศัพท์อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ผู้สอนควรให้ข้อมูลของคำศัพท์นั้น ๆ มากกว่าแค่แนะนำความหมายผู้สอนควรแนะนำความซับซ้อนของคำพร้อมบริบทที่มากพอต่อการเรียนรู้ศัพท์นั้น
2. ผู้สอนควรเสนอ โอกาสให้นักเรียนได้ใช้คำศัพท์ที่เรียนเป็นการฝึกฝนซ้ำ ๆ
3. ผู้สอนควรสนับสนุนให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำศัพท์
4. ผู้สอนควรเตรียมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ผู้สอนควรใช้ลักษณะกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย

สลินดา โพธิ์พยัคฆ์ (2556, น.21) กล่าวว่า ในการสอนคำศัพท์นั้น ผู้สอนควรสอนคำศัพท์นั้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รู้ความหมายและสามารถใช้คำศัพท์ที่เรียนรู้ไปสื่อความหมายได้ โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เช่น การสอนให้รู้จักการเดาความหมายจากบริบท การฝึกให้นำคำศัพท์ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยการทบทวน การฝึกซ้ำ ๆ กับกิจกรรมที่ทำในชั้นเรียนทั้งในระดับประโยค และในข้อความสั้น ๆ และควรให้มีการประเมินผลเพื่อทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ของนักเรียนด้วยเช่นกัน

กล่าวโดยสรุปหลักการสอนคำศัพท์ คือ การสอนที่เน้นย้ำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ โดยผู้สอนต้องรู้จักการวางแผนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เรียนรู้คำศัพท์ทั้งคำศัพท์ที่เคยเรียนรู้มาก่อนรวมไปถึงคำศัพท์ใหม่ ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย อีกทั้งผู้สอนควรสอนแบบเน้นย้ำให้ผู้เรียนได้ทบทวนและเรียนรู้คำศัพท์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.3.6.2 การเลือกคำศัพท์ที่ควรนำมาสอน

Beck, McKeown and Kucan (2002, น.8-9) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ควรนำมาสอนจากการแบ่งคำศัพท์ทั้ง 3 ประเภท

1. ศัพท์ระดับแรก คือ กลุ่มศัพท์ที่ประกอบด้วยคำศัพท์พื้นฐานที่สุดในภาษาศัพท์กลุ่มนี้ผู้สอนไม่จำเป็นต้องคัดเลือกมาสอนเนื่องจากนักเรียนรู้ความหมายอยู่แล้ว

2. ศัพท์ระดับสอง คือ คำศัพท์ที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้บ่อยครั้งและมีความถี่สูง แต่นักเรียนไม่ทราบความหมาย ผู้สอนควรคัดเลือกคำศัพท์กลุ่มนี้เพื่อนำมาสอนมากที่สุดเพราะ คำศัพท์กลุ่มนี้มีบทบาทอย่างมากต่อการใช้ภาษาของนักเรียน

3. ศัพท์ระดับสาม เป็นคำศัพท์กลุ่มสุดท้ายที่มีความถี่ต่ำ ผู้สอนจึงไม่ควรคัดเลือกมาสอนแต่อาจสอนได้หากมีความจำเป็นเพื่อให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ดังนั้นก่อนสอนผู้สอนควรสำรวจบทเรียนเพื่อทำรายการคำศัพท์โดยคัดเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์เพื่อนำมาใช้สอนในชั้นเรียน

Kamil and Hiebert (2005, น.221) ได้สรุปแนวทางในการเลือกคำศัพท์ที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงไว้ 3 ประเด็น ได้แก่

1. คำศัพท์ที่นำมาสอนนั้นควรพบบ่อยครั้งในบทเรียน นอกจากนี้คำศัพท์ที่นำมาสอนควรเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักเรียน
2. คำศัพท์ที่นำมาสอนควรเกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่เรียนในชั้นเรียน
3. บทบาทของคำศัพท์ที่สื่อความหมายในบริบทที่คำศัพท์นั้น ๆ ปรากฏอยู่

Gairn and Redman (2006, น.54) ได้ระบุแหล่งของคำศัพท์ที่ควรนำมาใช้สอนในชั้นเรียน โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ผ่านทางหนังสือเรียน ซึ่งรวมถึงหนังสือเรียนทั้งประเภทการพูด การเขียน ไวยากรณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ
2. ผ่านทางสื่อประกอบการสอนชนิดต่าง ซึ่งอาจเป็นสื่อที่ทางสถาบันกำหนดให้ใช้ หรือผู้สอนสามารถเลือกใช้ด้วยตัวเอง เช่น บทอ่าน แบบฝึก
3. ผ่านทางตัวนักเรียนเอง ในที่นี้หมายถึงคำศัพท์ที่นักเรียนไม่รู้จักหรือจากข้อผิดพลาดของนักเรียนหรือจากการถามของนักเรียน
4. ผ่านทางกิจกรรมการฝึกคำศัพท์โดยผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นเฉพาะเพื่อใช้กับกลุ่มนักเรียน

กล่าวโดยสรุปการเลือกคำศัพท์ที่ควรนำมาสอน คือ ผู้สอนต้องเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเริ่มจากคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้เรียนสามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.6.3 เทคนิคการสอนคำศัพท์แบบต่าง ๆ

อมตา เวชพฤติ และคณะ (2547, น.3) ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ในการสอนคำศัพท์ไว้ดังนี้ (Gairn and Redman. 2006, pp.73-85; Blachowicz and Fisher. 2005, p.19; Thornbury. 2002, pp.100-116; วิสาข์ จิตวิตร์. 2543, น.74-103)

1. การแปล เป็นวิธีการสอนศัพท์ที่เป็นที่แพร่หลายและใช้มายาวนาน โดยการที่ครูให้คำแปลของศัพท์ที่ต้องการสอน การแปลมีข้อดีเพราะเป็นวิธีที่ตรงที่สุดในการเข้าถึงความหมายของคำศัพท์ แต่การพึ่งวิธีการสอนนี้มากเกินไปจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาคลังศัพท์ภาษาของตนได้ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนลืมคำศัพท์นั้น ๆ ได้ง่ายเนื่องจากไม่ต้องใช้ความพยายามในการหาความหมาย

2. ใช้สถานการณ์ตัวอย่าง เป็นวิธีที่มีประโยชน์อย่างมาก เมื่อคำศัพท์นั้นค่อนข้างเป็นนามธรรม ครูใช้สถานการณ์มากกว่าหนึ่งสถานการณ์หรือการให้บริบทที่เพียงพอให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์นั้นได้

3. การบอกคำพ้องความหมาย คำตรงข้าม หรือคำจำกัดความ เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่ระดับจำที่อาจไม่สามารถเข้าใจการให้ตัวอย่างหรือการอธิบายที่ซับซ้อนได้ โดยครูจะนำเสนอคำที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำศัพท์ที่จะสอน นอกจากนี้ครูสามารถนำเสนอคำที่มีความหมายตรงข้ามกันได้ หรือบอกคำจำกัดความ วิธีทั้งสามวิธีจะใช้ได้ดีเมื่อเจอคำศัพท์ที่ไม่รู้โดยบังเอิญระหว่างการเรียนการสอน

4. การใช้สื่อภาพประกอบ คือ การที่ครูใช้รูปภาพ บัตรคำ การวาดรูปบนกระดาน หรือของจริงในการสอนคำศัพท์ นอกจากจะสามารถนำมาใช้ในการนำเสนอคำศัพท์แล้ว ยังสามารถนำมาใช้ในการฝึกฝนได้อีกด้วย แต่วิธีนี้ค่อนข้างมีข้อจำกัดเพราะเหมาะสมกับการสอนคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมมากกว่า เช่น อาชีพ อาหาร เครื่องเรือน

5. การสาธิต เป็นการใช้สอนคำศัพท์โดยการแสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายของคำศัพท์ การใช้ท่าทางจะทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อ ครูสามารถสอดแทรกอารมณ์ขันได้ นักเรียนจะจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น ถ้าครูแสดงท่าทางที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ทำให้บทเรียนมีชีวิตชีวาขึ้น แต่การสอนศัพท์นี้อาจจะไม่เหมาะสมกับการสอนคำที่เป็นนามธรรม

6. การใช้ประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับความหมายของศัพท์ใหม่ คือ การที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้ประสบการณ์เดิม หรือโครงสร้างความรู้ที่เคยมีมาก่อนแล้ว โดยให้นักเรียนเชื่อมโยงศัพท์ใหม่เข้ากับความคิดรวบยอด หรือประสบการณ์เดิม โดยครูสามารถใช้แผนภูมิความรู้ แผนภูมิคำศัพท์ ตารางการวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ หรือการคาดเดาเรื่อง เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความหมายของคำศัพท์

7. การหาที่มาหรือกำเนิดของศัพท์ คือ การที่ครูทำให้นักเรียนทราบที่มาหรือกำเนิดของคำศัพท์ทำให้การเรียนศัพท์สนุกสนานและจำคำศัพท์นั้น ๆ ได้ดีขึ้น เช่น การบอกคำศัพท์ที่มีต้นกำเนิดมาจากอินเดียแดง สามารถนำมาใช้ในการฝึกฝนได้อีกด้วย วิธีนี้เหมาะสมกับการสอนศัพท์ที่เป็นรูปธรรม

8. ให้นักเรียนหาความหมายจากพจนานุกรมเนื่องจากพจนานุกรมเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างมากในการเรียนคำศัพท์ แต่ควรเป็นพจนานุกรมที่บอกคำจำกัดความ หรือบอกความหมายทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จักเลือกความหมายของคำศัพท์ให้ตรงกับบริบทของคำศัพท์นั้น ๆ เพราะคำศัพท์หนึ่งคำอาจมีหลายคำจำกัดความ โดยครูอาจสาธิตวิธีการเลือกความหมายของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบท

9. การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท เป็นวิธีการที่นิยมใช้เพื่อพัฒนาคำศัพท์ เนื่องจากผู้อ่านสามารถนำกลวิธีนี้ไปใช้ในการอ่านได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพจนานุกรมหรือครู ได้มีงานวิจัยสนับสนุนการเดาศัพท์จากบริบทว่าเป็นวิธีการสอนที่ได้ผลทำให้นักเรียนสามารถเพิ่มปริมาณคำศัพท์ได้ ผู้อ่านส่วนใหญ่มักจะอนุมานความหมายของศัพท์คำนั้นจากคำที่อยู่รอบ ๆ โดยครูควรแสดงวิธีการเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง และควรให้เวลาแก่นักเรียนในการฝึกฝนไม่ว่าจะเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม

โดยการเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทนั้นรวมถึงการเดาความหมายคำศัพท์จากตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues) และตัวชี้แนะภายนอกคำ (External context clues) โดยตัวชี้แนะภายในคำเกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์โดยการวิเคราะห์โครงสร้างคำ โดยครูสอนให้นักเรียนหาความหมายของคำที่ไม่รู้จักโดยอาศัยส่วนของคำ ซึ่งได้แก่ รากคำ (Root) อุปสรรค (Prefix) และ ปัจจัย (Suffix) เป็นตัวช่วย

สลินดา โพธิ์พยัคฆ์ (2556, น.24-25) กล่าวว่า เทคนิคการสอนคำศัพท์คือกระบวนการนำเสนอความหมายของคำศัพท์แก่นักเรียน ซึ่งครูอาจนำเสนอโดยตรงเช่น การบอกความหมาย การใช้สื่อภาพประกอบ หรือการสาธิตด้วยการแสดงท่าทาง นอกจากนี้ครูยังสามารถนำเสนอด้วยการให้นักเรียนหาความหมายด้วยตนเองได้ เช่น การใช้พจนานุกรม แม้มีเทคนิคการสอนคำศัพท์ที่หลากหลายแต่การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทก็เป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญ เมื่อนักเรียนฝึกฝนได้อย่างชำนาญนักเรียนสามารถพิจารณาความหมายของคำศัพท์ที่คุ้นเคยได้อย่างอิสระ และยังสามารถเพิ่มประมาณคำศัพท์ได้อีกด้วย

กล่าวโดยสรุป เทคนิคการสอนคำศัพท์คือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยและวงศัพท์ที่ต้องการจัดการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง โดยสามารถนำเทคนิคง่าย เช่น การแปลความหมายของคำศัพท์ การใช้สื่อภาพ การใช้สื่อสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำและสามารถจดจำไปใช้ได้ถูกต้องต่อไป

2.4 เทคนิคการตั้งคำถาม

เทคนิคการตั้งคำถามมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการเรียนการสอน เป็นการกระตุ้นความคิดของนักเรียน ถ้าครูมีความสามารถในการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาเทคนิคการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้ดี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเทคนิคในการตั้งคำถามที่มีประสิทธิภาพจึงจะช่วยให้นักเรียนมีเทคนิคการคิด และคิดเป็น (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546, น. 182)

2.4.1 ความหมายของเทคนิคการตั้งคำถาม

เสริมศรี ลักษณะศิริ (2540, น. 151) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการตั้งคำถามว่า หมายถึง ความสามารถในการตั้งคำถามและความสามารถในการวิธีการถาม เพื่อให้ให้นักเรียนตอบโดยใช้การสังเกตความคิดเห็น เหตุผลและอื่น ๆ ใช้ความสามารถสูงกว่าในระดับความจำ ทั้งให้มีปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

กิตติชัย สุทธาสีโนบล (2541, น. 33) กล่าวว่า การใช้คำถาม หมายถึง เทคนิคการใช้คำพูดของผู้สอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้ใช้ความคิด ค้นคว้าหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหา และตอบคำถามผู้สอนจากนั้นจึงสรุปเป็นแนวคิดของตนเอง เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดในระดับสูง ตลอดจนช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

อินทรา บุญยาทร (2542, น. 219) กล่าวว่า การใช้คำถาม หมายถึง พฤติกรรมการสอนที่ครูใช้เพื่อให้นักเรียนได้คิดอย่างมีเหตุมีผล ให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้อง การถามของครูไม่เพียงแต่ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดเท่านั้น แต่ยังเป็นการทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนอยากรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, น. 87-88) กล่าวว่า การใช้คำถาม หมายถึง ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ การใช้คำถาม จะช่วยขยายทักษะการคิด

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 74) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการใช้คำถาม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 491) ให้ความหมายของคำว่า “ถาม” หมายถึง พูดยเพื่อรับคำตอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 90-95) กล่าวว่า คำถาม หมายถึง คำพูดที่ต้องการคำตอบ หรือการตอบสนองจากบุคคลที่ถูกถาม คำถามเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูล หรือแปลความหมายของข้อมูล เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และช่วยให้เกิดความคิด

คันนิงแฮม (Cunningham, 1971, p. 81) ให้ความหมายของการใช้คำถามว่า การใช้คำถามเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูล หรือแปลความหมายของข้อมูล เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นและช่วยให้เกิดความคิด

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการตั้งคำถาม

การใช้คำถามของครูในชั้นเรียนนั้น มีวัตถุประสงค์ที่หลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนการสอนในขณะนั้น สำหรับวัตถุประสงค์หลัก ๆ ของการใช้คำถามก็คือ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดและเพื่อติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 86) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการใช้คำถาม ดังนี้

1. ผู้เรียนกับผู้สอนสื่อความหมายกันได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2551, น. 75-76) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการใช้คำถามในชั้นเรียนดังนี้

1. สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
  2. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว
  3. กระตุ้นความสนใจ และความใคร่รู้ของนักเรียน
  4. ทดสอบความรู้ของนักเรียนในหัวข้อเรื่องนั้น ๆ (Topic)
  5. เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องทางด้านวิชาการของนักเรียน
  6. เป็นการเริ่มต้นให้นักเรียนคิด เสนอความคิดเห็น และการปรึกษาหารือกัน
  7. ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงภูมิปัญญาต่อหน้าเพื่อนในชั้นเรียน
  8. เพื่อให้ครูอธิบายปัญหา และข้อสงสัยให้แก่ นักเรียน
  9. ทบทวนความรู้ ความจำในสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว
  10. เมื่อนักเรียนตอบคำถามของครูได้ถูกต้อง จะสร้างความมั่นใจให้แก่ นักเรียน
  11. ทำให้ครูทราบพฤติกรรมและความสนใจในการเรียนของนักเรียน
  12. สนับสนุนให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดในระดับวิเคราะห์ และสังเคราะห์
  13. เชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
  14. ให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย
  15. สนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในด้านจิตพิสัย
- คลากส์ และสแตร์ (Clark and Starr, 1976, p. 218) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการใช้

คำถามดังนี้

1. ได้ทราบว่าผู้เรียนไม่รู้อะไร
2. ได้ทราบว่าผู้เรียนรู้อะไร
3. พัฒนาความสามารถทางการคิดของผู้เรียน
4. กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. เพื่อการฝึกฝน หรือทดสอบ
6. ช่วยผู้เรียนในการรวบรวมเนื้อหาสาระ
7. ช่วยในการทำความเข้าใจหรือให้ความหมายในเรื่องที่เรียน
8. เน้นจุดสำคัญของบทเรียน
9. เพื่อแสดงความสัมพันธ์
10. เพื่อดึงความสนใจของผู้เรียน
11. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่เรียน
12. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกในสิ่งที่คิด
13. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

14. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้

15. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

2.4.3 ประโยชน์ของการใช้คำถาม

การใช้คำถามสามารถสร้างความสนใจของนักเรียน และเป็นการวัดการเรียนรู้ของนักเรียนได้อีกด้วย การใช้คำถามที่ดี เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนเป็นการท้าทายความสามารถของนักเรียนและทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถามไว้ดังนี้

ไสว พักขาว (2544, น. 234-235) กล่าวถึง ประโยชน์ของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ดังนี้

1. นักเรียนกับครูตีความหมายกันได้ดีขึ้น
2. ช่วยครูในการวางแผนการเรียนการสอน ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ครูสามารถกำหนดองค์ประกอบของงานที่มอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
3. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และแสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจของนักเรียนเบื้องต้น
4. ช่วยเน้นประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้และทบทวนสาระที่สำคัญในเรื่องที่เรียน
5. ช่วยครูในการประเมินผลการเรียนการสอน และวินิจฉัยจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนได้
6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยการขบคิดให้กับนักเรียน ตลอดจนนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 182-183) สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้คำถามไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมเทคนิคการคิดให้แก่แก่นักเรียน
2. กระตุ้นความสนใจในการเรียน ทำให้นักเรียนตื่นตัว สนใจเรียนดีขึ้น
3. ช่วยขยายความคิดและแนวทางในการเรียนแก่นักเรียน
4. ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
5. เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
6. ปลุกฝังนิสัยรักการค้นคว้า เพื่อหาคำตอบจากคำถามที่ได้รับ
7. ใช้วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี

2.4.4 ประเภทของคำถาม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542, น. 117-119) ได้แบ่งประเภทของคำถามเป็น 3 ประเภท คือ

1. คำถามเพื่อหาคำตอบพื้นฐาน เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นักเรียนอ่านคำตอบจะมีอยู่ในเนื้อเรื่อง คำถามประเภทนี้ มักจะถามเกี่ยวกับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ลักษณะของคำถามมีดังนี้

1.1 วัดความจำ เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์สำคัญ เวลา คำที่ใช้ขึ้นต้นคำถามมี “ใคร” “อะไร” “เมื่อไหร่” “ที่ไหน”

1.2 วัดการสรุปเรื่อง เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับการสรุปเรื่องที่ละเอียดอ่อน ทีละตอน แล้วสรุปรวมกันเป็นเรื่องย่อของทั้งหมด การสรุปเรื่องมักจะยกประเด็นสำคัญที่มีอยู่ในเรื่องมาแสดงให้เห็นปรากฏชัดเจน

1.3 วัดจุดมุ่งหมาย เป็นการถามเพื่อให้ผู้อ่านค้นหาจุดมุ่งหมายของผู้เขียนที่เสนอเรื่องราวทั้งหมด ผู้อ่านจะหาคำตอบได้ถ้าอ่านเรื่องราวทั้งหมดอย่างเข้าใจ

1.4 วัดการเขียนหัวข้อ เป็นการถามเพื่อให้ผู้อ่านตอบประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนเป็นหัวข้อสำคัญได้ถ้าผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง

1.5 วัดการนำไปใช้ ถามเกี่ยวกับการนำเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. คำถามเพื่อคิดวิจารณ์ญาณ คำถามประเภทนี้ต้องการคำถามเกี่ยวกับการคิดขั้นสูงที่ต้องการคำตอบในเชิงเหตุผล โดยเนื้อหาจากการอ่านเป็นการคิดเพื่อตัดสินใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ประเภทของคำถามมีดังนี้

2.1 วัดการเปรียบเทียบข้อที่เหมือนกันและตรงข้ามกัน ให้ผู้อ่านค้นหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่เหมือนกัน และสิ่งใดบ้างที่แตกต่างหรือตรงกันข้ามกัน

2.2 วัดการวิเคราะห์ ให้ผู้อ่านจำแนกหรืออ่านรายละเอียดปลีกย่อยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องหรือในภาพ

2.3 วัดความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล ให้ผู้อ่านค้นหาเหตุและผลในเรื่อง

2.4 วัดการแสดงความคิดเห็น ให้ผู้อ่านวิพากษ์วิจารณ์ตัวละคร เหตุการณ์เรื่องราวหรือปัญหาที่ปรากฏในเรื่อง

2.5 วัดการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า ให้ผู้อ่านทำนายหรือคาดคะเน โดยอาศัยเรื่องราวที่อ่านเป็นพื้นฐานในการทำนาย

2.6 วัดการสืบค้นข้อมูล เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านไปค้นหาคำตอบจากหนังสือหรือตำราต่าง ๆ

2.7 วัดการประเมินค่า เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านตัดสินใจหรือหาข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า และพิจารณาความเป็นจริงหรือเท็จของข้อมูล

3. คำถามเพื่อคิดสร้างสรรค์ เป็นคำถามที่มุ่งให้นักเรียนหรือผู้อ่านปรับเปลี่ยนแนวคิดที่ได้จากการอ่านในทางที่ดี ก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านจิตใจ ให้ความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น ผู้อ่านอาจต้องสร้างจินตภาพของตนเองออกมาเป็นเรื่องราว คำถามประเภทนี้มักจะเป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้อ่านสามารถตอบได้อย่างอิสระโดยไม่ถือว่าผิด

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 183-186) อธิบายว่า คำถามมีหลายประเภท สามารถจำแนกได้โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เช่น คำถามระดับต้น คำถามระดับสูง คำถามแบบปิด คำถามแบบเปิดและการแบ่งประเภทของคำถามตามระดับขั้นของการใช้ความคิดในพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามแนวคิดของบลูม (Bloom)

ทิสนา แคมมณี (2548, น. 400-408) ได้อธิบายและยกตัวอย่างพฤติกรรมที่บ่งชี้ระดับการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม และนำมาเป็นแนวทางในการแบ่งประเภทของคำถาม ดังนี้

1. ถามความรู้ (Knowledge) คำถามที่ใช้มักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูล สารระรายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้ และให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าตนมีความรู้ ความจำในเรื่องนั้น ๆ เช่นถามเพื่อให้นักเรียนบอกเล่า ชี้ ระบุ ท่อง ให้ความหมาย ให้คำนิยาม รวบรวม เลือก จำแนก ประมวลและจัดลำดับ เป็นต้น

2. ถามความเข้าใจ (Comprehension) คำถามในระดับนี้เป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความเข้าใจของตนในเรื่องนั้น ๆ เช่น ถามเพื่อให้นักเรียนอธิบาย (โดยใช้คำพูด) ขยายความ เปรียบเทียบ ลงความเห็น แปลความหมาย แสดงความคิดเห็น ตีความหมาย คาดการณ์ คาดคะเน สรุป ย่อ ทำนาย บอกใจความสำคัญ และกะประมาณ เป็นต้น

3. ถามการนำไปใช้ (Application) คำถามในระดับนี้มักประกอบด้วย สถานการณ์ที่นักเรียนจะต้องดึงความรู้ ความเข้าใจมาใช้ในการหาคำตอบ เช่น ถามเพื่อให้นักเรียนประยุกต์ปรับปรุงจัด แก้ปัญหา เลือก ทำ ปฏิบัติ แสดง สาธิต ผลิต เป็นต้น

4. ถามการวิเคราะห์ (Analysis) ถามเพื่อให้นักเรียนใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูล และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ถามเพื่อให้นักเรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ เหตุผล หรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งเช่น ถามให้นักเรียนจำแนกแยกแยะ หาข้ออ้างอิง หาความสัมพันธ์ ตรวจสอบ หาข้อสรุป จัดกลุ่มหาหลักการ ระบุ ชี้ เป็นต้น

5. ถามการสังเคราะห์ (Synthesis) การเรียนรู้ในระดับการสังเคราะห์ หมายถึง การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่นักเรียนสามารถ

5.1 คิด ประดิษฐ์ สิ่งใหม่ขึ้นมา ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิดหรือภาษา

5.2 ทำนายสถานการณ์ในอนาคตได้

5.3 คิดวิธีการแก้ปัญหาได้ (แต่แตกต่างจากการแก้ปัญหาในขั้นการนำไปใช้ ซึ่งจะ
มีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว แต่วิธีการแก้ปัญหาในขั้นนี้อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ)

6. การประเมินค่า (Evaluation) การเรียนรู้ในระดับการประเมินค่า หมายถึง การ
เรียนรู้ในระดับที่นักเรียนต้องใช้การตัดสินใจคุณค่า ซึ่งก็หมายความว่า นักเรียนจะต้องสามารถตั้ง
เกณฑ์ในการประเมินหรือตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ได้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นได้ ฉะนั้น การ
ถามในระดับนี้ก็เพื่อให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ ตัดสิน ประเมินค่า ดีค่า สรุปรูป เปรียบเทียบ จัดอันดับ
กำหนดเกณฑ์กำหนดมาตรฐาน ตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นให้เหตุผล และบอกหลักฐาน เป็นต้น

ทฤษฎีของบลูม (Bloom's Theory of Learning) ทฤษฎีดั้งเดิมของบลูม (Bloom) คำถาม
พัฒนาการคิดสามารถนำไปใช้ใน 2 วิธี วิธีแรกคือ การใช้เป็นคำถามในกิจกรรมการเรียนการสอน
ใช้เพื่อทบทวนหรือเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม กระตุ้นให้คิดหรือเพื่อสรุปทบทวนสิ่งที่ได้เรียนอีก
วิธีหนึ่งคือ ใช้ในการออกข้อสอบมาตรฐาน หรือข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ > การเรียนรู้ ได้แบ่ง
ความสามารถในการเรียนรู้ของคนเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ชั้นมีความรู้พื้นฐาน (Knowledge)

ระดับที่ 2 ชั้นความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับที่ 3 ชั้นนำไปใช้ Application)

ระดับที่ 4 ชั้นวิเคราะห์ความรู้ (Analysis)

ระดับที่ 5 ชั้นสังเคราะห์ (Synthesis)

ระดับที่ 6 ชั้นประเมินผล (Evaluation)

ตามทฤษฎีนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มี
ความสามารถต่างกันในห้องเรียนเดียวกันได้ โดยการสอนเรื่องเดียวกันในหลาย ๆ ระดับ ตาม
ความง่าย และยาก โดยจัดเป็นขั้นตอนตามลำดับอาจแบ่งเป็น ระดับ 1 - 2, ระดับ 3 - 4 และระดับ 5 -
6 ซึ่งการสอนเช่นนี้คงจะต้องสังเกตพฤติกรรมเด็กพร้อมกับทำความเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคลด้วย

สรุปได้ว่า ประเภทของคำถามสามารถจำแนกได้หลายประเภท แบ่งเป็นคำถามระดับ
ต้นคำถามระดับสูง คำถามแบบปิด คำถามแบบเปิด และประเภทของคำถามตามแนวคิดของบลูมใน
แต่ประเภทของคำถามจะมีเกณฑ์เพื่อวัดระดับพฤติกรรมของนักเรียน และในแต่ละระดับจะมี
คำถามที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ระดับความสามารถของ
นักเรียนแต่ละบุคคล

วิทยาธร ท่อแก้ว (2543, น. 1) ได้แบ่งประเภทของคำถามออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเปิด เป็นคำถามที่เปิดกว้างในการตอบ ผู้ตอบจะแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีแล้วแต่การจัดลำดับความคิดของแต่ละคน
2. คำถามปิด เป็นคำถามที่จำกัดกรอบในการตอบให้ คำถามประเภทนี้เป็นการถามที่มุ่งประเด็นให้มีการเลือกตอบ
3. คำถามเปิดและปิด เป็นคำถามที่กำหนดกรอบให้ตอบ และเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีภายใต้กรอบที่กำหนดให้ นั้น ในการตอบผู้ตอบจะตอบตามกรอบทั้งสี่ด้าน แต่จะตอบได้อย่างเสรีในแต่ละด้าน

ธีระพัฒน์ ฤทธิทอง (2545, น. 75-82) ได้กล่าวถึงประเภทของคำถามที่พัฒนามาจากกระทรวงศึกษาธิการ รัฐวิศตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. คำถามปริมาณ เป็นการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดถึงปริมาณของคน สัตว์ และสิ่งของที่ปรากฏในบทเรียนนั้น ๆ
2. คำถามการเปลี่ยนแปลง เป็นการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น หากข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในบทเรียนมีการเปลี่ยนแปลง
3. คำถามการทำนาย เป็นการตั้งคำถามที่มีการสมมุติว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้แล้วจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้คิด และทำนายในสิ่งที่จะเกิดขึ้นและเป็นไปได้
4. คำถามความคิดเห็น เป็นการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็น โดยอาศัยข้อมูล ความจริงที่มีหลักการและเหตุผล
5. คำถามเกี่ยวกับส่วนตัว เป็นคำถามที่ถามความรู้สึกส่วนตัวของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของบทเรียนนั้น หรืออยู่ในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในบทเรียนนั้น ๆ ผู้เรียนจะรู้สึกอย่างไร
6. คำถามความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เป็นการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดเปรียบเทียบระหว่างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในบทเรียนนั้น
7. คำถามเกี่ยวกับค่านิยม เป็นการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุผล คิดในทางที่ถูกต้อง คิดอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถตัดสินใจ วิเคราะห์วิจารณ์ได้ว่า ค่านิยมใดดีหรือไม่ดี ค่านิยมใดควรปฏิบัติตามหรือไม่ควรปฏิบัติตาม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 79) แบ่งประเภทของคำถามไว้ดังนี้

1. คำถามระดับต่ำและระดับสูง
  - 1.1 คำถามระดับต่ำ เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบระดับความจำของข้อมูล หรือเรียกว่าเป็นคำถามที่ต้องการวัดความจำ ใช้ในการทบทวนความรู้พื้นฐานหรือมนทัศน์

1.2 คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบระดับการแปลผล การนำไปใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า หรือเรียกได้ว่าเป็นคำตอบที่ต้องการวัดความคิด ช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการคิดและการใช้เหตุผล

2. คำถามเกี่ยวกับผล กระบวนการและความคิดเห็น

2.1 คำถามเกี่ยวกับผล เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบในรูปของการสรุปผลขั้นสุดท้าย

2.2 คำถามเกี่ยวกับกระบวนการ เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้เรียนอธิบายถึงวิธีดำเนินการหรือขั้นตอนที่นำไปสู่ผลขั้นสุดท้าย

2.3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ หรือประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. คำถามแบบปิดและเปิด

3.1 คำถามแบบปิด เป็นคำถามที่มีคำตอบเดียว มักใช้กับข้อมูลที่เป็นความจำ

3.2 คำถามแบบเปิด เป็นคำถามที่ให้คำตอบได้หลายอย่าง ใช้ถามเพื่อการสร้างข้อมูลเพื่อให้เกิดการตอบสนองเฉพาะตัว และนำไปสู่การอภิปราย และการถามในขั้นต่อไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546c 185-186) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาจากลักษณะของคำตอบสามารถแบ่งประเภทของคำถามได้ 2 ประเภท คือ

1. คำถามแบบปิด เป็นคำถามที่มีคำตอบเพียงอย่างเดียว หรือให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่งเหมาะสมสำหรับข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้ ลักษณะคำถามต้องใช้คำว่า อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ใคร (Who) ใช่หรือไม่ (Yes-No Question) เป็นต้น

2. คำถามแบบเปิด เป็นคำที่มีคำตอบหลายอย่าง ผู้ตอบต้องใช้ความรู้ผนวกความคิดให้เหตุผลประกอบการอธิบาย ลักษณะของคำถามจะใช้คำถามว่าทำไม เพราะเหตุใด (Why) อย่างไร (How) ถ้าไม่เป็นแบบนี้แล้วจะเป็นไร เป็นต้น

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2545, น. 198-199) ได้กล่าวถึง การจำแนกคำถามเป็น 5 ประเภทสรุปได้ดังนี้

1. คำถามเพื่อนำไปสู่การสังเกต เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้เรียนตอบโดยใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้และตอบปัญหา หรือเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหา

2. คำถามนำไปสู่การอธิบาย เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบใช้เหตุผลประกอบกับข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากการสังเกตข้อมูลและจากความรู้เดิม ซึ่งเป็นคำถามที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะในการแปลความหมายข้อมูลและการสรุป รวมทั้งทักษะในการสื่อความหมาย มักจะใช้คำว่าเหตุใดอย่างไร

3. คำถามนำไปสู่การตั้งสมมุติฐาน เป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้เรียนคาดคะเนคำตอบหรือทำนายคำตอบ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและความรู้เดิมที่มีอยู่หรือทำนายคำตอบล่วงหน้า มักใช้คำว่า ถ้า...

4. คำถามที่นำไปสู่การออกแบบวิธีการศึกษาค้นคว้า หรือออกแบบการทดลองเป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนอธิบาย เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิธีการศึกษาหาความรู้ ส่วนใหญ่มักใช้คำว่าเหตุใด ทำไม่อย่างไร

5. คำถามที่นำไปสู่ การนำไปใช้ เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบนำกฎเกณฑ์หรือความสัมพันธ์ต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ใหม่ เป็นคำถามที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 74) ได้กล่าวถึง การจำแนกคำถามออกเป็น 12 แบบซึ่งเป็นลักษณะคำถามที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายต่าง ๆ กัน สรุปได้ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความแตกต่างซึ่งจะต้องคิดอย่างรอบคอบเสียก่อนจึงจะตอบได้

2. ถามเพื่อการตัดสินใจ ผู้ตอบจะต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน

3. ถามเพื่อนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการถามเพื่อแก้ไขสถานการณ์ในสถานะต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่แล้ว

4. ถามเพื่อการจำแนก เพื่อต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่ หรือจัดพวกใหม่โดยอาศัยการเปรียบเทียบในด้านความแตกต่าง ความเหมือน ความสัมพันธ์และการจับกลุ่มใหม่

5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นการถามที่ให้ผู้ตอบบอกความหมายของเนื้อเรื่องถามเพื่อให้เกิดความคิดวิจารณ์ ถามเพื่อให้ผู้ตอบคิดในเรื่องความสมบูรณ์ ความถูกต้องซึ่งก่อนที่จะตอบนั้นผู้ตอบจะต้องใคร่ครวญเสียก่อน

7. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผล ตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลความจริง หลักเกณฑ์

8. ถามเพื่อเปิดการอภิปราย เป็นการถามเพื่อให้ได้การถกเถียง การพินิจพิจารณาการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

9. ถามเพื่อให้กำหนดนิยามหรือให้อภิปราย เป็นคำถามเพื่อให้สรุปความคิดรวบยอดหรือความหมาย คำนิยาม คำอธิบายแต่ละคำหรือวลี เพื่อให้เรื่องราวนั้นกระจ่างขึ้น

10. ถามเพื่อให้สังเกต คำถามชนิดนี้ต้องการให้หาคำตอบโดยวิธีการสังเกต

11. ถามเพื่อช่วยผู้ให้เกิดคำถามใหม่ ๆ อีก ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิด กำลังอ่านหรือกำลังปฏิบัติงานอยู่ ผู้สอนอาจถามถึงงานที่เขากำลังคิด กำลังทำ ว่าพบปัญหาอะไร หรือไม่

2.4.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถาม

ประภัสรา โคตะขุน (ออนไลน์) กล่าวว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ขั้นวางแผนการใช้คำถาม

ผู้สอนควรจะมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบหรือประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2. ขั้นเตรียมคำถาม

ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์

3. ขั้นการใช้คำถาม

ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ

4. ขั้นสรุปและประเมินผล

4.1 การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนก็ได้

4.2 การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

อัสมา บิลมะหมุด กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้คำถาม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถด้านทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ จุดเน้นคือการกระตุ้นผู้เรียนให้สามารถคิดและตั้งคำถามกระตุ้นให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ และคิดหาคำตอบที่ถูกต้อง คำถามมีส่วนสำคัญที่จะจุดประกายให้ผู้เรียนนึกคิด เกิดข้อสงสัย ใฝ่รู้เพื่อแสวงหาคำตอบ และความรู้ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การใช้คำถามจึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น คิดได้

แนวคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนากล่าววาประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

ขั้นตอนสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม มีดังนี้

1. ขั้นวางแผนการใช้คำถาม

ผู้สอนควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2. ขั้นเตรียมคำถาม

ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์

3. ขั้นการใช้คำถาม

ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และอาจสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ

4. ขั้นสรุปและประเมินผล

การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนก็ได้

การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผล การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

เทคนิคการสอนแบบใช้คำถาม

1. ทำบรรยากาศให้ดี เป็นมิตร ปลอดภัย
2. เลือกคำถามที่ดีที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เลือกคำถามปลายเปิด – ทำไม อย่างไร

เพราะเหตุใด ให้นักศึกษาคิดคำตอบเอง

3. ใช้เทคนิคให้ดี ถามชัดเจน ไม่กำกวม ถามทีละ 1 คำถาม อย่าถามเป็นชุด ให้เวลา

คิดประโยชน์

1. ผู้เรียนกับผู้สอนสื่อความหมายกันได้ดี
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
4. ช่วยเน้นและทบทวนประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน
5. ช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน ให้เข้าใจความสนใจที่แท้จริงของผู้เรียน

และวินิจฉัยจุดแข็งจุดอ่อนของผู้เรียนได้

สำนักประกันคุณภาพ (ออนไลน์) ได้รวบรวมแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถามไว้ดังนี้คือ

แนวปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน (Question-Based Learning)

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม มีนโยบายจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักศึกษาดำเนินคำถามเป็น ทำไม อย่างไร เพื่อความสนใจในการเรียน และหาคำตอบด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน (Question-Based Learning : QBL) เป็นขั้นตอนที่จะปลูกฝังให้ผู้เรียนเข้าถึงศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยคำถาม โดยผู้สอนนำเทคนิคของ PBL (Problem-Based Learning) เสริมสร้างทักษะในการแก้ปัญหาและการใช้ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล (พรพิสุทธิ์ มงคลวนิช : ออนไลน์) จะทำให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำทางความคิดและการแก้ปัญหาเมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพวันดี โดสุขศรี และ ธนิษฐา สมัย ผู้ลิขิต (ออนไลน์) การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นกลวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การถามจึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ โดยกระบวนการถามจะช่วยขยายทักษะการคิด ทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้ข้อมูลย้อนกลับทั้งด้านการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความท้าทาย โดยบทบาทผู้เรียน จะเรียนรู้จากการคิดเพื่อสร้างข้อคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน

1. ขั้นวางแผนการใช้คำถาม ผู้สอนควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบหรือประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2. ขั้นเตรียมคำถาม ผู้สอนควรจะเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์

3. ขั้นการใช้คำถาม ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ

4. ขั้นสรุปและประเมินผล

4.1 การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนให้นักศึกษาเข้าใจ และตอบคำถามได้ ให้บรรลุผลการเรียนรู้

4.2 การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2.4.6 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน

1. ทำบรรยากาศให้ดี เป็นมิตร และปลอดภัย

ระวังบรรยากาศคำถาม

เริ่มต้นการสอน บอกวิธีการสอน อาจารย์จะใช้การสอนแบบใช้คำถามเพื่อให้ตอบ โดยให้เกียรติผู้เรียน เรียกชื่อนักศึกษาเพื่อสร้างความประทับใจให้นักศึกษาดังใจเรียน

ใช้ ASA (Attentive, Smile, Acknowledge) = มองหน้าตั้งใจฟัง ยิ้มน้อยๆ ชมเมื่อตอบ ถูก (เก่งมากค่ะ ดีมากค่ะ เห็นด้วยค่ะ)

เมื่อตอบผิด - ทำไมคิดอย่างนั้น แก่ concept ที่ถูกต้อง เพื่อให้ นักศึกษาคิดใหม่ หากคำตอบที่ดีกว่าและให้กำลังใจสำหรับคำถามคำตอบต่อไป

ให้ความเข้าใจว่า คำตอบไม่เคยมีคำตอบเดียว อาจมีมากกว่า 1 คำตอบ

ให้คิดว่า ตอบผิด ดีกว่า ไม่ตอบ

2. เลือกคำถามที่ดีที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

เลือกคำถามปลายเปิด เช่น ทำไม อย่างไร เพราะเหตุใด ให้นักศึกษาคิดคำตอบเอง แนะนำแนวความคิด guide โดยใช้คำถามที่นักศึกษาจะต้องนำความรู้พื้นฐาน (Basic Knowledge) มาประยุกต์

3. ใช้เทคนิคให้คำถามชัดเจน ไม่กำกวม

เลือกคำถามกว้างๆ ปลายเปิด ---ทำอย่างไร

ถามทีละ 1 คำถาม อย่าถามเป็นชุด

ให้เวลาคิด 10 วินาที

เทคนิค Pose – Pause – Pounce ตั้งคำถาม--- รอคำตอบ --- ถ้าไม่ตอบ ถามระบุคน

คำถามที่ควรหลีกเลี่ยง

คำถาม ใช่ ไม่ใช่

คำถามกำกวม

คำถามให้เดา

คำถามชี้หน้า

จากข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม เป็นกระบวนการพัฒนาความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและคิดหาคำตอบทั้งยังให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์การเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ ในการหาคำตอบ การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถามจึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น คิดได้โดยผู้เรียน จะเรียนรู้จากการคิดเพื่อสร้างข้อคำถามและการหาคำตอบด้วยตนเอง

ขั้นตอนสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขึ้นวางแผนการใช้คำถาม
2. ขึ้นเตรียมคำถาม
3. ขึ้นการใช้คำถาม
4. ขึ้นสรุปและประเมินผล

เทคนิคการสอนแบบใช้คำถาม

1. ทำบรรยากาศให้ดี เป็นมิตร ปลอดภัย
2. เลือกคำถามที่ดี ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เลือกคำถามปลายเปิด
3. ใช้เทคนิคให้ดี ถามชัดเจน ไม่กำกวม ถามทีละ 1 คำถาม อย่าถามเป็นชุด ให้

เวลาคิด

ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบใช้คำถาม

1. ผู้เรียนกับผู้สอนสื่อความหมายกันได้ดี
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
4. ช่วยเน้นและทบทวนประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน
5. ช่วยในการประเมินผลผลการเรียนการสอน ให้เข้าใจความสนใจที่แท้จริงของผู้เรียน และวินิจฉัยจุดแข็งจุดอ่อนของผู้เรียนได้
6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยการขบคิดให้กับผู้เรียน ตลอดจนนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ตลอดชีวิต

2.4.7 เทคนิคการใช้คำถาม

การใช้คำถามที่ใช้เป็นสื่อเร้าเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และปรากฏความสามารถของทั้งนักเรียนและครูให้เห็นได้หรือทดสอบได้ มีลักษณะหรือองค์ประกอบของการใช้คำถามซึ่งควรดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบและเป็นกระบวนการ ใช้คำถามในหลายรูปแบบ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามไว้ ดังนี้

อินทรีรา บุญยาทร (2542, น. 221) ได้กล่าวว่า การใช้คำถามที่ดีเป็นการสอนที่ดี ซึ่งคำถามที่ดีต้องน่าสนใจและกระตุ้นให้คิด และควรได้รับการเตรียมมาก่อน เทคนิคที่น่าสนใจในการถาม มีดังนี้

1. การถาม

1.1 การถามให้ตรงประเด็น เมื่อถามคำถามกว้าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับรู้แนวของคำถามแล้ว ครูควรถามเจาะจงลงไปในเรื่องที่ต้องการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2 การเรียกนักเรียนตอบ ครูควรถามคำถามกันทั้งชั้น หยุดสักเล็กน้อยจึงเรียกนักเรียนคนใดคนหนึ่งตอบ ไม่ควรเรียกชื่อก่อนจึงถาม

1.3 การกระจายคำถาม ครูควรถามนักเรียนให้ทั่วถึง แม้ว่าอาจจะใช้วิธีถามตัวแทนของกลุ่ม

1.4 การจัดให้มีช่วงเงียบ เพื่อให้ นักเรียนทั้งชั้นคิดแล้วจึงเรียกให้ตอบ เทคนิคนี้สำคัญมากเมื่อครูถามคำถามที่ยากขึ้น

1.5 คำถามควรกระชับและชัดเจน

1.6 การถามปูพื้น เป็นการถามเพื่อช่วยให้นักเรียนหาคำตอบให้ได้ โดยถามให้แนวทางหรือถามใหม่ แต่ใจความเดียวกันหรือแบ่งคำถามออกเป็นตอน ๆ

1.7 การถามรุก คือ การถามช่วยให้นักเรียนคิดหาคำตอบที่ดีกว่า เช่น ลึกกว่าหรือมีเหตุผลกว่า คำตอบพื้น ๆ ที่ตอบครั้งแรก

2. การสนองต่อคำตอบของนักเรียน

2.1 ถ้านักเรียนตอบถูกควรมีการเสริมแรง เช่น ทางวาจาหรืออื่น ๆ

2.2 ถ้านักเรียนตอบถูกบางส่วน ควรให้คำชมในส่วนที่ถูก และถามปูพื้น แนวทางให้นักเรียนคิดต่อจนได้คำตอบที่ถูกต้อง

2.3 ถ้านักเรียนตอบผิด ไม่มีปฏิกิริยาทางลบ เช่น ตำหนิ แต่ให้กำลังใจที่จะแก้ไขคำตอบที่ผิด

2.4 ถ้าไม่มีคำตอบ ควรถามใหม่และทำให้ง่ายขึ้น หรือเน้นจุดสำคัญเพื่อให้นักเรียนเข้าใจคำถาม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 186) กล่าวถึง เทคนิคการใช้คำถาม ดังนี้

1. ในการถามไม่ควรเจาะจงผู้ตอบ หรือถามนักเรียนตามลำดับ เพราะการรู้ตัวก่อนว่าจะตอบเมื่อใดนั้น จะทำให้ผู้ตอบไม่สนใจคำถามอื่น ๆ

2. ในการถามคำถามไม่ควรถามซ้ำนักเรียนคนเดิมบ่อยครั้ง เพราะการปฏิบัติดังนี้ นักเรียนคนอื่น ๆ จะเกิดความน้อยใจที่ครูไม่เห็นความสำคัญของตน จึงทำให้ไม่สนใจบทเรียน

3. ในการถามคำถามไม่ควรเร่งรัดคำตอบจากนักเรียน เมื่อถามคำถามไปแล้วควรเปิดโอกาสให้เด็กหยุดคิดค้นหาคำตอบบ้าง

4. การถามคำถามควรใช้น้ำเสียงเร้าใจผู้ตอบ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากตอบมากยิ่งขึ้น

5. ขณะที่ผู้ตอบหยุดคิดหรือลังเลในการตอบออกไป ครูควรให้กำลังใจส่งเสริมไม่ควรคาดคั้นคำตอบ หรือแสดงความเบื่อหน่าย หรือเรียกนักเรียนอื่นตอบแทน เพราะจะทำให้นักเรียนเสียกำลังใจ

6. ในการตอบคำถามหนึ่ง ๆ ครูไม่ควรคิดว่าต้องให้เด็กคนเดียวตอบ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนหลาย ๆ คน ได้ตอบ เพราะจะเป็นการกระจายความคิดและทำให้มีข้อสรุปที่ดี

7. ในการตอบคำถามของนักเรียนอาจได้คำตอบที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือไม่ค่อยมีเหตุผลนัก ครูควรหาวิธีที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถหาคำตอบที่ถูกต้องได้ ไม่ควรปล่อยให้นักเรียนเข้าใจอย่างผิด ๆ ต่อไป โดยอาจถามคำถามใหม่หรืออธิบายเพิ่มเติม

8. คุณค่าของการสอน โดยใช้คำถามจะหมดไป ถ้าครูเป็นผู้ถามเองตอบเองหรือถามคำถามในลักษณะที่ทบทวนความจำนักเรียนมากเกินไป

9. สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอยากจะมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

10. ในการตอบคำถามหนึ่ง ๆ ควรให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบในหลาย ๆ แนว ไม่ควรจำกัดเฉพาะคำตอบเดียว

11. ใช้คำถามที่นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอ

12. ควรวิเคราะห์คำถามที่ถามไปแล้ว เพื่อนำมาปรับแก้ไขเพื่อใช้ในโอกาสอื่น ๆ ต่อไป

ทิสนา แจมมณี (2548, น. 407-408) ได้แนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการใช้คำถามไว้ดังนี้

1. ถามคำถามทีละคำถาม ไม่ควรถามหลายคำถามติดต่อกัน
2. คำถามแต่ละคำถาม ไม่ควรมีประเด็นถามมากเกินไป
3. คำถามควรชัดเจน ถ้าคำถามกว้างเกินไป นักเรียนตอบไม่ตรงประเด็น ควรปรับคำถามให้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

4. คำถามไม่ควรยาวเกินไป นักเรียนหรือผู้ตอบจะจับประเด็นไม่ได้ หรืออาจจะหลงประเด็นไปได้

5. ควรใช้น้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสมประกอบการถาม

6. เมื่อถามคำถามแล้วควรให้เวลานักเรียนคิด (Wait Time) พอสมควร

7. ไม่ควรทวนคำถาม และไม่ควรทวนคำตอบของนักเรียนบ่อย ๆ

8. ครูควรให้คำชมแก่นักเรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยเกินไป ควรเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคน และควรพยายามค่อย ๆ เปลี่ยนการเสริมแรงจากภายนอกไปสู่การเสริมแรงจากภายใน

9. หลีกเลี่ยงการชมประเภท ดี... แต่...

10. การชมต้องมีฐานจากความเป็นจริง และความตั้งใจ

11. ถามนักเรียนและให้โอกาสนักเรียนในการตอบอย่างทั่วถึง ให้ความเสมอภาคแก่นักเรียนทั้งชายและหญิง ทั้งเก่งและอ่อน ทั้งที่สนใจและไม่สนใจเรียน

12. เมื่อถามคำถามแล้ว ครูควรเรียกให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคลไม่ควรให้นักเรียนตอบพร้อมกัน

13. เมื่อถามแล้วถ้าไม่มีผู้ใดตอบได้ ควรตั้งคำถามใหม่ โดยใช้คำถามที่ง่ายขึ้นหรืออธิบายขยายความ หรือให้แนวทางในการตอบ

นักวิชาการในต่างประเทศ ได้เสนอเทคนิคการใช้คำถาม และได้กล่าวถึงข้อแนะนำในการใช้คำถามเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพการคิดของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยเทคนิค 4 เทคนิค สรุปได้ดังนี้ (Moore, 1992, pp. 237-244)

1. การปรับเปลี่ยนการจ่ายคำถามไปยังผู้เรียนคนต่าง ๆ (redirecting) คือ เทคนิคนี้เป็นการถามคำถามหนึ่งคำถามกับผู้เรียนจำนวนมากเพื่อให้เกิดการตอบสนอง เทคนิคนี้เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน คำถามที่ใช้จึงต้องเป็นคำถามปลายเปิด หรือคำถามประเมินค่า ในบางกรณีอาจมุ่งถามเฉพาะรายบุคคล และจึงหันไปถามผู้เรียนคนอื่น ๆ ต่อเนื่องเป็นลำดับ หากเกิดประเด็นใหม่เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนที่ไม่ต้องการแสดงออกมากนักได้ ตอบด้วย ตัวอย่างเช่น

“จากการที่ผู้เรียนเรียนวรรณคดีเรื่องมัทนะพาธา นักเรียนชอบตัวละครใดมากที่สุด เพราะเหตุใด” (เรียกชื่อผู้เรียน) “แล้ว.....(ชื่อผู้เรียนอีกคนหนึ่ง) เห็นด้วยหรือไม่กับคำตอบของเพื่อน เพราะอะไร ช่วยขยายความได้หรือไม่”

2. การรอเวลา (wait time) การถามคือการสร้างปัญหาอย่างหนึ่งให้กับผู้เรียนแก้ไข ดังนั้นผู้เรียนจะต้องใช้เวลาสำหรับคิด หรือเวลาสำหรับการพิจารณาไตร่ตรองว่า ตนเองควรมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อคำถามในลักษณะใด การรอเวลาของครูมี 2 รูปแบบคือ รูปแบบแรกจะรอเวลาให้ผู้เรียนคนหนึ่งตอบเสร็จแล้วจึงถามคนต่อไป ส่วนอีกรูปแบบหนึ่ง คือ รอเวลาให้ผู้เรียนทุกคนที่ประสงค์จะตอบตอบให้หมด โดยครูต้องตระหนักเสมอว่า การอดทนโดยเพิ่มระยะเวลาใน

การรอคำตอบคำถามเพียง 3 ถึง 5 วินาที จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะคิดคำตอบของตนเองได้มากขึ้น

3. การพักเวลาชั่วคราว (halting time) มีความคล้ายกับเทคนิคการรอเวลา แต่จะแตกต่างที่เป็นการที่ครูหยุดการดำเนินกิจกรรม เช่นหยุดพูด เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีเวลาสำหรับคิด ซึ่งในขณะนั้น ครูจะไม่ถามคำถามอื่น ๆ เพิ่มเติมเข้ามา หรือจะไม่มี การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน การพักเวลาสำหรับให้คิดนี้มีประโยชน์อย่างมากเมื่อครูสอนเรื่องที่มีความซับซ้อนหรือเป็นวิธีการ ซึ่งในขณะที่เด็กกำลังหยุดคิดนั้น ครูควรสังเกตและตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่สอนไปหรือไม่ หากผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นว่าเข้าใจจึงจะเริ่มเข้าสู่กิจกรรมต่อไป แต่ในทางตรงกันข้ามหากเห็นว่าผู้เรียนไม่เข้าใจ ครูก็ควรใช้คำถามหรืออธิบายวิธีการนั้น ๆ ซ้ำอีกครั้ง

4. การฟัง (listening) ครูจะต้องฟังผู้เรียนพูดหรือตอบคำถามกระทั่งจบ จากนั้นจึงจะถามคำถามอื่นหรือให้ข้อเสนอแนะต่อคำตอบของผู้เรียน โดยส่วนมากครูมักมีแต่อยู่กับตัวเองในขณะที่ผู้เรียนกำลังพูด หรือไม่สนใจคำตอบของผู้เรียนอย่างแท้จริง จากนั้นจึงรับถามคำถามอื่น ๆ การอธิบายเรื่องใหม่และการทำกิจกรรมใหม่ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ครูควรเอาใจใส่ต่อการนำเสนอ ไม่ควรรบกวนหรือปิดกั้นผู้เรียนก่อนที่จะเสร็จสิ้นการตอบคำถาม และเมื่อฟังผู้เรียนตอบครบถ้วนแล้ว ควรเว้นให้เกิดเวลาเงียบ (silent times) เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้ครุ่นคิดในประเด็นที่ได้ตอบคำถามไปซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นช่วงเวลาแห่งการ “ตกผลึกความคิด” ก็ได้

การใช้คำถามคำถามเพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียน มีข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคำถาม ดังต่อไปนี้

1. ถามคำถามที่ชัดเจน คำถามนั้นควรที่จะถามถึงบางสิ่งที่สามารถระบุได้ง่าย ภาษาที่ใช้ถามต้องชัดเจนและผู้เรียนสามารถที่จะเข้าใจได้ หลีกเลี่ยงข้อความที่กำกวม มีโครงสร้างที่ยูงยาก และการใช้ถ้อยคำที่ฟุ่มเฟือยหรือเยิ่นเย้อเกินความจำเป็น

2. ครูควรถามคำถามก่อนที่จะกำหนดผู้ตอบ ครูควรถามคำถามนำไปก่อน แล้วรอให้ทั้งชั้นเรียนได้คิดเกี่ยวกับคำถามนั้น จากนั้นจึงขอผู้เรียนสักคนหนึ่งเป็นอาสาสมัครที่จะตอบคำถาม ในกรณีนี้อาจมีข้อยกเว้นสำหรับผู้เรียนที่ไม่ใส่ใจเรียน ครูควรเรียกชื่อก่อนเป็นลำดับแรกแล้วจึงจะใช้คำถาม หรือสำหรับผู้เรียนที่ค่อนข้างช้าหรือจ้อาย ก็ควรที่จะเรียกชื่อเพื่อให้พวกเขาสามารถที่จะเตรียมตัวเองเสียก่อน ทั้งนี้ ครูจะต้องพิจารณาด้วยว่า คำถามสำหรับผู้เรียนที่เรียนรู้ช้าหรือค่อนข้างขาดความมั่นใจไม่ควรเป็นคำถามที่ยากเกินไปนัก และพวกเขามีโอกาสที่จะตอบได้ง่าย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกไม่กลัวคำถาม การตอบคำถามและมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะตอบได้

3. ถามคำถามที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของเนื้อหาที่เรียน คำถามที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนนั้น ต้องมุ่งหาข้อเท็จจริงที่ต้องการ ถามคำถามที่ตอบได้ตามความจริงและสามารถที่

จะพิสูจน์ได้ เมื่อต้องการให้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดทบทวนที่จะใช้คำถามแบบการสร้างผลผลิต หรือคำถามแบบประเมินค่า ทั้งนี้ ครูพึงตระหนักด้วยว่า ควรใช้คำถามที่มีระดับทางปัญญาในการตอบที่แตกต่างกันออกไป

4. แจกคำถามให้กับทั้งชั้นเรียนอย่างยุติธรรม ครูจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงที่จะให้คำถามกับผู้เรียนที่ฉลาดคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น และที่สำคัญจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพัฒนาการวางระบบอย่างใดอย่างหนึ่งในการเรียกผู้เรียนขึ้นตอบ (หมายถึงการถามแบบสร้างระบบ เช่น เรียกตอบตามเลขที่ไล่ลำดับลงไป หรือ เรียกตอบตามแถวที่นั่งเรียงกันไป) เพราะผู้เรียนจะสนใจแต่เฉพาะการเรียกถามที่จะกำลังเข้าไปใกล้หรือกำลังจะย้อนกลับมา ซึ่งจะสร้างความเครียดและวิตกกังวลมากกว่าการคิดเรื่องคำตอบ

5. ถามคำถามให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับความสามารถในห้องเรียน คำถามบางคำถามบ้างก็เป็นคำถามที่ง่ายและบางคำถามก็เป็นคำถามที่ยาก ดังนั้นผู้เรียนทุกคนควรจะได้รับโอกาสที่จะตอบคำถามอย่างถูกต้องตามระดับความสามารถของตนเอง

6. ถามคำถามเพียงคำถามเดียวในเวลาครั้งหนึ่ง ๆ หากครูถามคำถามมากกว่า 1 หรือ 2 คำถามในห้วงเวลาเดียวกัน ก็อาจมีโอกาที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนเพราะคิดตามไม่ทัน เพราะคำถามจำนวนมากจะทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาคิด และเมื่อครูใช้คำถามจำนวนมาก ผู้เรียนก็ไม้อาจแน่ใจว่าควรที่จะตอบคำถามใดก่อน

7. หลีกเลี่ยงการใช้คำถามที่ตอบได้เร็วมากเกินไป คำถามที่ตอบได้เร็วในที่นี้ เช่น คำถามเติมคำ (กลอนสุภาพได้รับการพัฒนาอย่างมากในสมัยของสุนทร..... (ผู้-นักเรียนตอบพร้อมกัน)) หรือคำถามที่ลงท้ายว่า “ใช่หรือไม่” หรือ “ใช่ไหม” การใช้คำถามที่ดี ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาหรือสนทนากันก่อนในบางประเด็น เพื่อสร้างความรู้พื้นฐานก่อนการเริ่มรับชุดคำถามที่ต่อเนื่องของครู

8. ควรเว้นช่วงห่างระหว่างคำถามแต่ละคำถามประมาณ 3-5 วินาที เวลาดังกล่าวควรหยุดไว้สำหรับผู้เรียนที่ควรจะได้คิดหรือเรียบเรียงคำตอบของตนเอง

ไม่มีวิธีใดที่จะกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีเท่ากับการใช้คำถามเพื่อพัฒนาการคิดของครู นักเรียนจะเกิดความแจ่มแจ้งทางปัญญาได้ หากได้เกิดจากฟังข้อมูลที่ครูเล่า บอก อธิบาย เสนอ ฯลฯ แต่เพียงอย่างเดียวไม่ จำจะต้องอาศัยกลไกทางปัญญาในการวิเคราะห์ให้ใคร่ครองข้อมูลให้ถ้วนถี่ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยการที่ครูใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ถามให้วิเคราะห์หาเหตุผล ถามความรู้สึกรวมเพื่อวิพากษ์ ถามเพื่อวิจารณ์ เป็นต้น ครูที่ไม่มีคำถามใด ๆ เลยในการสอน หรือคิดว่าสิ่งที่ตนเองสอนไม่น่าจะเกิดปัญหาหรือคำถามใด ๆ เลย เขาเหล่านี้ย่อมนำพาผู้เรียนไปสู่ความจริงแท้ของการศึกษาได้ลำบากนัก

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถด้านความจำ

ในทางจิตวิทยา ได้มีการกล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการจำและการลืมไว้หลายทฤษฎีแต่ที่สำคัญสรุปได้มี 4 ทฤษฎี คือ

ทฤษฎีความจำสองกระบวนการ (Two - Process Theory of Memory) ทฤษฎีนี้สร้างขึ้นโดย Atkinson and Shiffrin (1968) กล่าวถึงความจำระยะสั้นหรือความจำทันทีที่ทันใจและความจำระยะยาวว่า ความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นจะต้องได้รับการทบทวนอยู่ตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำสิ่งนั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว ในการทบทวนนั้นเราจะไม่สามารถทบทวนทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในระบบความจำระยะสั้น ดังนั้นจำนวนที่เราจำได้ในความจำระยะสั้นจึงมีจำกัด การทบทวนป้องกันไม่ให้ความจำสลายตัวไปจากความจำระยะสั้น และถ้าสิ่งใดอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดได้ในความจำระยะเวลายาวนาน สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดไว้ในความจำระยะยาวสิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความทรงจำตลอดไป (ชัยพร วิชาวุธ, 2520)

ทฤษฎีการสลายตัว (Decay Theory) เป็นทฤษฎีการลืม กล่าวว่า การลืมเกิดขึ้นเพราะการละเลยในการทบทวน หรือไม่นำสิ่งที่จำไว้ออกมาใช้เป็นประจำ การละเลยจะทำให้ความจำค่อย ๆ สลายตัวไปเองในที่สุด ทฤษฎีการสลายตัวนี้น่าจะเป็นจริงในความจำระยะสั้น เพราะในความจำระยะสั้นหากเรามีได้จดจำหรือสนใจทบทวนในสิ่งที่ต้องการจะจำเพียงชั่วครู่สิ่งนั้นจะหายจากความทรงจำทันที (Adams, 1967)

ทฤษฎีการรบกวน (Interference Theory) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการลืมนที่ขอมรบกวนกันในปัจจุบันทฤษฎีหนึ่ง ทฤษฎีนี้ขัดแย้งกับทฤษฎีการสลายตัว โดยกล่าวว่าเวลาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้เกิดการลืมได้ แต่สิ่งที่เกิดในช่วงดังกล่าวจะเป็นสิ่งคอยรบกวนสิ่งอื่น ๆ ในการจำ การรบกวนนี้แยกออกเป็น 2 แบบ คือ การตามรบกวน (Proactive Interference) หรือการรบกวนตามเวลา หมายถึง สิ่งเก่า ๆ ที่เคยประสบมาแล้วหรือจำได้อยู่แล้วมารบกวนสิ่งที่จำใหม่ ทำให้จำสิ่งเร้าใหม่ไม่ค่อยได้ อีกแบบของการรบกวนก็คือ การย้อนรบกวน (Retroactive Interference) หรือการรบกวนย้อนเวลา หมายถึงการพยายามจำสิ่งใหม่ทำให้ลืมสิ่งเก่าที่จำได้มาก่อน (Adams, 1980) จึงกล่าวได้ว่า ทฤษฎีการลืมนี่เกิดขึ้น โดยความรู้ใหม่ไปรบกวนความรู้เก่า ทำให้ลืมความรู้เก่าและความรู้เก่าก็สามารถไปรบกวนความรู้ใหม่ได้ด้วย

ทฤษฎีการจัดกระบวนการตามระดับความลึก (Depth of Processing Theory) ทฤษฎีนี้สร้างขึ้นโดย Craik and Lockhart (1972) ซึ่งขัดแย้งกับความคิดของ Atkinson and Shiffrin (1968) ที่กล่าวว่า ความจำมีโครงสร้างและตัวแปรสำคัญของความจำในความจำระยะยาวก็คือ ความยาวนานของเวลาที่ทบทวนสิ่งที่จะจำในความจำระยะสั้น แต่เกรก และ ลอกฮาร์ท มีความคิดว่าความจำไม่มีโครงสร้างและความจำที่เพิ่มขึ้นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะมีเวลาทบทวนในความจำระยะสั้นนาน แต่เกิดขึ้นเพราะความซับซ้อนของการเข้ารหัสที่ซับซ้อน หรือการโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ต้องการจำ ย่อมอาศัยเวลา แต่เวลาดังกล่าวไม่ใช่เพื่อการทบทวน แต่เพื่อการระลึกหรือซับซ้อนของการกระทำกับสารที่เข้าไป (การเข้ารหัส) ถ้ายิ่งลึก (ซับซ้อน) ก็จะยิ่งจำได้มาก นั่นคือต้องใช้เวลามากด้วย (ไสว เลี่ยมแก้ว, 2528)

ในด้านเขาวงกตปัญญาและความถนัดนั้น ทฤษฎีความถนัดด้านความจำยังไม่มีผู้ใดกล่าวไว้โดยตรง แต่จะรวมอยู่เป็นองค์ประกอบหนึ่งในทฤษฎีต่าง ๆ เช่น

1) ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (Multiple Factor Theory) ของ Thurstone ซึ่งวิเคราะห์องค์ประกอบในปี 1958 พบว่า ความสามารถปฐมภูมิของสมอง (Primary Mental Ability) ของมนุษย์ที่เห็นและสำคัญมีอยู่ 7 ประการ คือ องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal Factor) องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ (Word Fluency Factor) องค์ประกอบด้านจำนวน (Number Factor) องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ (Space Factor) องค์ประกอบด้านความจำ (Memory Factor) องค์ประกอบด้านการรับรู้ (Perception Factor) และองค์ประกอบด้านเหตุผล (Relation Factor) สำหรับองค์ประกอบด้านความจำนั้นเป็นความสามารถด้านความทรงจำเรื่องราว และมีสติระลึกจรรยาสามารถถ่ายทอดได้ (อังคณา สายยศ, 2527)

2) โครงสร้างทางสมอง (The Structure of Intellect Theory) ของกิลฟอร์ด (Guilford) เสนอว่า โครงสร้างทางสมองมองได้ในลักษณะ 3 มิติ ผลของการคิด หมายถึง ผลของกระบวนการจัดกระทำของความคิดกับข้อมูลจากเนื้อหา นับองค์ประกอบรวมกันได้ 120 องค์ประกอบ (Guilford, 1971 : 61 - 63) ต่อมาได้พบว่าในส่วนของภาพ (Figural) แบ่งเป็นสิ่งที่มองเห็น (Visual) และสิ่งที่ได้ยิน (Auditory) ส่วนที่เป็นความจำ (Memory) นั้น แบ่งออกเป็นการบันทึกความจำ (Memory Recording) และการเก็บรักษาความจำ (Memory Retention) นับองค์ประกอบรวมขึ้นเป็น 180 องค์ประกอบ (Guilford, 1988)

3) ทฤษฎีความสามารถทางสมองสองระดับ (Two – Level Theory of Mental Ability) กล่าวว่า ความสามารถทางสมองมีอยู่ 2 ระดับ ระดับที่ 1 (Level I) เป็นความสามารถด้านการเรียนรู้

และจำอย่างนกแก้ว นั่นคือ เป็นความสามารถที่จะสั่งสมหรือสะสมข้อมูลไว้ได้และพร้อมที่จะระลึกออกได้ ระดับนี้ไม่ได้รวมการแปลงรูปหรือการกระทำทางสมองแต่ประการใด เป็นวิธีการที่ไม่ใช้ความคิดเลย ระดับที่ 2 เป็นระดับที่สมองสร้างมโนภาพ เหตุผล และแก้ปัญหา (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2527)

จากการสืบค้นข้อมูล มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายถึงโครงสร้างและองค์ประกอบเกี่ยวกับความสามารถด้านความจำ ดังนี้

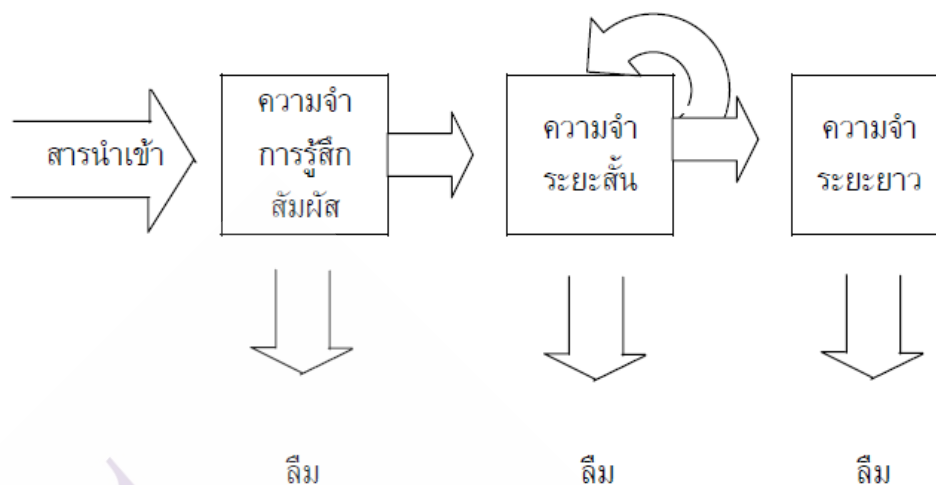
หลักการรับรู้ภาพและสัญลักษณ์

มนุษย์สามารถจำภาพสารพัดชนิดที่ผ่านมาได้ และภาพต่าง ๆ ถูกเก็บในจิตสำนึก ซึ่งมนุษย์สามารถระลึกออกมาได้อย่างถูกต้องโดยอาศัยหลัก 3 ข้อ คือ (พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง, 2516, อ้างจาก Fleming and Sheikhan, 1972)

- 1) เมื่อมนุษย์ได้เห็นภาพใด ๆ เข้า ย่อมแปลความหมายออกมาเป็นถ้อยคำหรือรูปลักษณะต่าง ๆ ตามแต่ความทรงจำที่เขาสะสมไว้
- 2) มนุษย์จะตอบสนองสิ่งเร้าใหม่ที่เป็นภาพหรือสัญลักษณ์ ในลักษณะที่ไม่เป็นภาษาหรือจินตนาการก่อน หลังจากนั้นชั่วขณะหนึ่งจะสามารถบอกได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร
- 3) มนุษย์มิได้เก็บความจำไว้ในระบบประสาท แต่คงอยู่เฉพาะในรูปแบบของการรับรู้ เช่น เมื่อดูภาพหนึ่งที่มีทั้งภาพและคำ เขาจะนึกถึงภาพหรือคำอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่ว่าอย่างไรจะเด่นชัดกว่ากัน ซึ่งหลักข้อนี้สนับสนุนสิ่งเร้าที่เป็นภาพและคำคู่กัน

โครงสร้างและกระบวนการความจำ มี 3 หน่วย คือ

- 1) ความจำการรู้สึกสัมผัส (Sensory Memory)
- 2) ความจำระยะสั้น (Short - Term Memory)
- 3) ความจำระยะยาว (Long Term Memory)

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างความจำของ Atkinson และ Shiffrin

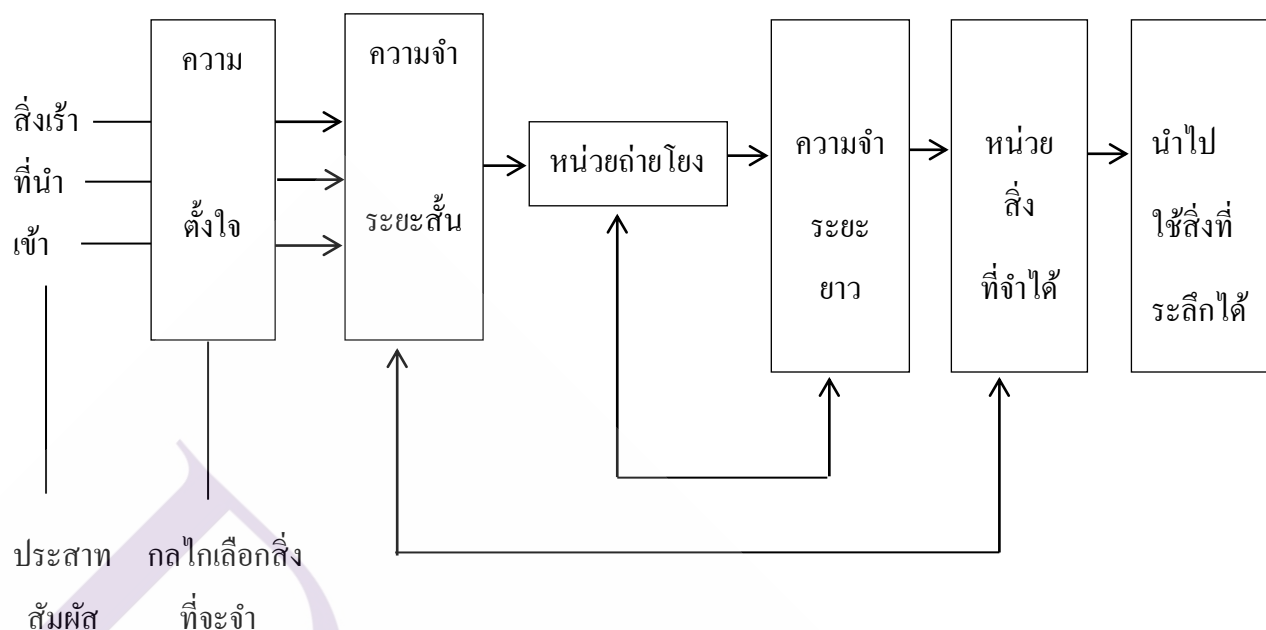
หน่วยทั้ง 3 นี้ สัมพันธ์กันด้วยกระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการ คือ การเข้ารหัส (Encoding) การเก็บรหัส (Storage) และการถอดรหัส (Retrieval) (ไสว เลียมแก้ว, 2528 อ้างจาก Atkinson and Shiffrin, 1968) เนื่องจากทั้ง 3 กระบวนการเป็นกระบวนการต่อเนื่อง จึงจะขาดกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งมิได้ มิฉะนั้นจะเกิดการลืม กระบวนการจำทั้ง 3 กระบวนการ แสดงได้ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของกระบวนการจำ

ส่วน Beach (1976) ได้แสดงขั้นตอนการทำงานของกระบวนการจำของมนุษย์ไว้ดังนี้

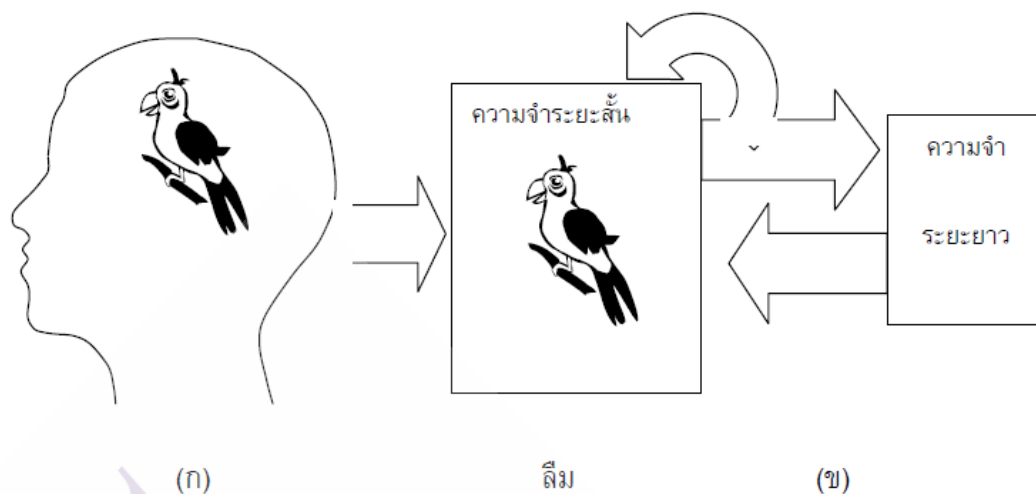

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการทำงานของกระบวนการจำตามแบบของบิช

ความจำเป็นกระบวนการต่อเนื่องดังมีผู้ตั้งทฤษฎีสองกระบวนการขึ้น มีความว่าความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นจะต้องได้รับการทบทวนอยู่เสมอ มิฉะนั้นความจำต่อสิ่งนั้นก็สลายตัวไปอย่างรวดเร็ว ในการ ทบทวนเราไม่สามารถทบทวนทุกสิ่งให้อยู่ในความจำระยะสั้น ดังนั้นจำนวนที่เราจำได้จึงมีจำกัด สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นได้รับการทบทวนมากเท่าไร ก็จะฝังตัวเก็บไว้ในความจำระยะยาวได้นานเท่านั้น (ชัยพร วิชาวุธ, 2515)

2.5.1 ความจำระยะสั้น (Short – term Memory)

ความจำระยะสั้นเป็น โครงสร้างความจำที่เกิดขึ้นจากการตีความของสิ่งเร้าหลักจากเกิดการรับรู้แล้ว และเก็บในความทรงจำระยะหนึ่งที่สั้นมาก การเก็บนี้เป็นการเข้ารหัส โดยการแปลสารเคมีไว้ การเข้ารหัสในความจำระยะสั้นมีการเข้ารหัสเป็นภาพ เป็นเสียง และเป็นความหมาย การเข้ารหัสเป็นภาพมีความสำคัญต่อการจำของเด็ก ภาพที่ใช้ควรเป็นภาพที่มีความหมายแน่นอน ชัดเจน

ภาพที่ 2.4 (ก) การเข้ารหัสเป็นภาพ

(ข) รหัสในความจำระยะสั้นที่เป็น โครงแบบซึ่งถอดมาจากเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในสมองของคน

การเข้ารหัสเป็นเสียง บางครั้งขณะที่เราอ่านหนังสือในใจรู้สึกว่ามีเสียงเกิดขึ้นในสมองของเราหรือการท่องออกเสียงเช่นกัน ลักษณะนี้เป็นการเข้ารหัสที่เป็นเสียง

การเข้ารหัสเป็นความหมาย จะอาศัยตัวกลางภาษาธรรมชาติ (Natural Language Mediators) มาช่วยในการเข้ารหัส เช่น ให้จำคำว่า Mot ผู้จะจำพยายามแปลคำว่า Mot เป็น Mother ซึ่งมีความหมายขึ้น ทำให้จำได้ง่าย Mother จึงเป็น ตัวกลางภาษาธรรมชาติ (ไสว เลี่ยมแก้ว, 2528)

ความจำระยะสั้นเป็นความจำที่คงอยู่ในระยะสั้น ๆ ประมาณ 30 วินาที ที่เรา ตั้งใจหรือมีใจจดใจจ่อต่อสิ่งนั้น เมื่อเราไม่ใส่ใจแล้วความจำนั้นก็เลยหายไป เช่น การจำหมายเลขโทรศัพท์ที่หาพบในสมุด ซึ่งต้องมีการทบทวนจนกระทั่งหมุนเลขเสร็จ มิฉะนั้นจะลืมความสามารถของคนเราที่จะเก็บข้อมูลไว้ในความจำระยะสั้นได้มากที่สุด เรียกว่า ช่วงความจำ (Memory Span)

คนทั่วไปมีช่วงความจำอยู่ระหว่าง 5 - 9 หน่วย (Chunks) ไม่ว่าหน่วยนั้นจะเป็นตัวอักษรหรือคำก็ตามที่ไม่ยากจนเกินไป (Miller, 1956) การศึกษาช่วงความจำส่วนใหญ่จะเสนอสิ่งเร้าทีละหน่วย อย่างไรก็ตามความจำของคนไม่คงที่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามอายุ เช่นเดียวกับลักษณะการเพิ่มของสติปัญญาเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของสิ่งเร้า วิธีการเสนอสิ่งเร้า และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ช่วงความจำยังสามารถทำให้เพิ่มขึ้นหรือขยายออกได้ด้วยการฝึกฝน (สุนทร คำโตนด, 2509)

การวัดความจำ นิยมวัดกันอยู่ 2 แบบ คือ (ล้วน สายยศ, 2522)

1. แบบจำทันทีทันใด

2. แบบจำทิ้งช่วง

ในการศึกษาเกี่ยวกับความจำ บุคคลมีความจำมากน้อยเพียงใด มีวิธีการทดสอบ 3 วิธี ดังนี้

1. การจำได้ (Recognition) ในการวัดความจำด้วยวิธีนี้เราต้องแสดงสิ่งของหรือเหตุการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่เคยประสบมาแล้วในอดีตปะปนกับสิ่งเร้าใหม่ ๆ ต่อหน้าผู้ทดสอบ ผู้ทดสอบจะเปรียบเทียบและอ่านความรู้สึกของตนเองว่าจำสิ่งที่ปรากฏตรงหน้าได้หรือไม่เท่านั้น เช่น การชี้ตัวผู้ร้าย เจ้าทุกข์จะต้องเห็นผู้ร้ายมาก่อน แล้วให้ผู้ร้ายปรากฏตัวอีกครั้งโดยรวมอยู่กับผู้อื่น วิธีเสนอสิ่งเร้าและทดสอบ คือ

1.1 แบบจำ - สอบ (Study - Test) เป็นการเสนอสิ่งเร้าโดยการอ่านหรือให้ดูทีละคำ โดยใช้คำละ 4 - 5 วินาที แล้วทดสอบความจำทันที

1.2 แบบจำต่อเนื่อง (Continuous Recognition Test) เป็นการเสนอ สิ่งเร้าที่มีทั้งสิ่งเก่าและสิ่งใหม่ ในการเสนอแต่ละครั้งผู้รับการทดลองจะต้องตอบว่าสิ่งเร้าที่เสนอนั้นเป็นสิ่งเร้าเก่าหรือสิ่งเร้าใหม่

2. การระลึก (Recall) การระลึกต่างจากการจำได้ตรงที่ในการระลึคนั้น ผู้ระลึกจะต้องสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ จากการจำ โดยไม่มีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าที่ได้จำนั้นอยู่ ต่อหน้า เช่น การระลึกหมายเลขโทรศัพท์ของเพื่อนที่รู้จัก การทดสอบประเภทนี้มี 3 วิธีคือ

2.1 การระลึกเสรี (Free Recall) เป็นการระลึกสิ่งเร้าใด ๆ ที่ได้จำก่อนหรือหลังก็ได้ โดยไม่ต้องเรียงตามลำดับ เช่น การฝึกให้ลูกเสือจำสิ่งของที่เห็นแล้วเขียนรายการต่าง ๆ ที่จำได้ โดยเขียนรายการใดก่อนหรือหลังก็ได้ เพื่อสะดวกในการทดลองเราอาจใช้คำแทนสิ่งของโดยเสนอคำเหล่านั้นให้ดูหรือฟังแล้วเขียนตอบตามที่ระลึกได้

2.2 การระลึกตามลำดับ (Serial Recall) เป็นการระลึกสิ่งเร้าตามลำดับที่ ซึ่งมีทั้งการระลึกตามลำดับจากหน้าไปหลัง (Initial Span) เช่น การระลึกหมายเลขโทรศัพท์ ถ้าระลึกลำดับตัวเลขผิด ก็จะผิดถึงปลายทางด้วย และการระลึกตามลำดับย้อนหลัง (Terminal Span) ได้แก่ การระลึกจากเลข 10, 9, 8, 7, 6, ..., 0 เป็นต้น

2.3 การระลึกตามตัวแนะ (Cued Recall) เป็นการระลึกสิ่งเร้าในลักษณะของกลุ่มสัมพันธ์ คือจะกำหนดกลุ่มสัมพันธ์ที่ประกอบด้วยตัวแนะหรือที่เรียกว่าตัวเร้าและตัวสนองมาให้จำก่อน เมื่อจะทดสอบก็จะเสนอตัวแนะให้ผู้รับการทดลองระลึกถึงตัวสนองออกมา

3. การเรียนซ้ำ (Relearning) หมายถึง การทำซ้ำ ๆ หรือการเสนอสิ่งเร้าซ้ำ ๆ ในการเรียนรู้ การเรียนแบบนี้มักใช้วัดด้วยเวลาหรือจำนวนครั้งที่ใช้ในการเรียนซ้ำครั้งที่ 2 และที่ใช้ในการเรียนครั้งแรก แล้วคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของเวลา และจำนวนครั้งที่ลดลง

ในการทดสอบความจำจะต้องให้ผู้ทดสอบทุกคนมีประสบการณ์ในการรับรู้ ข้อมูลที่วัดให้เท่ากันก่อน และพบว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลสะท้อนให้เห็นความสามารถที่แตกต่างกัน ในด้านความจำ จากการวิเคราะห์ของกองทัพอากาศแห่งสหรัฐอเมริกา (The Army Air Forces)

พบว่าความสามารถในการจำแสดงออกได้มี 4 ประเภท คือ (เสาวณี คุณาวัดนากุล, 2517)

1) ช่วงความจำ (Memory Span Ability) เป็นความสามารถที่แสดงออกถึงจำนวนของสิ่งที่จำได้ ถ้าจำสิ่งที่กำหนดให้ได้มาก เรียกว่ามีช่วงความจำยาว ถ้าจำได้น้อยก็มีช่วงความจำสั้น ซึ่งทดสอบได้โดยให้จำสิ่งของ ตัวเลข ตัวอักษร คำ สัญลักษณ์ ฯลฯ

2) ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ในการจำ (Association Memory Ability) เป็นความสามารถในการสร้างกฎเกณฑ์สำหรับตนเองที่จะจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น จะทดสอบได้โดยใช้คำโยงกลุ่มหลายกลุ่ม เมื่อเสนอคำหนึ่งแล้วให้ตอบคำคู่ของคำนั้น เช่น นก - แมว ผู้ใดที่จดคำโยงคู่ได้มาก แสดงว่าผู้นั้นมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ในการจำ

3) ความสามารถในการจำทางสายตา (Visual Memory Ability) เป็นความสามารถที่เก็บรายละเอียดต่าง ๆ จากการเห็นไว้ได้มากน้อยเพียงไร อาจทดสอบได้โดยให้ดูสิ่งของ แล้ววาดภาพจากสิ่งที่เห็น เพื่อตรวจสอบความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดในการจำ

4) ความสามารถในการจำทางดนตรี (Musical Memory Ability) เป็นความสามารถในการเก็บรายละเอียดของสิ่งที่ได้ยินไว้ได้ ซึ่งทดสอบได้โดยทำเสียงต่าง ๆ เลียนเสียงที่กำหนดให้หรือเล่นดนตรีตามเสียงดนตรีที่ได้ยิน

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความจำเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การเข้ารหัส การเก็บรหัส และการถอดรหัส ความจำระยะสั้นเป็นโครงสร้างอย่างหนึ่งของความจำที่เกิดขึ้นภายหลังการรับรู้ซึ่งเป็นการจำชั่วคราว จะต้องได้รับการทบทวนอยู่เสมอจึงจะฝังตัวเก็บไว้ในความจำระยะยาวต่อไป

ความจำของคนเราไม่คงที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นตามอายุ ชนิดของสิ่งเร้า วิธีการเสนอสิ่งเร้า และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ช่วงความจำสามารถเพิ่มขึ้นได้ด้วยการฝึกฝน

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นความรู้ที่รับรู้ด้วยจิตใจและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ใ้บุคคลรอบข้างรับรู้ นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กู๊ด (Good 1973, น.161) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

วรูม (Vroom 1964, น.99) ได้กล่าวว่า ทักษะและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะทางด้านบวกจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทักษะด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

2.6.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การสร้างแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นกับผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานต่าง ๆ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่าจะสำเร็จมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เป็นไปวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ได้มีนักวิชาการให้แนวคิด ได้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2550) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ (Maslow, 1970) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ไว้ว่า ทฤษฎีความพึงพอใจเป็นทฤษฎีความต้องการตามลำดับโดยมีสาระสำคัญคือ มนุษย์จะมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่สิ้นสุดตราบใดที่ยังมีชีวิตและความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นตามลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ โดยมนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับต้นก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วมนุษย์จะเกิดความต้องการในลำดับที่สูงขึ้นมา ซึ่งความต้องการของมนุษย์จะเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์ทำสิ่งต่าง ๆ ลงไปเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ของมาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับขั้นคือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) หมายถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มนุษย์ขาดไม่ได้ ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การได้รับความปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ รอบด้าน

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมและการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

4. ความต้องการการยกย่องนับถือยอมรับ (Esteem Needs) หมายถึงความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศ ได้รับการเคารพยกย่องในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือว่าเป็นคนมีคุณค่ายอมรับในความรู้ความสามารถ

5. ความต้องการที่จะประจักษ์ในตัวเอง (Self-Actualization) หมายถึง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสมหวังในชีวิตที่อยากทำ อยากเป็นในสิ่งที่ตนหวังได้ สั้นไว้ ได้ทำอะไรตามที่ตนเองต้องการ อยากทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำ

สก็อต (Scott, 1970) เสนอแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติมีลักษณะ ดังนี้

1. งานควรมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานจะมีความหมายต่อผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้โดย ใช้ระบบการทำงาน
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานต้องมีลักษณะ ดังนี้
  - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
  - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
  - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนในการเลือกเรียนตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรมได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถหาคำตอบได้

เฮอริชเบอร์ก (Herzberg, 1959) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจ ได้แก่ โอกาส ความสำเร็จ การยอมรับ ความ

รับผิดชอบ ความเจริญก้าวหน้า และปัจจัยการบำรุงรักษา ซึ่งเป็นตัวชี้วัดของความพึงพอใจได้แก่นโยบายขององค์กร สภาพการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ คือ ผลการวัดความพึงพอใจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ หากครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน จะส่งผลให้ผลของการวัดความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ดี เป็นจะเป็นการสร้างโอกาสในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

ปริญญา จเรรัชต์และคณะ (2546, น. 5) กล่าวว่ามาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธีได้แก่

1. การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่นการบริการการบริหารและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีที่จะทำให้ ได้ข้อมูลที่แท้จริงได้
3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ว่าจะแสดงออก จากการพูดกริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการเรียน ผู้เรียนจะต้องมีแรงจูงใจที่อยากเรียน ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านครูผู้สอน ด้านบรรยากาศ หรือสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การกล่าวชมเชยยกย่อง การให้รางวัล การทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองจากการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จะทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ฟินอคคิโอโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit 1983, p. 153) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูดซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ คือ ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม หรืออาจให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน หรือให้บอกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ

Atkinson and Shiffrin (1968, อ้างถึงใน Zhu QiongLei : 2560, p. 40) ได้กล่าวถึงความจำระยะสั้นหรือความจำทันทีที่ทันใจและความจำระยะยาวว่า ความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตามที่อยู่ในความจำระยะสั้นจะต้องได้รับการทบทวนอยู่ตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำสิ่งนั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว ในการทบทวนนั้นเราจะไม่สามารถทบทวนทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในระบบความจำระยะสั้น ดังนั้นจำนวนที่เราจำได้ในความจำระยะสั้นจึงมีจำกัด การทบทวนป้องกันไม่ให้ความจำสลายตัวไปจากความจำระยะสั้น และถ้าสิ่งใดอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดได้ในความจำระยะยาวที่ยาวนาน สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดไว้ในความจำระยะยาว สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว

คิงส์ (King, 1995, p. 65) ได้ออกแบบการจำลองการสืบสวนที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดอย่างมีวิจารณญาณในการเรียนวิชาจิตวิทยาทางการศึกษา ในมหาวิทยาลัยของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า การใช้แกนคำถามสามารถฝึกให้นักเรียนสร้างคำถาม ที่ผู้ตอบจำต้องแสดงถึงความคิดอย่างมีวิจารณญาณออกมา โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตั้งคำถามด้วยตัวของพวกเขาเอง และแลกเปลี่ยนความคิดแบบตัวต่อตัวและเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะอย่างรวดเร็วและยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเข้าร่วมปฏิสัมพันธ์ และการโต้แย้งทางความคิด

โลเปซ (Lopez, 2005, p. 6683B) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบกลวิธีในการอ่าน เพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการถามตัวเอง จุดประสงค์ของการวิจัยคือ ต้องการศึกษว่าความรู้อะดับเมตาคอกนิกชั้นจะสอนอย่างไร โดยใช้เรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นตัวแปรสำคัญ เพื่อศึกษาว่า

- 1) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือจะทำให้กระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจง่ายขึ้นหรือไม่
- 2) วิธีการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือเป็นวิธีการสอนและเทคนิคที่เหมาะสมหรือไม่
- 3) ความรู้อะดับเมตาคอก

นิตินจะถูกล่ายโอนคดีขึ้นหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า วิธีนี้จะมิตบพทสำคัญในการเรียนรู้ด้วยวิธีเมท
 ตาคอกนิติน

2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

กิตติชัย สุชาติ โนบล (2541, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้เทคนิคการตั้ง
 คำถามของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และ
 พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้แบ่งนักเรียนออกเป็นทดลองและกลุ่ม
 ควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่ง ผู้วิจัยออกแบบขึ้น กลุ่มควบคุม
 ได้รับการสอนที่มีได้ใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัย ออกแบบขึ้น(การสอนตามปกติ โดยครูผู้สอน
 ของโรงเรียน) การดำเนินการทดลองใช้แบบแผนการวิจัยแบบที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 แบบสุ่มและมีการทดสอบก่อนกับทดสอบหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest -
 Posttest Design) และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความ แปรปรวนร่วม
 (Analysis of Covariance) ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
 ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัยออกแบบขึ้น หลังการทดลองสูง
 กว่าก่อนการทดลอง ทั้งในภาพรวม และในรายสมรรถภาพย่อย 2) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนวิทยาศาสตร์ที่ปรับแก้ของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัย
 ออกแบบขึ้น หลังการทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมทั้งในภาพรวม และในรายสมรรถภาพย่อย 3)
 คะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิคการ
 ตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัยออกแบบขึ้น หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งในภาพรวม และในราย
 สมรรถภาพย่อย 4) คะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ปรับแก้ ของนักเรียนที่ได้รับ
 การสอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัยออกแบบขึ้น หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่ม ควบคุม ทั้ง
 ในภาพรวมและในรายสมรรถภาพย่อย ยกเว้นทักษะการวัดและทักษะการลง ความเห็นจากข้อมูล
 ของทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน 5) นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามซึ่งผู้วิจัย
 ออกแบบขึ้น มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มที่พึงประสงค์สูงกว่าคะแนนพฤติกรรมการ
 ปฏิบัติงานกลุ่มที่ไม่พึงประสงค์

สลิตา พันชนะ (2546, น. บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีเน้นการตั้งคำถามเพื่อ
 ส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ นักเรียน
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

เพิ่มขึ้น หลังจากนักเรียนได้เรียนโดยใช้กลวิธีที่เน้นการตั้งคำถาม และมีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก

วารุณี พิมพ่วงศ์ทอง (2547, น. 72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนแบบเสาะหาความรู้โดยใช้คำถามตามรูปแบบของบลูม (Bloom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสืบเสาะหาความรู้ โดยการให้คำถามตามแนวคิดของบลูม หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กัญญา สิทธิศุภเศรษฐ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมตั้งที่มีคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการตั้งคำถาม ที่ทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

ทยกร กระมุต (2549, น. 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอบอ่านด้วยกลวิธีการตั้งคำถามผู้เรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ด้วยการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกลวิธีการตั้งคำถามผู้เขียน ทำคะแนนการอ่านได้สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความสามารถในการสรุปความการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 มีเจตคติต่อการสอนด้วยกลวิธีการตั้งคำถามผู้เรียน อยู่ในระดับสูง

Zhu QiongLei (2560, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดของกาเย่ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคงทนในการฟังและการเขียนพินอินภาษาจีน จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ครั้งที่ 2 ที่ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

สันติ ดารกะพงษ์ (2561, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคถาม – ตอบ ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคถาม – ตอบ สามารถพัฒนาการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.21/88.57 2) นักเรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 3) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 และมีนักเรียนไม่ผ่าน

เกณฑ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.85 4) นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และระดับพอใช้จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

ณัฐพล คงวิจิตร (2562, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคงทนในการเรียน ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้แนวคิดของกาเย่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 3) ร้อยละ 91.43 ของนักเรียนมีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) 4) ชุดกิจกรรมส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 72.85/77.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 70/70 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

กัณฑ์ฤทัย พิพัฒน์ชยาภรณ์ (2562, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.72) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ไอลดา จันทรล้อย (2561, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Mean = 2.55, S.D.= 0.60)

จากการศึกษาทฤษฎีและหลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยจะนำแนวความคิดการตั้งคำถาม เป็นแนวทางหลักและใช้คำถามในการจัดการเรียนการสอนภาษา ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม และศึกษาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W 1H 2) ศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 คะแนนเต็ม 3) ศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W 1H 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W 1H ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 14 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
2. แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้ง

คำถาม แบบ 4W1H

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม โดยศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ และเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมการสอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

2. ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 What do I have ?

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Colour

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 My body

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 What's this ?, What's that ?.

4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W จากเนื้อหาการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 5 ชั่วโมง รวมเวลา 20 ชั่วโมง ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีแบบฝึกและแบบทดสอบ

5. ผู้วิจัยนำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

6. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ต้องการ เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item

Objective Congruence) (Rovinelli&Hambleton, 1977, pp. 49-60) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้น ไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้ไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

แผนจัดการเรียนรู้มีค่า IOC เท่ากับ .67-1.00

7. นำแผนจัดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ หลังการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม4W1H จำนวน 4 ชุด ๆ ละ 15 ข้อ 15 คะแนนa

3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ

4. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผ่านจากที่ปรึกษาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ต้องการ เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli&Hambleton, 1977, pp. 49-60) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้น ไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ มีค่า IOC เท่ากับ .67-1.00

5. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

1. ศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ วิธีการวัดความพึงพอใจ และการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4WIH แบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating Scale 3 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน จำนวน 9 ข้อ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผล โดยใช้มาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 3 ระดับดังนี้

3	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อย

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.35 – 3.00	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.68 – 2.34	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.67	หมายถึง	พึงพอใจน้อย

ความกว้างของอัตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีเท่ากับ 0.67 ซึ่งได้ค่ามาจากการคำนวณโดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์ (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2539)

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบประเมินความสามารถการพูดภาษาอังกฤษที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถามและความถูกต้องด้านภาษา และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli&Hambleton, 1977: 49-60) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน	+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจวัดจุดประสงค์
ให้คะแนน	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจวัดจุดประสงค์
ให้คะแนน	-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจไม่วัดจุดประสงค์

แบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่า IOC เท่ากับ .67-1.00

5. จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. อธิบายและชี้แจงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 4 W1H เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
2. ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง แต่ละแผนครูได้ทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ เป็นรายบุคคล โดยให้นักเรียนจับคู่กัน คนเก่งคู่กับคนอ่อน หรือคนปานกลางคู่กับคนอ่อน และเก็บคะแนนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ หลังจากใช้การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยที่ใช้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H เพื่อเก็บคะแนน
4. หลังจากเรียนรู้ไปแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว และบอกให้นักเรียนกลับไปทบทวนคำศัพท์ที่เคยเรียนทั้งหมด เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 2 ซึ่งชุดเดียวกับครั้งที่ 1 เพื่อวัดความคงทนของการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ
5. เมื่อเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
6. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์
7. สรุปผล อภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำผลแบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ การแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ

และแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ประมวลผลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. ประมวลผลและอภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

1. ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P แทน	ร้อยละ
	f แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงร้อยละ
	N แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ, 2538, น. 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X		แทน	คะแนนของแต่ละคน
$\bar{X}$		แทน	คะแนนเฉลี่ย
N		แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเที่ยงตรงดัชนีความสอดคล้อง (Index item of – Objective Congruence: IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977) คำนวณค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องกับเนื้อหา องค์ประกอบที่ต้องการวัด
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 มีเกณฑ์พิจารณาให้คะแนน ดังนี้
 ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ องค์ประกอบ ที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของตัวเลือก
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ องค์ประกอบ ที่ต้องการวัดและ ความเหมาะสมของตัวเลือก
 -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ องค์ประกอบ ที่ต้องการวัดและไม่ มีความเหมาะสมของตัวเลือก
 โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้อง ของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
 มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบข้อนั้นไว้ใช้ได้ แต่ถ้าได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง หรือตัดทิ้ง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม ผู้วิจัยขอ
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตอนที่ 2 ผลของความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตอนที่ 3 ผลของความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตอนที่ 4 ผลของความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตารางที่ 4.1 สรุปคะแนน/ร้อยละของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้ง
คำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน

ลำดับ ที่	ความสามารถทางการพูด ภาษาอังกฤษ				คะแนน รวม 48 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนไม่ ต่ำกว่า ร้อยละ 70 เกณฑ์ผ่าน
	จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 12 คะแนน						
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4			
1	10	7	8	12	37	77.08	ผ่าน
2	10	8	10	12	40	83.33	ผ่าน
3	10	10	10	12	42	87.50	ผ่าน
4	10	10	10	12	42	87.50	ผ่าน
5	10	10	10	12	42	87.50	ผ่าน
6	10	10	10	12	42	87.50	ผ่าน
7	9	9	10	10	38	79.17	ผ่าน
8	10	9	10	12	41	85.42	ผ่าน
9	9	9	10	10	38	79.17	ผ่าน
10	8	7	7	10	32	66.67	ไม่ผ่าน
11	10	10	10	12	42	87.50	ผ่าน
12	7	6	6	10	29	60.42	ไม่ผ่าน
13	8	9	10	11	38	79.17	ผ่าน
14	9	9	9	9	36	75.00	ผ่าน
	9.29	8.79	9.29	11.14	38.50		

จากตารางที่ 4.1 แสดงคะแนน/ร้อยละของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้
เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่

ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านการออกเสียง)

ลำดับที่	ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ด้านการออกเสียง				คะแนน เฉลี่ย	แปลผล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4		
1	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
2	2	2	3	3	2.5	ดี
3	2	3	3	3	2.75	ดี
4	2	3	3	3	2.75	ดี
5	2	3	3	3	2.75	ดี
6	2	3	3	3	2.75	ดี
7	2	2	2	2	2	ปานกลาง
8	2	2	3	3	2.5	ดี
9	2	2	3	3	2.5	ดี
10	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
11	2	3	3	3	2.75	ดี
12	2	2	2	2	2	ปานกลาง
13	2	3	3	3	2.75	ดี
14	2	2	2	2	2	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.00	2.43	2.64	2.79	2.46	ดี

จากตารางที่ 4.2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านการออกเสียง) พบว่าความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านการออกเสียงค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.46 เมื่อพิจารณาตามระดับค่าเฉลี่ยคือ ระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.75 จำนวน 6 คน และคะแนนเฉลี่ย

2.5 จำนวน 3 คน ระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.25 จำนวน 2 คน และคะแนนเฉลี่ย 2 จำนวน 3 คน

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านไวยากรณ์)

ลำดับที่	ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านไวยากรณ์				คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4		
1	3	1	2	3	2.25	ปานกลาง
2	3	2	2	3	2.5	ดี
3	3	2	2	3	2.5	ดี
4	3	2	2	3	2.5	ดี
5	3	2	2	3	2.5	ดี
6	3	2	2	3	2.5	ดี
7	2	2	2	2	2	ปานกลาง
8	3	2	2	3	2.5	ดี
9	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
10	2	2	1	2	1.75	ปานกลาง
11	3	2	2	3	2.5	ดี
12	2	1	1	2	1.5	ปรับปรุง
13	2	2	2	2	2	ปานกลาง
14	2	2	2	2	2	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.57	1.86	1.86	2.64	2.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านไวยากรณ์) พบว่าความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านไวยากรณ์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนน

เฉลี่ย 2.23 เมื่อพิจารณาตามระดับค่าเฉลี่ยคือ ระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.5 จำนวน 7 คน ระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.25 จำนวน 2 คน คะแนนเฉลี่ย 2.00 จำนวน 3 คน คะแนนเฉลี่ย 1.75 จำนวน 1 คน ระดับปรับปรุง มีคะแนนเฉลี่ย 1.5 จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.4 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านคำศัพท์)

ลำดับที่	ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านคำศัพท์				คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4		
1	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
2	3	2	3	3	2.75	ดี
3	3	3	3	3	3	ดี
4	3	3	3	3	3	ดี
5	3	3	3	3	3	ดี
6	3	3	3	3	3	ดี
7	3	3	3	3	3	ดี
8	3	3	3	3	3	ดี
9	3	3	3	3	3	ดี
10	2	1	2	3	2	ปานกลาง
11	3	3	3	3	3	ดี
12	2	2	2	1	1.75	ปานกลาง
13	3	3	3	3	3	ดี
14	3	3	3	2	2.75	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	2.79	2.64	2.79	2.79	2.75	ดี

จากตารางที่ 4.4 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านคำศัพท์) พบว่า

ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านคำศัพท์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.75 เมื่อพิจารณาตามระดับค่าเฉลี่ยคือ ระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 3.00 จำนวน 9 คน และคะแนนเฉลี่ย 2.75 จำนวน 2 คน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.25 จำนวน 1 คน คะแนนเฉลี่ย 2 จำนวน 1 คน และมีคะแนนเฉลี่ย 1.75 จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านความคล่องแคล่ว)

ลำดับที่	ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ด้านความคล่องแคล่ว				คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4		
1	3	2	2	3	2.5	ดี
2	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
3	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
4	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
5	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
6	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
7	2	2	2	2	2	ปานกลาง
8	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
9	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
10	2	2	2	2	2	ปานกลาง
11	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
12	1	1	1	3	1.5	ปรับปรุง
13	1	1	2	3	1.75	ปานกลาง
14	2	2	2	3	2.25	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	1.93	1.86	1.93	2.86	2.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้

เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (ด้านความคล่องแคล่ว) พบว่าความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้านความคล่องแคล่วค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.14 เมื่อพิจารณาตามระดับค่าเฉลี่ยคือ ระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.5 ระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.25 จำนวน 9 คน คะแนนเฉลี่ย 2 จำนวน 2 คน และมีคะแนนเฉลี่ย 1.5 จำนวน 1 คน ระดับปรับปรุง มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 ผลของความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตารางที่ 4.6 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน

ลำดับที่	แบบทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 15 คะแนน				คะแนนรวม 60 คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4			
1	15	8	15	15	53	88.33	ผ่าน
2	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
3	15	15	12	15	57	95.00	ผ่าน
4	15	15	14	15	59	98.33	ผ่าน
5	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
6	16	15	15	14	60	100.00	ผ่าน
7	15	14	13	15	57	95.00	ผ่าน
8	15	13	10	15	53	88.33	ผ่าน
9	15	13	8	13	49	81.67	ผ่าน
10	13	12	11	10	46	76.67	ผ่าน
11	15	15	15	12	57	95.00	ผ่าน
12	9	6	4	10	29	48.33	ไม่ผ่าน
13	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
14	15	15	14	12	56	93.33	ผ่าน
คะแนนเฉลี่ย	14.50	13.28	12.57	13.64			

จากตารางที่ 4.6 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 92.86 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.7 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ครั้งที่ 1 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน

ลำดับที่	แบบทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 15 คะแนน				คะแนนรวม 60 คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4			
1	15	12	11	15	53	88.33	ผ่าน
2	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
3	14	15	14	15	58	96.67	ผ่าน
4	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
5	15	15	15	13	58	96.67	ผ่าน
6	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
7	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
8	15	13	12	15	55	91.67	ผ่าน
9	15	7	10	15	47	78.33	ผ่าน
10	11	15	15	13	54	90.00	ผ่าน
11	15	15	14	13	57	95.00	ผ่าน
12	9	8	7	10	34	56.67	ไม่ผ่าน
13	15	15	15	15	60	100.00	ผ่าน
14	15	15	15	12	57	95.00	ผ่าน
คะแนนเฉลี่ย	14.21	13.57	13.42	14.00			

จากตารางที่ 4.7 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ครั้งที่ 1 ระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน

ลำดับ ที่	แบบทดสอบที่ 1			แบบทดสอบที่ 2			แบบทดสอบที่ 3			แบบทดสอบที่ 4		
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล ต่าง	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล ต่าง	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล ต่าง	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล ต่าง
1	15	15	0	8	12	4	15	11	-4	15	15	0
2	15	15	0	15	15	0	15	15	0	15	15	0
3	15	14	-1	15	15	0	12	14	2	15	15	0
4	15	15	0	15	15	0	14	15	1	15	15	0
5	15	15	0	15	15	0	15	15	0	15	13	-2
6	15	14	-1	15	15	0	15	15	0	14	15	1
7	15	15	0	14	15	1	13	15	2	15	15	0
8	15	15	0	13	13	0	10	12	2	15	15	0
9	15	15	0	13	7	-6	8	10	2	13	15	2
10	13	11	-2	12	15	3	11	15	4	10	13	3
11	15	15	0	15	15	0	15	14	-1	12	13	1
12	9	9	0	6	8	2	4	7	3	10	10	0
13	15	15	0	15	15	0	15	15	0	15	15	0
14	15	15	0	15	15	0	14	15	1	12	12	0
คะแนน เฉลี่ย	14.50	14.21	-	13.28	13.57	-	12.57	13.42	-	13.64	14.00	-

จากตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน พบว่าความสามารถในการจำคำศัพท์ หลังจากการทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ครั้งที่ 1 วั่นระยะเวลา 2 สัปดาห์และทดสอบครั้งที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน เรียงตามลำดับแบบทดสอบดังนี้

แบบทดสอบที่ 1 เรื่อง What do I have ? นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่าเดิม จำนวน 11 คน และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษลดลง จำนวน 3 คน

แบบทดสอบที่ 2 เรื่อง Colors นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น จำนวน 5 คน มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่าเดิม จำนวน 8 คน และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษลดลง จำนวน 1 คน

แบบทดสอบที่ 3 เรื่อง My Body นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น จำนวน 8 คน มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่าเดิม จำนวน 4 คน และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษลดลง จำนวน 2 คน

แบบทดสอบที่ 4 เรื่อง What is this ?/ What is that ? นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น จำนวน 4 คน มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่าเดิม จำนวน 9 คน และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษลดลง จำนวน 1 คน

ตอนที่ 3 ผลของความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบคะแนนและร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน

ลำดับที่	ความสามารถในการจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 1		ความสามารถในการจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 2		แปลผล
	คะแนนรวม	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนรวม	คิดเป็น ร้อยละ	
	60 คะแนน		60 คะแนน		
1	53	88.33	53	88.33	เท่าเดิม
2	60	100.00	60	100.00	เท่าเดิม
3	57	95.00	58	96.67	เพิ่มขึ้น
4	59	98.33	60	100.00	เพิ่มขึ้น
5	60	100.00	58	96.67	ลดลง
6	60	100.00	60	100.00	เท่าเดิม
7	57	95.00	60	100.00	เพิ่มขึ้น
8	53	88.33	55	91.67	เพิ่มขึ้น
9	49	81.67	47	78.33	ลดลง
10	46	76.67	54	90.00	เพิ่มขึ้น
11	57	95.00	57	95.00	เท่าเดิม
12	29	48.33	34	56.67	เพิ่มขึ้น
13	60	100.00	60	100.00	เท่าเดิม
14	56	93.33	57	95.00	เพิ่มขึ้น

จากตารางที่ 4.9 แสดงคะแนน/ร้อยละความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 14 คน พบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถเพิ่มขึ้นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีคะแนนความสามารถเท่าเดิมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 มีคะแนนความสามารถลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ

ตอนที่ 4 ผลของความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน

ข้อที่	รายการประเมิน	Mean	S.D.	แปลความหมาย
ด้านผู้เรียน		2.81	0.40	มาก
1.1	นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้	2.64	0.50	มาก
1.2	นักเรียนจำคำศัพท์ได้	3.00	0.00	มาก
2.2	สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	2.79	0.43	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		2.86	0.35	มาก
2.1	มีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	2.93	0.27	มาก
2.2	นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น	2.71	0.47	มาก
2.3	มีการใช้อุปกรณ์ เช่น รูปภาพและบัตรคำ	2.93	0.27	มาก
ด้านครูผู้สอน		2.93	0.26	มาก
3.1	ครูสอนเอาใจใส่ดูแล ทุก ๆ ครั้งที่สอน	2.86	0.36	มาก
3.2	ครูแก้ไขเมื่อพูดผิด จนพูดได้ถูกต้อง	3.00	0.00	มาก
ภาพรวม		2.86	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.86, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านครูผู้สอน (Mean = 2.93, S.D. = 0.26) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 2.86, S.D. = 0.35) และด้านผู้เรียน (Mean = 2.81, S.D. = 0.40) ตามลำดับ และมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านครูผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.93, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ครูแก้ไขเมื่อพูดผิด จนพูดได้ถูกต้อง (Mean = 3.00, S.D. = 0.00) และครูสอนเอาใจใส่ดูแล ทุก ๆ ครั้งที่สอน (Mean = 2.86, S.D. = 0.36) ตามลำดับด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และ มีการใช้อุปกรณ์ เช่น รูปภาพและ

บัตรคำ (Mean = 2.93, S.D. = 0.27) และนักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น (Mean 2.71 = , S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ด้านผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.81 S.D.) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ นักเรียนจำคำศัพท์ได้ (Mean = 3.00, S.D. = 0.00) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (Mean = 2.79, S.D. = 0.43) นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ (Mean = 2.64, S.D. = 0.50)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคอนพัฒนาราม มีขั้นตอนสรุปดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

5.2 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H เมื่อผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H อยู่ในระดับ มาก

5.3 ขอบเขตของงานวิจัย

5.3.1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 14 คน

5.3.2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
3. ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้ง

คำถาม แบบ 4W1H

5.3.3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 What do I have ?

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Colors

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 My body

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 What is this ?/ What is that ?.

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
2. แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W1H

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. อธิบายและชี้แจงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 4 W1H เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
2. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง แต่ละแผนครูได้ทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ เป็นรายบุคคล โดยให้นักเรียนจับคู่กัน คนเก่งคู่กับคนอ่อน หรือคนปานกลางคู่กับคนอ่อน และเก็บคะแนนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ หลังจากใช้การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยที่ใช้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H เพื่อเก็บคะแนน
4. หลังจากเรียนรู้ไปแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว และบอกให้นักเรียนกลับไปทบทวนคำศัพท์ที่เคยเรียนทั้งหมด เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 2 ซึ่งชุดเดียวกับครั้งที่ 1 เพื่อทดสอบความคงทนของการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษในการพูดโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 4W1H
5. เมื่อเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H
6. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์
7. สรุปผล อภิปรายผล โดยใช้ตารางการพรรณนา

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำผลแบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ การแบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ประมวลผลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. ประมวลผลและอภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

5.7 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.7.1 ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และ ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

5.7.2 ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 92.86 และ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

5.7.3 ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการทดสอบความสามารถในการจำคำศัพท์ครั้งที่ 1 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ทดสอบครั้งที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 92.86 และ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 นักเรียนมีคะแนนความสามารถเพิ่มขึ้นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีคะแนนความสามารถเท่าเดิมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 มีคะแนนความสามารถลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

5.7.4 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.86, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านครูผู้สอน (Mean = 2.93, S.D. = 0.26)

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 2.86, S.D. = 0.35) และด้านผู้เรียน (Mean = 2.81, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

5.8 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดอนพัฒนาราม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.8.1 ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งตามปกตินักเรียนจะไม่ได้รับการฝึกฝนในลักษณะดังกล่าวนี้ เนื่องจากที่โรงเรียนไม่เน้นการฝึกในภาคปฏิบัติ ดังนั้นนักเรียนจึงสนใจที่จะเรียนการพูดและตื่นเต้นทุกครั้งที่มีการเรียนและการสอบ จะเห็นได้ว่า คะแนนของความสามารถการพูดภาษาอังกฤษในแต่ละด้าน นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการออกเสียง ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.46 ด้านไวยากรณ์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.23 ด้านคำศัพท์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.75 ด้านความคล่องแคล่วค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.14 ดังที่ ฟินอคคิโอโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit 1983, p. 153) เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูดซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ คือ ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม หรืออาจให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน หรือให้บอกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสันติ คารกะพงษ์ (2561) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรม โดยใช้เทคนิคถาม – ตอบ ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 2)นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และระดับพอใช้จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

5.8.2 ความสามารถในการจำและความคงทนของการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H จำนวน 14 คน พบว่า นักเรียน

มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 92.86 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 และเมื่อทดสอบผ่านไป 2 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 92.86 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 วันระยะเวลา 2 สัปดาห์ ใช้แบบทดสอบชุดเดิมทดสอบอีกครั้ง ปรากฏว่า นักเรียนจำนวน 14 คน นักเรียนมีคะแนนความสามารถเพิ่มขึ้นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีคะแนนความสามารถเท่าเดิมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 มีคะแนนความสามารถลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 การที่นักเรียนมีคะแนนลดลงเนื่องจากความสับสนในการจำคำศัพท์บางคำเท่านั้นในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง Colors และเรื่อง My Body จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความสามารถในการจำดีขึ้น และคงที่ ดังที่ Atkinson and Shiffrin (1968, อ้างถึงใน Zhu QiongLei , 2560, น. 40) กล่าวถึงความจำระยะสั้นหรือความจำทันทีทันใดและความจำระยะยาวว่า ความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นจะต้องได้รับการทบทวนอยู่ตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำสิ่งนั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว ในการทบทวนนั้นเราจะไม่สามารถทบทวนทุกสิ่งทีเข้ามาอยู่ในระบบความจำระยะสั้น ดังนั้นจำนวนที่เราจำได้ในความจำระยะสั้นจึงมีจำกัด การทบทวนป้องกันไม่ให้ความจำสลายตัวไปจากความจำระยะสั้น และถ้าสิ่งใดอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดได้ในความจำระยะยาวสิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว ถ้าเราจำสิ่งใดไว้ในความจำระยะยาวสิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhu QiongLei (2560) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดของกาเย่ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาคุสิตพนิชยการ กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคงทนในการฟังและการเขียนพินอินภาษาจีน จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ครั้งที่ 2 ที่ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และณัฐพล คงวิจิตร (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้แนวคิดของกาเย่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 91.43 ของนักเรียนมีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70)

5.8.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.26) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.35) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.40) ด้านครูผู้สอนได้แก่ ครูแก้ไขเมื่อพูดผิด จนพูดได้ถูกต้อง และครูสอนเอาใจใส่ดูแล ทุก ๆ ครั้งที่สอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ได้แก่ มีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และ มีการใช้อุปกรณ์ เช่น รูปภาพและบัตรคำ และนักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น ด้านผู้เรียน นักเรียนจำคำศัพท์ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้สอดคล้องกับ ก้นดักท้ย พิพัฒน์ชยากร (2562) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.72) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ เช่นเดียวกับกับ โอลดา จันท์ลอย (2561) ศึกษาเรื่อง การอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.60)

5.9 ข้อค้นพบจากการวิจัย

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยครูผู้สอนได้ใช้คำถามสั้น ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ และสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้ ซึ่งมีความรู้พื้นฐานเดิมมาบ้าง การเริ่มจากการใช้คำถามง่าย ๆ เป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามและสามารถสร้างคำถามได้จากการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น “What color is it?” และครูชี้ไปยังสิ่งต่าง ๆ รอบตัวนักเรียนเพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม นักเรียนคิดหาคำตอบจากการเรียนรู้คำศัพท์เรื่องสี หรือครูชี้ไปที่เสื้อแล้วถามว่า “What is this? นักเรียนก็จะตอบว่า “This is a shirt.” เป็นต้น ในขณะที่ครูถามและเพื่อนต้องตอบ เพื่อน ๆ ในห้องก็รอคอยฟังคำตอบว่าเพื่อนจะตอบว่าอย่างไร ผิดหรือถูก ถ้าเพื่อนตอบผิด เพื่อนที่ตอบได้ก็จะช่วยเหลือ โดยกระซิบบอกคำตอบสร้างความสุข และความสนุกสนานไปด้วย เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) ข้อมูลที่มีความหมายจะเก็บบันทึกไว้ในส่วนของความจำระยะยาว ในรูปของเครือข่ายการเชื่อมโยงความจริงต่างๆ หรือเป็นมโนทัศน์ที่เรียกว่า schemata สารสนเทศที่สอดคล้องกันกับ scheme ที่มีอยู่นี้จะง่ายต่อการทำความเข้าใจเรียนรู้และคงอยู่ได้มากกว่าสารสนเทศที่ไม่สอดคล้องกัน

scheme ดังกล่าว scheme ที่พัฒนาอย่างดีแล้วจะจัดระบบเป็นลำดับชั้น (hierarchies) คล้ายกับมีหัวข้อรายการที่เชื่อมยึดโยงโยงอยู่ใน schemata (Ausubel,1963)

หลังจากที่ครูได้สอนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ4W1H ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ครูจะให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามกับเพื่อนในชั้นเรียน การใช้เทคนิคการสอนนี้พบว่านักเรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการสนทนาและเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและครูผู้สอน ซึ่งวิธีการสอนนี้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าตอบคำถาม แม้ว่าในช่วงแรกของกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนยังไม่ค่อยกล้าแสดงพูด พูดด้วยเสียงเบา มีความอาย ไม่กล้าพูด ไม่เครียด ไม่น่าเบื่อ มีลักษณะเป็น Interaction เป็นการปฏิบัติจริง (Learning by doing) ซึ่งทำให้นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น โดยเฉพาะการจดจำคำศัพท์ที่ได้เพราะเนื่องจากการนำมาสร้างเป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์และสมบูรณ์ และนำไปสู่การจำที่คงทนในระยะยาวและการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษในระดับความยากหรือความเข้มข้นต่อไปได้อย่างดียิ่ง

5.10 ข้อเสนอแนะ

5.10.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. บัตรภาพและบัตรคำควรที่ความแข็งแรง มีขนาดภาพที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อเกิดความสะดวกในการฝึกถามตอบคำถามของผู้เรียน และความคงทนของบัตรภาพและบัตรคำ
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากมี Native Speaker ช่วยในการออกเสียงคำศัพท์ การถามและตอบคำถามเป็นตัวอย่างให้กับผู้เรียน จะช่วยให้ความสามารถทางการพูดมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้อนี้เป็นปัญหาสำหรับตรงเรียนขนาดเล็ก การแก้ไขโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่ออกเสียงโดย Native Speaker มาให้นักเรียน ได้เรียนรู้

5.10.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อเนื่องจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่อาจใช้เทคนิคการเรียนรู้อื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วย เช่น การใช้เกม หรือบทบาทสมมติ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กัณฑ์ฤทัย พิพัฒน์ชยากร. (2562). *ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- กิตติชัย สุชาติโนบล. (2541). *ผลการใช้เทคนิคการใช้คำถามของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมกลามของนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ ประสานมิตร. (อัคราณา)
- คณินิจ รุ่งโรจน์. (2556). *การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึก ทักษะภาษาอังกฤษโดยเทคนิคการใช้ คำถาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จงกลณี มีมงคล. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สอนโดยแนว ทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีไวยากรณ์เสริมและไม่มีไวยากรณ์เสริม. (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรา เจนพนัส. (2505). *การวัดผลการสอน Articles โดยใช้ Aural - Oral Approach ในชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2520). *ความจำของมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ชรีณี เดชจินดา. (2535). *ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์กำจัดกากอุตสาหกรรม แขวงสาม คำเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพงษ์ พลลาตพ . (2555). *การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม . ติบค้น*
<https://www.gotoknow.org/posts/391886>.

- ณัฐพล คงวิจิตร. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้แนวคิดของกาเย่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณัฐพล เฟื่องฟู้ง. (2560). การจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ทิสนา เขมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ค่านสุทธาการพิมพ์.
- ทิสนา เขมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรมหาวิทยาลัย
- ธีระพัฒน์ ฤทธิทอง. (2545). รูปแบบการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดเคชั่น.
- ธีราพร ภู่อะกลุ. (2546). ผลการใช้วิธีสอนแบบค้นพบที่เน้นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บำรุง เขียบแหลม. (2557). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38880&Key=news_research.
- ปริญญา จเรรัชต์ และคณะ. (2546). ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ผลิตและใช้เสบียงสัตว์จังหวัด.
- พันธ์ดีทับทิมและคณะ. (2549). การประเมินความพึงพอใจการบริการและความต้องการทรัพยากรสารสนเทศห้องปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองคณะศึกษาศาสตร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปวีณย์ บุญปก. (2550). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนผู้ใหญ่ โดยการใช้วิธีการ.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- พัฒนาพงษ์ สีกา. (2551). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลจากการทดสอบคุณภาพทางการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรธานี ๔. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).

- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2549). *แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2548). *วิธีวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.) จำกัด
- เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). *การพัฒนาความสามารถในการฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จริงของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงชั้นปีที่ 1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสกลนคร*.
- พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2548). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2545). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระวีวรรณ ศรีศรีรามกัน. (2551). *เทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตนา ศิริลักษณ์. (2540). *การพัฒนาบทเรียนที่ใช้กิจกรรมการละครเพื่อส่งเสริมทักษะฟัง – พูด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ละเอียด จุฑานันท์. (2541). *แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ : ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2545). *การวัดและการประเมินผลในแนวใหม่*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส.
- วัลภา ฉิมพลี. (2552). *รายการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การบวก การลบ*.
- วิชัย เหลืองธรรมชาติ. (2531). *ความพึงพอใจและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากรในหมู่บ้านอพยพเขื่อนรัชชประภา. (เขื่อนเชี่ยวหลาน)*. จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

- วิทยาธร ท่อแก้ว. (2543). *ผลของวิธีการเลือกผู้ตอบลักษณะเนื้อหาคำถามและประเภทของแบบสอบถาม*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- วิษา สำราญใจ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สง่า ภูณรงค์. 2540. *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตามอำเภอตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และความพึงพอใจของข้าราชการสำนักงานศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 7 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สลินดา โพธิ์พยัคฆ์. (2556). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการใช้กลวิธีการเดาความหมายจากบริบทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิศูนย์สุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติ ดารกะพงษ์. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคถาม – ตอบ ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สายหยุด. (2545). *การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ป.5 โดยเน้นการสอนแบบพัฒนารายบุคคลซึ่งร่วมทำงานเป็นคณะกับการสอนปกติ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *सानฝัน...ด้วยความคิด*. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สิริพร ทิพย์ดง. (2545ข). *เอกสารประกอบการสอนทฤษฎีและวิธีสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุคนธ์ สิ้นขวานนท์. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุเทพ พานิชพันธุ์. (2541). *ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2549). *เทคนิควิจัยการอ่าน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุนทร คำโตนด. (2509). “ช่วงความจำตัวเลข”. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการ
 วัตถุประสงค์ศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. (สำเนา) (พิมพ์ครั้งที่ 3).
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *วิธีจัดการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). *การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาสู่
 “ครูมืออาชีพ” ใน สุดาพร ลักษณะินาวิน (บรรณาธิการ). 2553. การเรียนรู้สู่การ
 เปลี่ยนแปลง. สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่ง
 ประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.*
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ
 มหาวิทยาลัย.
- ไสว พักขาว. (2544). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. (2528). *ความจำของมนุษย์ทฤษฎีและวิธีการสอน*. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เสริมศรี ลักษณะศิริ. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุ
 ศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สมนึก กัททิษณี. (2546). *จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่*. เชียงใหม่ : ดานนาการพิมพ์.
- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
 กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา :
 บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.*
- อนันต์ บุญแต่ง. (2545). *คุณภาพงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- อังคณา สายยศ. (2540). *การศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครู*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
 โรฒ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อินทิรา บุญยาทร. (2542). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

อำรุง จันทวานิช. (2541 – 2542). *ลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยาเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา : แนวทางสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 41 ประจำปีการศึกษาพุทธศักราช 2541 – 2542.

ไอลดา จันทรลอย. (2561). *การอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิ(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Zhu QiongLei. (2559). *ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดของกาเย่ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม การุณฯ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ภาษาต่างประเทศ

Atkinson, R. C. and Shiffrin, R. M. (1968). “ *The Psychology of Learning and motivator : Advances in Research and Theory*”. New York : Academic.

Ausubel, D. (1963). *The Psychology of Meaningful Verbal Learning*. Grune & Stratton, New York.

Brown, H.D. (2000). *Principles of Language Learning and Teaching (4th edition)*. New York. Longman.

Bloom, Benjamin S. (1967). *Human Characteristics and School Learning*. New York : McGrew-Hill Book Company.

Byrne. (1986). *Teaching oral English*. London : Longman.

Clark, L. H. ,& Starr, L. S. (1971) . *Secondary School Teaching Methods*. New York : The Macmillan.

Chesten, K.D. (1968). *A Metthodological Study Comparing the Aural -Lingual Habit Theory and the Cognitive Code – Learning Theory*. The Modern Language Journal .

Finochiaro, Mary, & Cristtopher Brumfit. (1983). *The Functional National Approach : From Theory to Practice*. New York : Oxford University press.

- Guilford, J.P. (1956). *Fundamental Statistics in Psychology and Education. (3rd Ed)*. New York : McGraw – Hill.
- Good Carter V. (1973). *Dictionary of Education. 3rd ed.* New York . McGraw – Hill.
- Hatch, Everlyn, & Cheryl Brown. (1995). *Vocabulary, Semantics, and Language Education.* Cambridge University Press.
- Herzberg, Federick. (1959). *The Motivation to work.* New York : John Wiley son Inc.
- Hilbert, E.H., & Kamil. M.L. (2005). *Teaching and Learning Vocabulary Bringing Research to Practice.* New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- Hilgard, Ennest R. (1962). *Introduction of Psychogy.* New York : Harcourt Brace and Word.
- Lehr, Fran, & Osborn, Jean. (2005). *A Focus on Vocabulary.* The Regional Educational Laboratory. Pacific Resources for Education and learning.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality.* New York: Harper and Row.
- McCarthy, M. (1992). *Vocabulary.* Hong kong : oxford University Press.
- Nation, I.S.P. (1990). *Teaching and Learning Vocabulary.* New York: Newbury House Publishers.
- Nation, I.S.P. (2000). *Learning Vocabulary in another language.* Cambridge : Cambridge University Press.
- Oller, John W. (1979). *Language Test at School : A Pramatic Approach.* London : Longman Inc.
- Read J. (2000). *Assessing Vocabulary.* Cambridge. Cambridge, England: Cambridge University Press. research to practice. Mahwah, NJ: Erlbaum
- Richards, Jack C. (1985). *Longman Dictionnary of Applied Linguistics.* Harlow, England : Longman.
- Robert J. Harvighurst, & Bernice L. (1969). *Neugarten, Society and Education Boston* : Allyn and Bacon, 157.
- Scott. (1981). *Communication in classroom.* London : Longman.
- Shumin, K. (1997). *Factors to consider: Developing adult EFL students' speaking abilities.* *English Teaching Forum.* 35 (3), 8. Retrieved from <http://eca.state.gov/forum/vols/vol35/no3/p8.htm>.

Stahl, Steven A., & Nagy, William E. (2006). *Teaching word meaning*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Ur, P. (1998). *A Course in Language Teaching Trainee*. Cambridge: Cambridge University Press.

Vallte, Rebecca M. (1977). *Modern Language Testing*. 2nd ed. New York : Harcourt Brace Jovanovich.

Vroom, W.H., (1964). *Working and Motivation*.

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ภาษาอังกฤษ

รหัสวิชา อ 11011

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง What do I have ?

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2562

จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด 1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด 1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นชื่อเรียกสิ่งของใกล้ตัวได้
2. ออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง
3. ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งของใกล้ตัวได้

3. สาระการเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์สิ่งของใกล้ตัวได้ เช่น kite, bike, car, doll, ball, bag, hat, robot, cap, teddy bear
สัตว์เลี้ยง เช่น dog, cat, bird, rabbit, fish
2. ใช้คำถามและตอบคำถามที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
3. การพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งของใกล้ตัวได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวิดีโอที่สนเพลง What do we have ? และนำเนื้อเพลงติดที่กระดาน แล้วถามนักเรียนว่า
ในเนื้อเพลงมีสิ่งของใดบ้าง ครูนำบัตรคำมาให้ให้นักเรียนเลือกว่ามีคำใดบ้างในบทเพลง
2. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องสิ่งของใกล้ตัว ว่ามีอะไรบ้าง เช่น สิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
เครื่องเขียนที่นักเรียนแต่ละคนมี สัตว์เลี้ยง เป็นต้น

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูนำบัตรคำศัพท์และบัตรภาพที่เตรียมไว้ จำนวน 15 คำ นำไปติดบนกระดาน และออกเสียงให้นักเรียนฟังทีละคำ หลังจากนั้นครูให้นักเรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง และให้นักเรียนออกเสียงเองพร้อม ๆ กัน ดังนี้

สิ่งของใกล้ตัวได้ เช่น kite, bike, car, doll, ball, bag, hat, robot, cap, teddy bear
สัตว์เลี้ยง เช่น dog, cat, rabbit, bird, fish

4. ครูนำคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างการแต่งประโยคคำถาม โดยใช้ Who เช่น

Question: Who are you ?

Answer : I am Tim.

5. ครูนำคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างประโยคคำถาม โดยใช้ What เช่น

Question: What do you have ?

Answer : I have a kite.

Question: What do I have ?

Answer : You have a ball.

6. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคคำถาม และตอบคำถามตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม โดยใช้ Who และ What ตามหลักไวยากรณ์ดังนี้

1. Who + verb to be (is,am,are) + subject ?

Question : Who are you ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

subject + verb to be (am) + name

Answer : I am Tim.

2. What + verb to do (do,does) + subject + have ?

Question : What do you have ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

subject + verb to have (have, has) + object .

Answer : I have a kite.

3. What + verb to do (do,does) + subject + have ?

Question : What do I have ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

subject + verb to have (have, has) + object .

Answer : You have a ball.

หลังจากนักเรียนเรียนรู้ไวยากรณ์การแต่งประโยคโดยใช้ Who และ What ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
สิ่งของใกล้ตัว และให้นักเรียนลองแต่งประโยคคนละ 2 ประโยค จากนั้นนักเรียนจับคู่กันฝึกถามประโยค
คำถามและตอบคำถาม โดยนักเรียน สลับกันฝึกถามและตอบคำถามกับคู่ของตนเอง เพื่อทดสอบและเก็บ
คะแนน

ขั้นสรุป

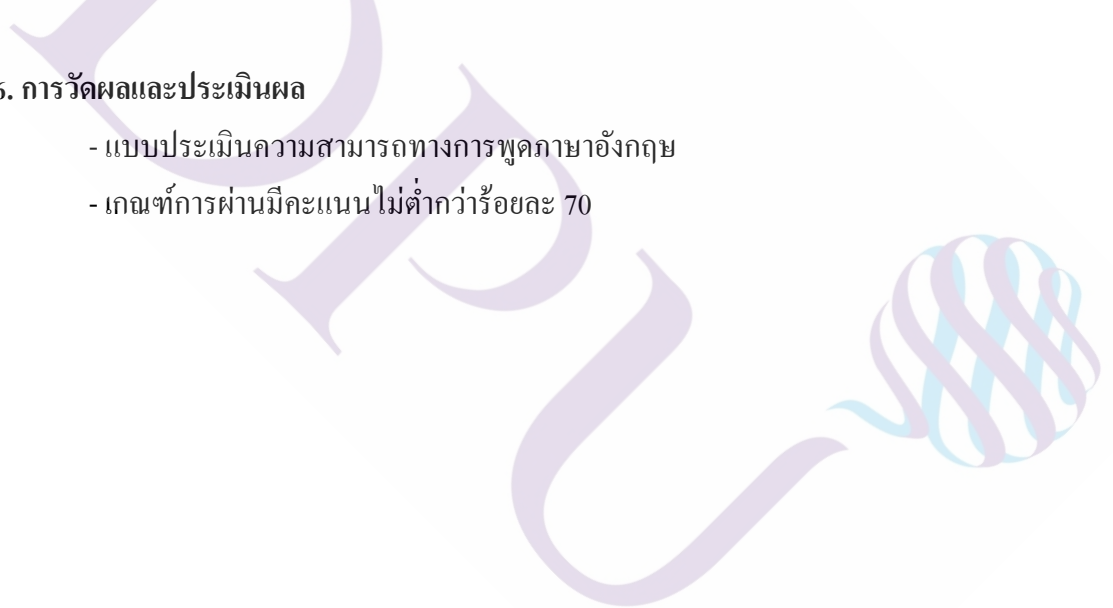
7. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์สิ่งของใกล้ตัวนักเรียน และร่วมกันสรุปประโยค
คำถามและประโยค คำตอบ โดยใช้ Who และ What

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

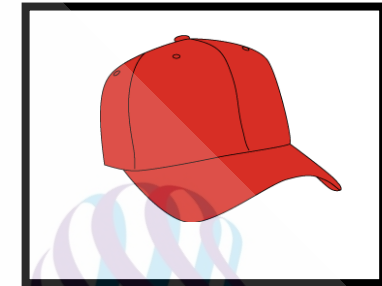
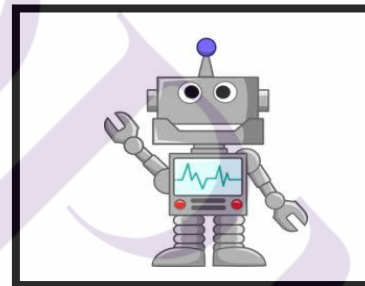
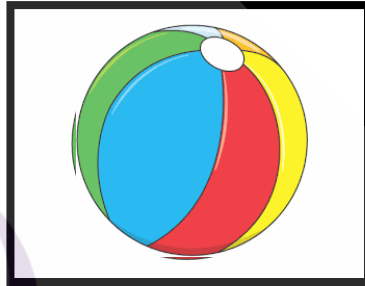
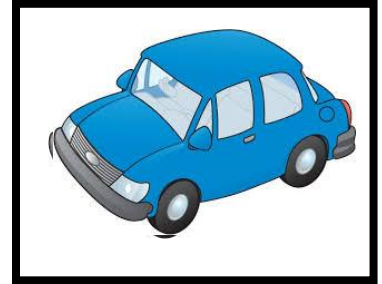
1. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ New Express ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สื่อวีดิทัศน์เรื่อง What do we have ?
3. บัตรคำศัพท์และบัตรภาพ

6. การวัดผลและประเมินผล

- แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- เกณฑ์การผ่านมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

Things Word Cards

kite

bicycle

car

doll

ball

bag

hat

robot

cap

teddy bear

Pets Word Cards

dog

cat

bird

rabbit

fish

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ภาษาอังกฤษ

รหัสวิชา อ 11011

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Colors

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2562

จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด 1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด 1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์เกี่ยวกับสี บุคคลใกล้ตัว และสิ่งต่าง ๆ ได้
2. ออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง
3. ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับสี บุคคลใกล้ตัว และเสื้อผ้าได้

3. สาระการเรียนรู้

1. คำศัพท์ที่บอกชื่อสี 9 สี คือ color : red, yellow, pink, green, orange, blue, purple, black, white บุคคลใกล้ตัว : father, mother, sister, brother และเสื้อผ้า wearing : shirt, t-shirt, skirt, shorts ได้
2. ใช้คำถามและตอบคำถามที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
3. พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับสี บุคคลใกล้ตัว และเสื้อผ้าได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวิดีโอทัศน์เพลง Let's Learn The Colors! และนำเนื้อเพลงติดที่กระดาน แล้วถามนักเรียนว่าในเนื้อเพลงมีสีใดบ้าง
2. จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนเรื่องสีต่าง ๆ ของสิ่งใกล้ตัว เช่น สีแอปเปิ้ล สีกกล้วยสุก สีท้องฟ้า เป็นต้น

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูนำบัตรคำศัพท์และบัตรภาพที่เตรียมไว้ จำนวน 19 คำ นำไปติดบนกระดาน และออกเสียงให้นักเรียนฟังทีละคำ หลังจาก นั้นครูให้นักเรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง และให้นักเรียนออกเสียงเองพร้อมๆ กัน ดังนี้

คำศัพท์ที่เป็นชื่อสี 9 สี คือ color : red, yellow, pink, green, orange, blue, purple, black, white

บุคคลใกล้ชิด : father, mother, sister, brother

เสื้อผ้า : wearing : shirt, t-shirt, skirt, shorts

4. ครูนำคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างการแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ What เช่น

Question : What color is it ?

Answer : It is green.

Question : What color is a skirt ?

Answer : a skirt is blue.

5. ครูนำคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างการแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ Who เช่น

Question : Who is wearing a red t-shirt ?

Answer : My brother, Her brother, His brother

6. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคคำถาม และตอบคำถามตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม โดยใช้ What และ Who

1. What + color + verb to be (is,am,are) + subject ?

Question : What color is it ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Object + verb + (color).

Answer : It is green.

2. What + color + verb to be (is,am,are) + subject ?

Question : What color is a skirt?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Object + verb + (color) .

Answer : a skirt is blue.

3. Who + verb to be (is,am,are) + verb (ing) + subject ?

Question : Who is wearing a red t-shirt ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Object + verb . หรือตอบสั้นๆ เพียง Object ก็ได้

Answer : My brother.

หลังจากนักเรียนเรียนรู้ไวยากรณ์การแต่งประโยคโดยใช้ Who และ What ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งของใกล้ตัว และให้นักเรียนลองแต่งประโยคคนละ 2 ประโยค จากนั้นนักเรียนจับคู่กันฝึกถามประโยคคำถามและตอบคำถาม โดยนักเรียนสลับกันฝึกถามและตอบคำถามกับคู่ของตนเอง เพื่อทดสอบและเก็บคะแนน

ขั้นสรุป

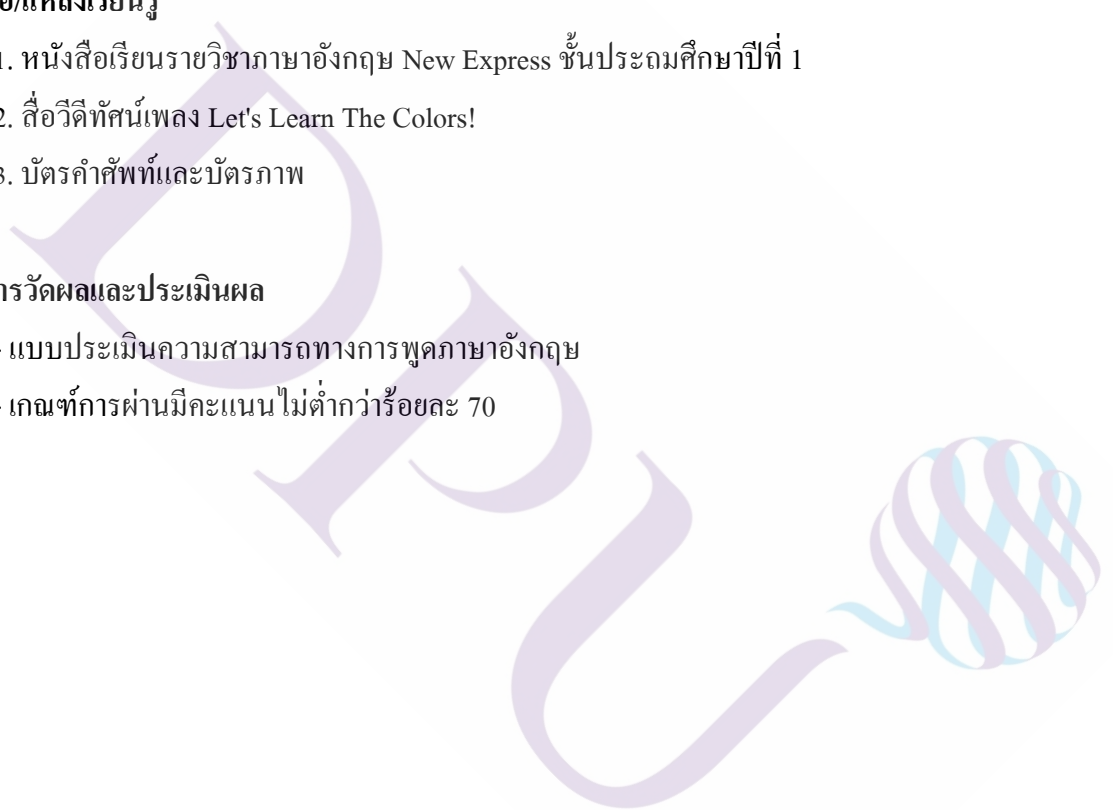
7. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์สิ่งของใกล้ตัวนักเรียน และร่วมกันสรุปประโยคคำถามและประโยคคำตอบ โดยใช้ What และ Who

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

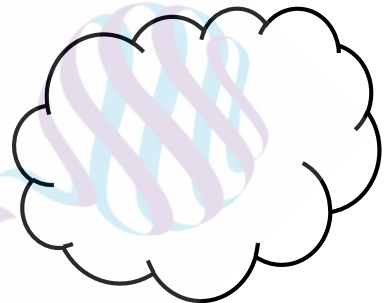
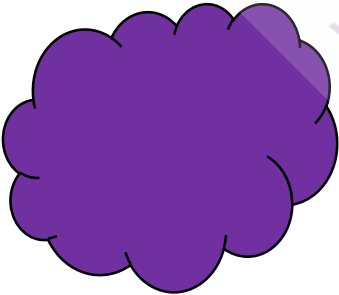
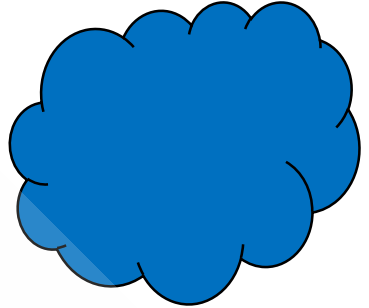
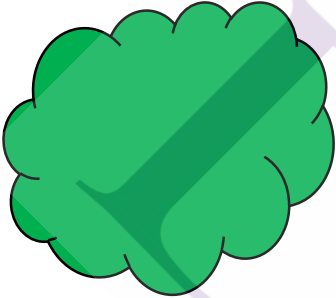
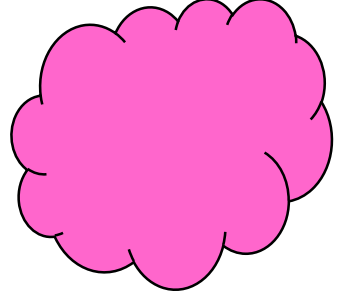
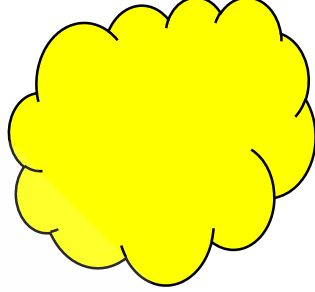
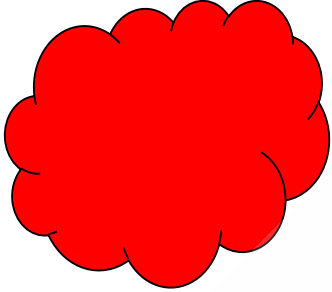
1. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ New Express ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สื่อวีดิทัศน์เพลง Let's Learn The Colors!
3. บัตรคำศัพท์และบัตรภาพ

6. การวัดผลและประเมินผล

- แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- เกณฑ์การผ่านมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

Colors Word Cards

white

red

yellow

pink

green

orange

blue

purple

black

People around me

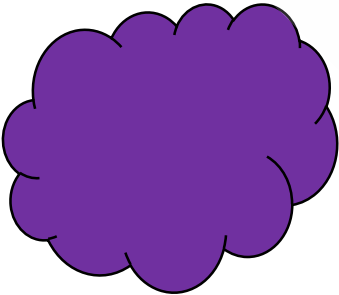
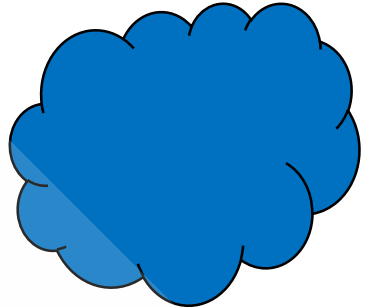
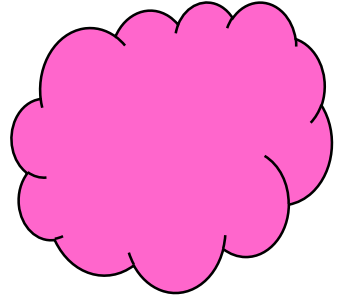
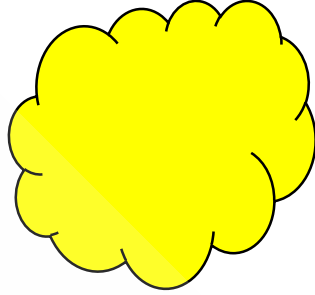
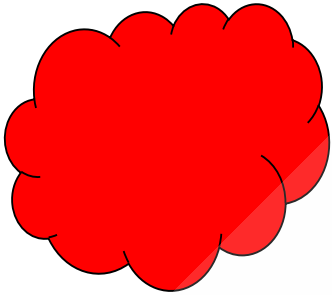
father

mother

sister

brother

Colors Word Cards

white

red

yellow

pink

green

orange

blue

purple

black

People around me

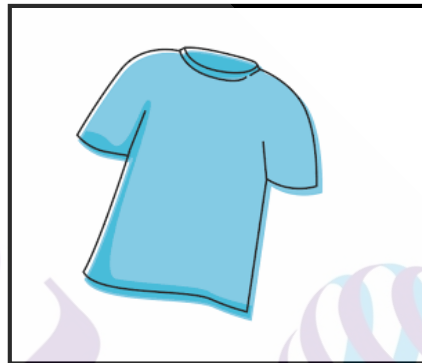
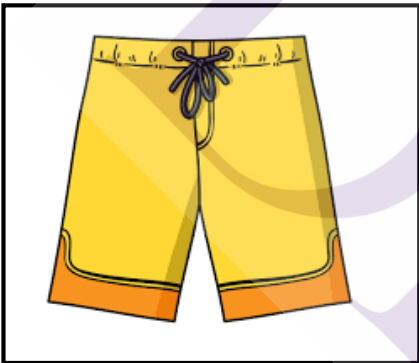
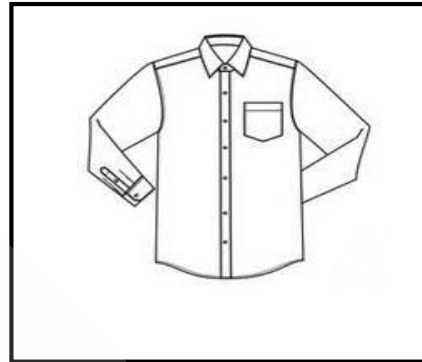
father

mother

sister

brother

Clothes

wearing

shirt

t-shirt

skirt

shorts

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา ภาษาอังกฤษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา อ 11011
เรื่อง My body
ปีการศึกษา 2562

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด 1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด 1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์ที่เป็นชื่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้
2. ออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง
3. ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้

3. สาระการเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ คือ head, nose, mouth, eye, ear, arm, neck, shoulder, hand, finger, elbow, leg, foot, feet, knee, toe
2. ใช้คำถามและตอบคำถามที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
3. ระบุส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทักทายนักเรียนแล้วเปิดวิดีโอที่สนเพลง Head, shoulders, knees & toes ให้นักเรียนทำท่าทางประกอบแล้วสนทนาว่ามีการใช้ส่วนใดของร่างกายประกอบเพลงบ้าง
2. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องส่วนต่าง ๆ ของร่างกายว่ามีส่วนใดบ้าง และมีจำนวนเท่าไร เป็นต้น

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูสอนคำศัพท์ส่วนต่าง ๆ โดยครูคิดแผนภาพ My body บนกระดานแล้วอ่านออกเสียง ให้นักเรียนฟังทีละคำ แล้วให้ออกเสียงพูดตาม 2 - 3 ครั้ง และให้นักเรียนออกเสียงเองพร้อมๆ กัน ดังนี้

ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้แก่ head, nose, mouth, eye, ear, arm, neck, shoulder, hand, finger, elbow, leg, foot, feet, knee, toe

4. กรุณาคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ Where เช่น

Question : Where is your head ?

Answer : 1. This is my head.

2. Here it is. (เอานิ้วชี้ที่ศีรษะตัวเอง)

5. กรุณาคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ Which เช่น

Question : Which is your nose ?

Answer : This is my nose.

6. กรุณาคำศัพท์ในข้อที่ 3 มายกตัวอย่างแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ How many เช่น

Question : How many eyes do you have ?

Answer : I have two eyes.

7. กรุณาให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคคำถาม และตอบคำถามตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม โดยใช้ Where, Which และ How many ดังนี้

1. Where + verb to be (is,are) + your + noun (part of bodies) ?

Question : Where is your head ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Here it is.

Answer : Here it is.

2. Which + verb to be (is,are) + your + noun (part of bodies) ?

Question : Which is your nose ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

This + verb to be (is) + my + Object (part of bodies) .

Answer : This is my nose.

3. How many + Object (part of bodies) + do + you + have ?

Question : How many eyes do you have ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Subject + have + Adjective number + Object (part of bodies).

Answer : I have two eyes.

หลังจากนักเรียนเรียนรู้ไวยากรณ์การแต่งประโยค โดยใช้ Where , Which และ How many ที่เกี่ยวกับ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และให้นักเรียนลองแต่งประโยคคนละ 2 ประโยค จากนั้นนักเรียนจับคู่กันฝึกถาม ประโยคคำถามและตอบคำถาม โดยนักเรียนสลับกันฝึกถามและตอบคำถามกับคู่ของตนเอง เพื่อทดสอบ และเก็บคะแนน

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และร่วมกันสรุปประโยค คำถามและประโยคคำตอบ โดยใช้ Where, Which และ How many

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

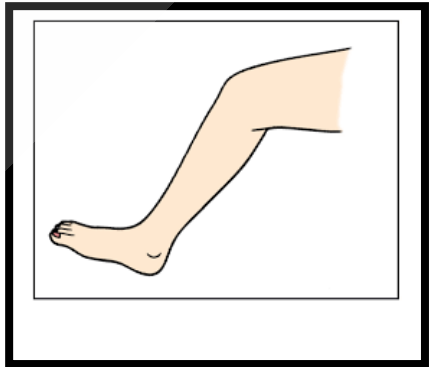
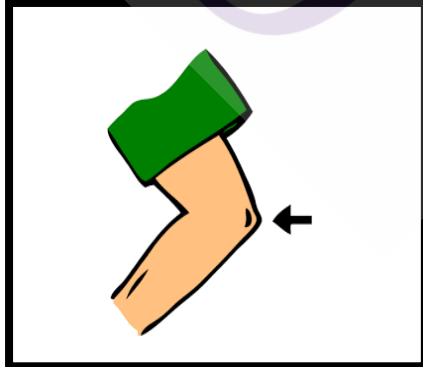
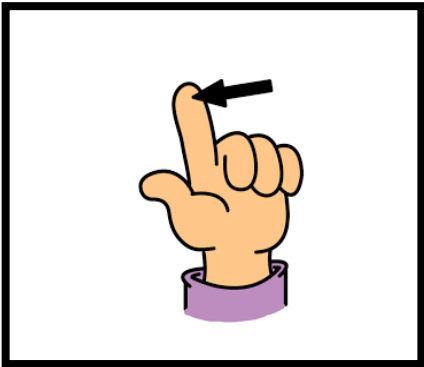
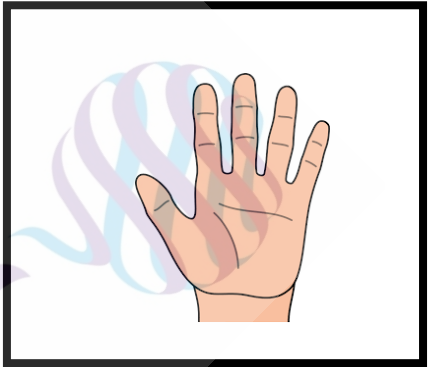
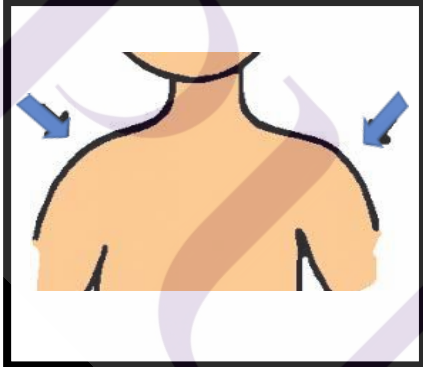
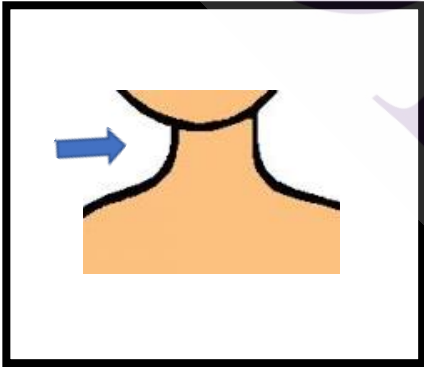
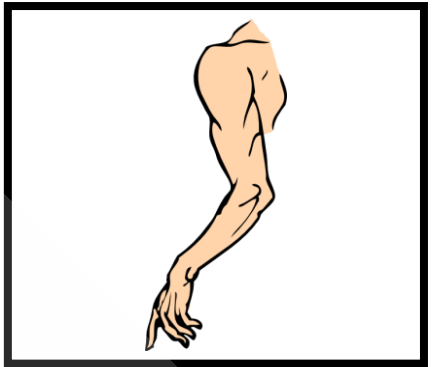
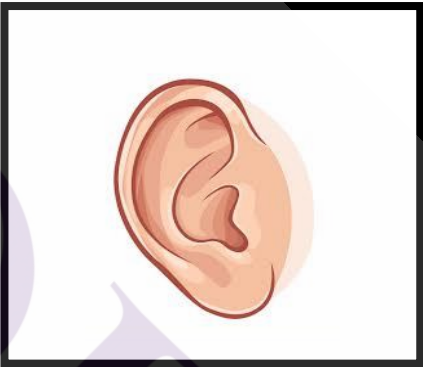
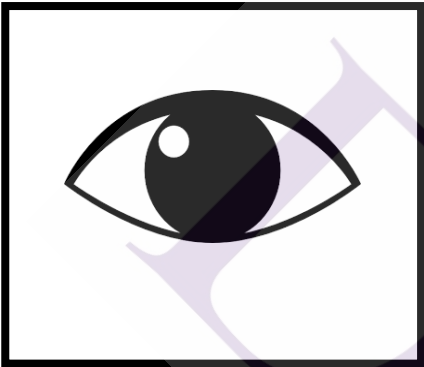
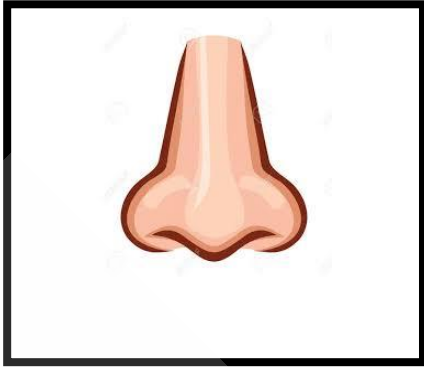
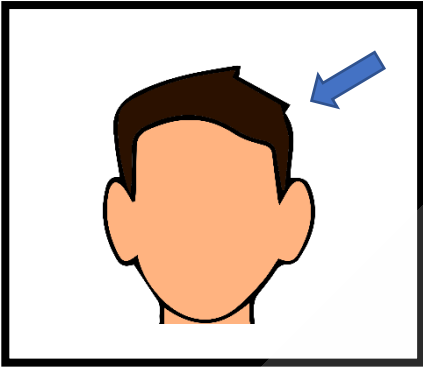
1. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ New Express ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สื่อวีดิทัศน์เพลง Head, shoulders, knees & toes
3. แผนภาพ My body
4. บัตรคำ

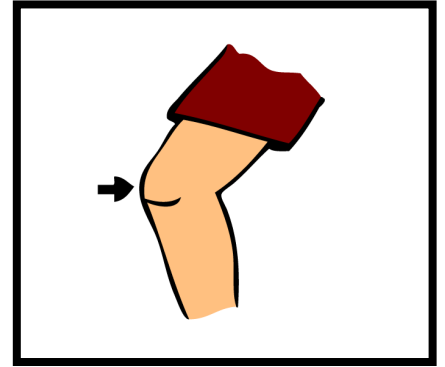
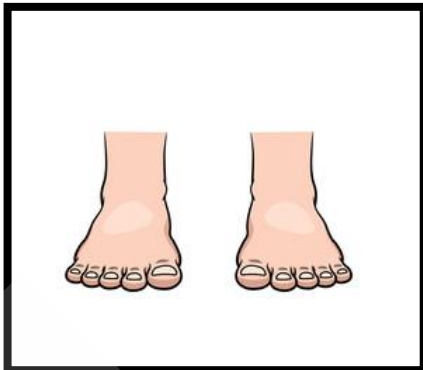
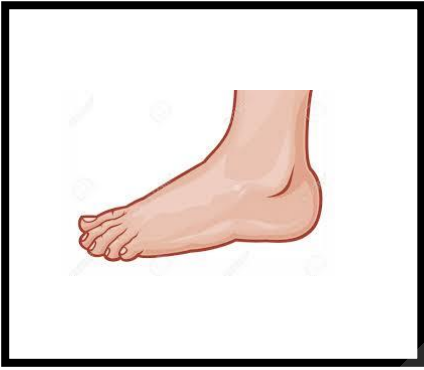
6. การวัดผลและประเมินผล

- แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- เกณฑ์การผ่านมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

Body Parts Word Cards

toe

head

nose

mouth

eye

ear

arm

neck

shoulder

hand

finger

elbow

leg

foot

feet

knee

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชา ภาษาอังกฤษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา อ 11011
เรื่อง What is this ?/ What is that ?
ปีการศึกษา 2562

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด 1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด 1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์สิ่งของในห้องเรียนได้
2. สามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งของในห้องเรียนที่อยู่ใกล้และไกลตัวได้

3. สาระการเรียนรู้

1. บอกคำศัพท์ของสิ่งของในห้องเรียนได้ เช่น pencil, pen, ruler, eraser, book, notebook, pencil sharpener, school bag, desk, chair, blackboard, pencil case, clock, window, door
2. ใช้คำถามและตอบคำถามที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวิดีโอทัศน์เพลง What is this ?/ What is that ? และคิดเนื้อเพลงที่กระดาน แล้วถามนักเรียนว่ามีสัตว์ใดบ้างในเนื้อเพลง ครูถามนักเรียนว่าจากวิดีโอทัศน์สัตว์ที่อยู่ใกล้มีอะไรบ้าง สัตว์ที่อยู่ไกลมีอะไรบ้าง
2. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องสิ่งของในห้องเรียนว่ามีสิ่งใดบ้าง สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และสิ่งที่อยู่ไกลตัวภายในห้องเรียน และคำถามที่ใช้ถามสิ่งของใกล้ตัวและไกลตัวใช้ว่าอย่างไร

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูบัตรคำศัพท์และบัตรภาพที่เตรียมไว้ จำนวน 15 คำ นำไปติดบนกระดาน และออกเสียงให้นักเรียนฟังทีละคำ หลังจากนั้นให้นักเรียนออกเสียงตามพูดตาม 2 - 3 ครั้ง และให้นักเรียนออกเสียงเองพร้อม ๆ กันดังนี้

สิ่งของในห้องเรียน : pencil, pen, ruler, eraser, book, notebook, pencil sharpener, school bag, desk, chair, blackboard, pencil case, clock, window, door

4. กรุณาคำศัพท์ในข้อที่ 3 มาแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ What เช่น

Question : What is this ?

Answer : This is a book.

Question : What is that ?

Answer : That is a window.

5. กรุณาคำในข้อที่ 3 มาแต่งเป็นประโยคคำถาม โดยใช้ Where เช่น

Question : Where is your ruler ?

Answer : Here it is.

6. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคคำถาม และตอบคำถามตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม โดยใช้ What และ Where ดังนี้

1. What + verb to be (is) + this ?

Question : What is this ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

This + verb to be (is) + Object.

Answer : This is a book.

2. What + verb to be (is) + that ?

Question : What is that ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

That + verb to be (is) + Object.

Answer : That is a window.

3. Where + verb to be (is) + your + subject ?

Question : Where is your ruler ?

ประโยคคำตอบ ดังนี้

Here it is.

Answer : Here it is.

หลังจากนักเรียนเรียนรู้ไวยากรณ์การแต่งประโยคโดยใช้ What และ Where ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งของในห้องเรียน และให้นักเรียนลองแต่งประโยคคนละ 2 ประโยค จากนั้นนักเรียนจับคู่กันฝึกถามประโยคคำถามและตอบคำถาม โดยนักเรียนสลับกันฝึกถามและตอบคำถามกับคู่ของตนเอง เพื่อทดสอบและเก็บคะแนน

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์สิ่งของในห้องเรียน และร่วมกันสรุปประโยคคำถามและประโยคคำตอบ โดยใช้ What และ Where

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

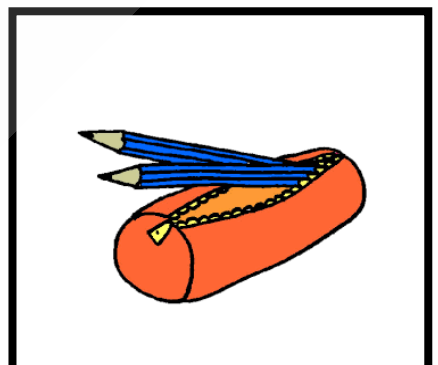
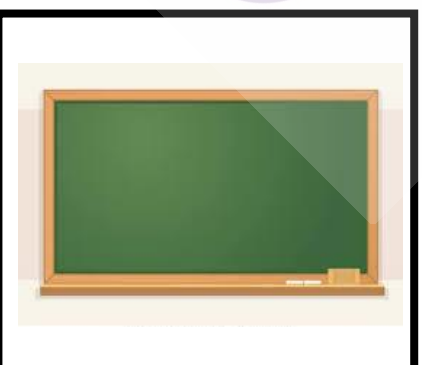
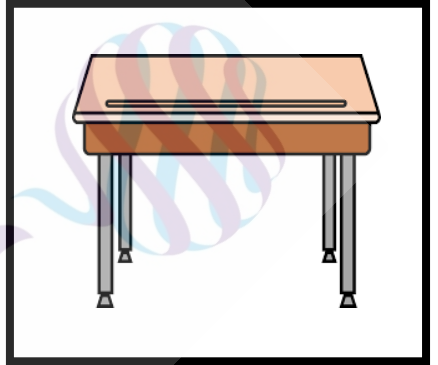
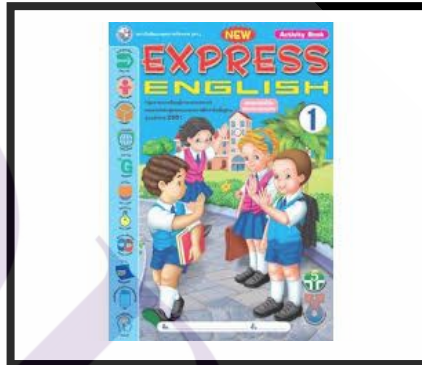
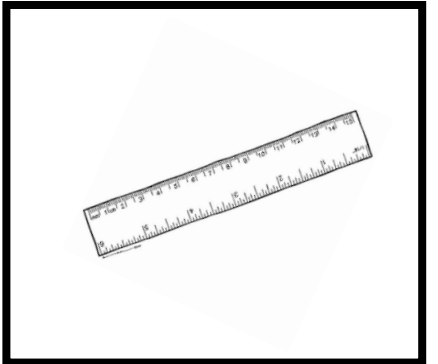
1. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ New Express ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สื่อวีดิทัศน์เพลง What is this ?/ What is that ?
3. บัตรคำศัพท์และบัตรภาพ

6. การวัดผลและประเมินผล

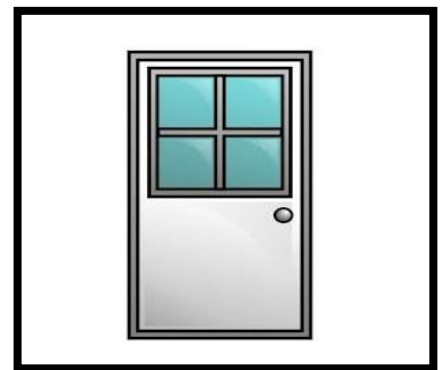
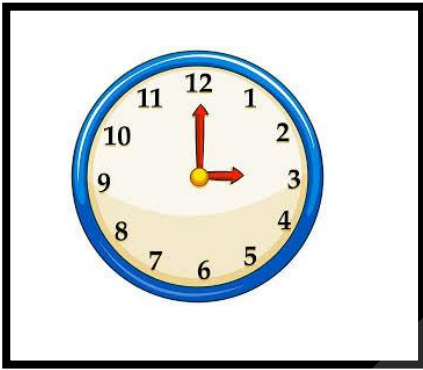
- แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- เกณฑ์การผ่านมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

In the Classroom Word Cards

pencil

pen

ruler

eraser

book

notebook

desk

chair

blackboard

clock

window

door

pencil sharpener

school bag

pencil case

ภาคผนวก ข.

แบบฝึกถาม - ตอบคำถาม

แบบฝึกถาม - ตอบเกี่ยวกับประเภทของสัตว์

1. Who are you ?

I am ..... (Name)

2. What do you have ?

I have a .....

3. What do I have ?

You have a .....

แบบฝึกถาม - ตอบสิ่งของใกล้ตัว และสัตว์

1. Who are you ?

I am ..... (Name)

2. What do you have

I have a .....

3. What do I have ?

You have a .....

แบบฝึก ถาม ตอบเกี่ยวกับสี (Colors)

1. “ E “ What color is it ? It is .....(pink)
2. “ N “ What color is it ? It is .....(yellow)
3. “ G “ What color is it? It is .....(light green)
4. “ L “ What color is it? It is .....(green)
5. “ I “ What color is it? It is .....(pink)
6. “ S “ What color is it? It is .....(purple)
7. “ H “ What color is it? It is .....(blue)
8. What color is the rainbow ? The rainbow has many colors, ... (pink, yellow and blue)
9. What color is the cloud ? The cloud is .....(blue)
10. What color is the sun ? The sun is .....(yellow, orange or red)

แบบฝึก ถาม ตอบเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวและเสื้อผ้า

1. Who is wearing a pink skirt ?

..... is wearing a pink skirt. (Grandmother)

2. Who is wearing a yellow dress ?

..... is wearing a yellow dress. (Daughter)

3. Who is wearing a orange shirt ?

..... is wearing an orange shirt. (Father)

4. Who is wearing a red shirt ?

..... is wearing a red shirt. (Mother)

5. Who is wearing a brown shirt ?

..... is wearing a brown shirt. (Grandmother/Grandfather or Grandmother and Grandfather)

แบบฝึกถาม ตอบคำถามเกี่ยวกับร่างกาย

1. Where is your hand ?

Here it is.

2. Where is your elbow ?

Here it is.

3. Where is your eye ?

Here it is.

4. Where is your mouth ?

Here it is.

5. Where is your nose ?

Here it is.

6. Which is your ear ?

This is my ear.

7. Which is your knee ?

This is my knee.

8. Which is your head ?

This is my head.

9. Which is your foot ?

This is my foot.

10. Which is your neck ?

This is my neck.

แบบฝึกถาม ตอบคำถามเกี่ยวกับร่างกาย

1. How many shoulders do you have ?

I have ..... (number and body parts)

2. How many legs do you have ?

I have ..... (number and body parts)

3. How many arms do you have ?

I have ..... (number and body parts)

4. How many fingers do you have ?

I have ..... (number and body parts)

5. How many feet do you have ?

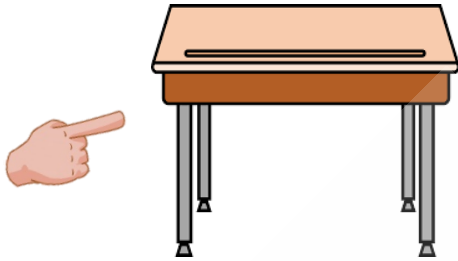
I have ..... (number and body parts)

6. How many toes do you have ?

I have ..... (number and body parts)

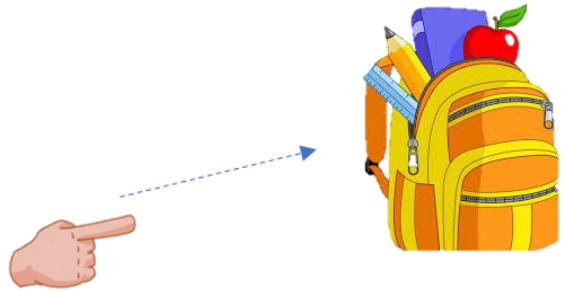

แบบฝึก ตาม ตอบเกี่ยวกับสิ่งของในห้องเรียน

1) What is this ?

This is .....(Object)

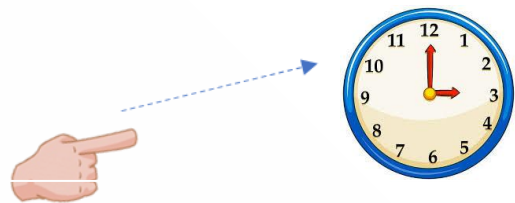
2) What is that ?

That is .....(Object)

2) What is this ?

This is .....(Object)

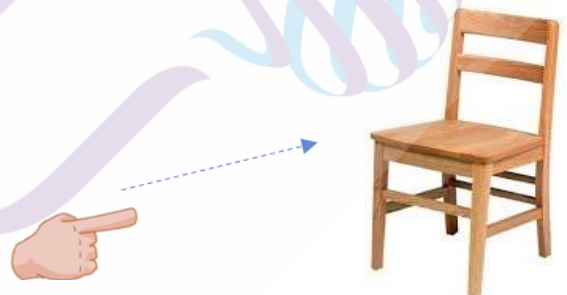
4) What is that ?

That is .....(Object)

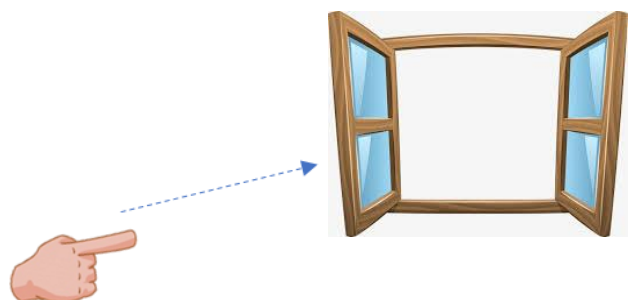
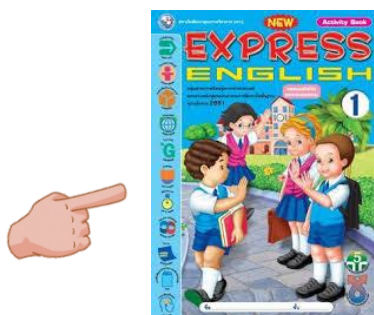
5) What is this ?

This is .....(Object)

6) What is that ?

That is .....(Object)

7) What is this ?

This is .....(Object)

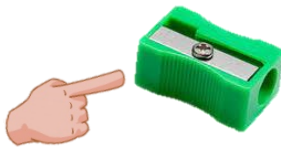
10) What is this ?

This is .....(Object)

11) What is this ?

This is .....(Object)

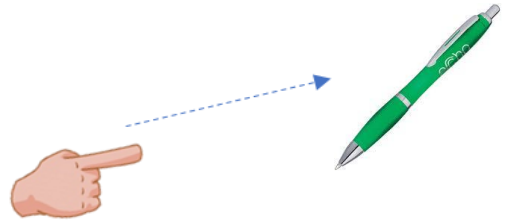

13) What is this ?

This is .....(Object)

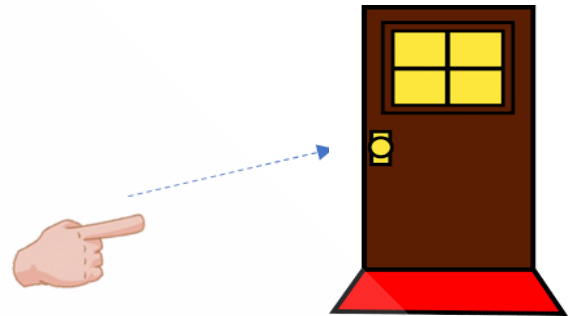
8) What is that ?

That is .....(Object)

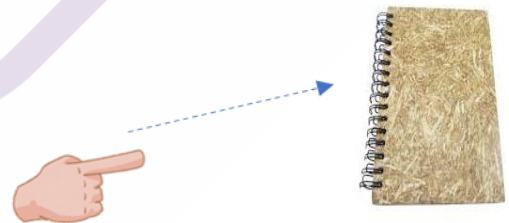
9) What is that ?

That is .....(Object)

12) What is that ?

That is .....(Object)

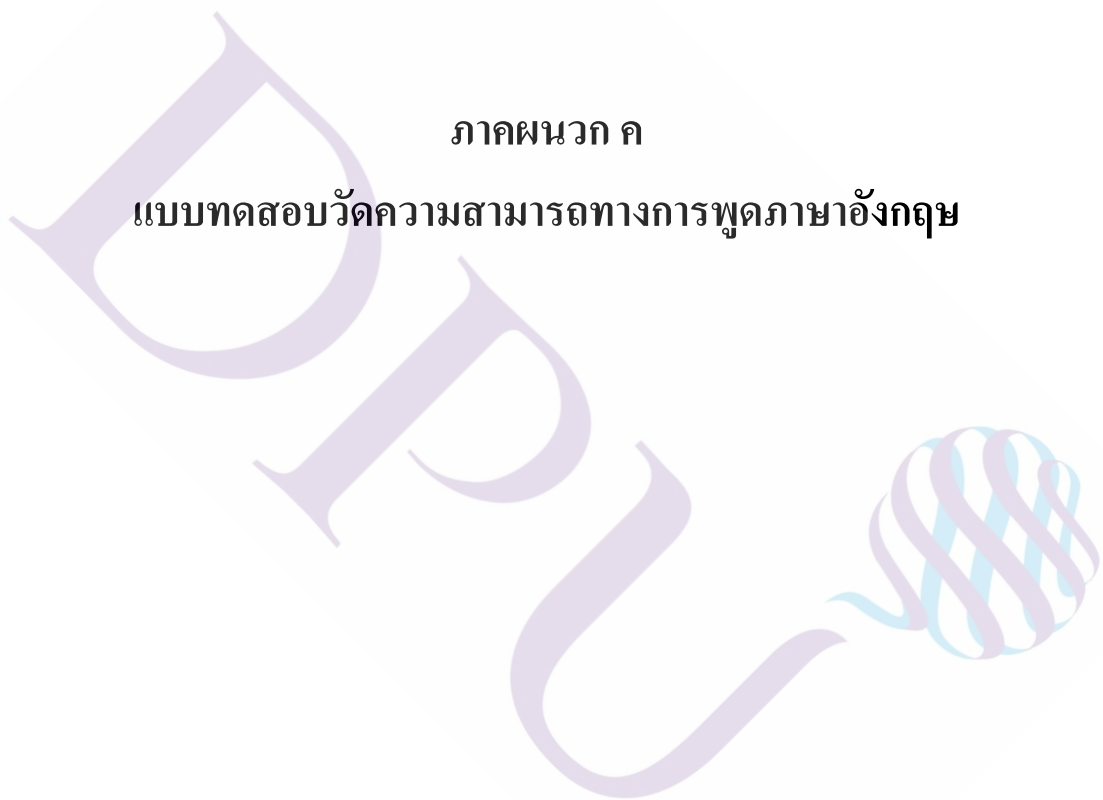

14) What is that ?

That is .....(Object)

ภาคผนวก ค

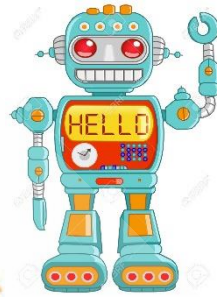
แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ให้นักเรียนจับฉลากบัตรภาพสิ่งของใกล้ตัว 1 ภาพ และสัตว์ 1 ภาพ จากบัตรภาพที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นถามและตอบคำถาม

1. Who are you ?

I am ..... (Name)

2. What do you have

I have a .....

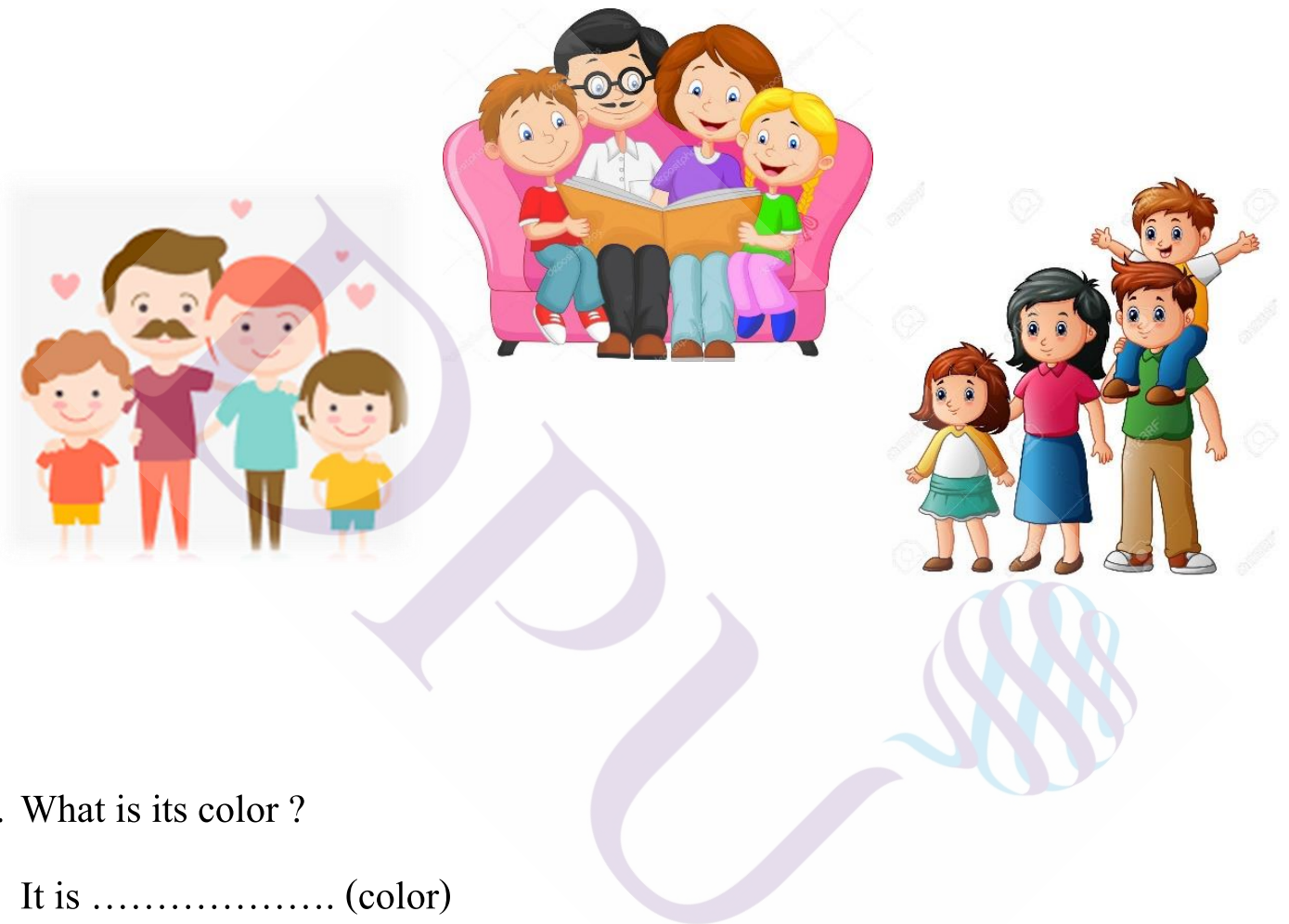
3. What do I have ?

You have a .....

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ให้นักเรียนจับฉลากบัตรภาพ 1 ภาพ จากบัตรภาพที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นถามและตอบคำถาม

1. What is its color ?

It is ..... (color)

2. What color is a ..... ? (clothes)

A ..... (clothes) is ..... (color)

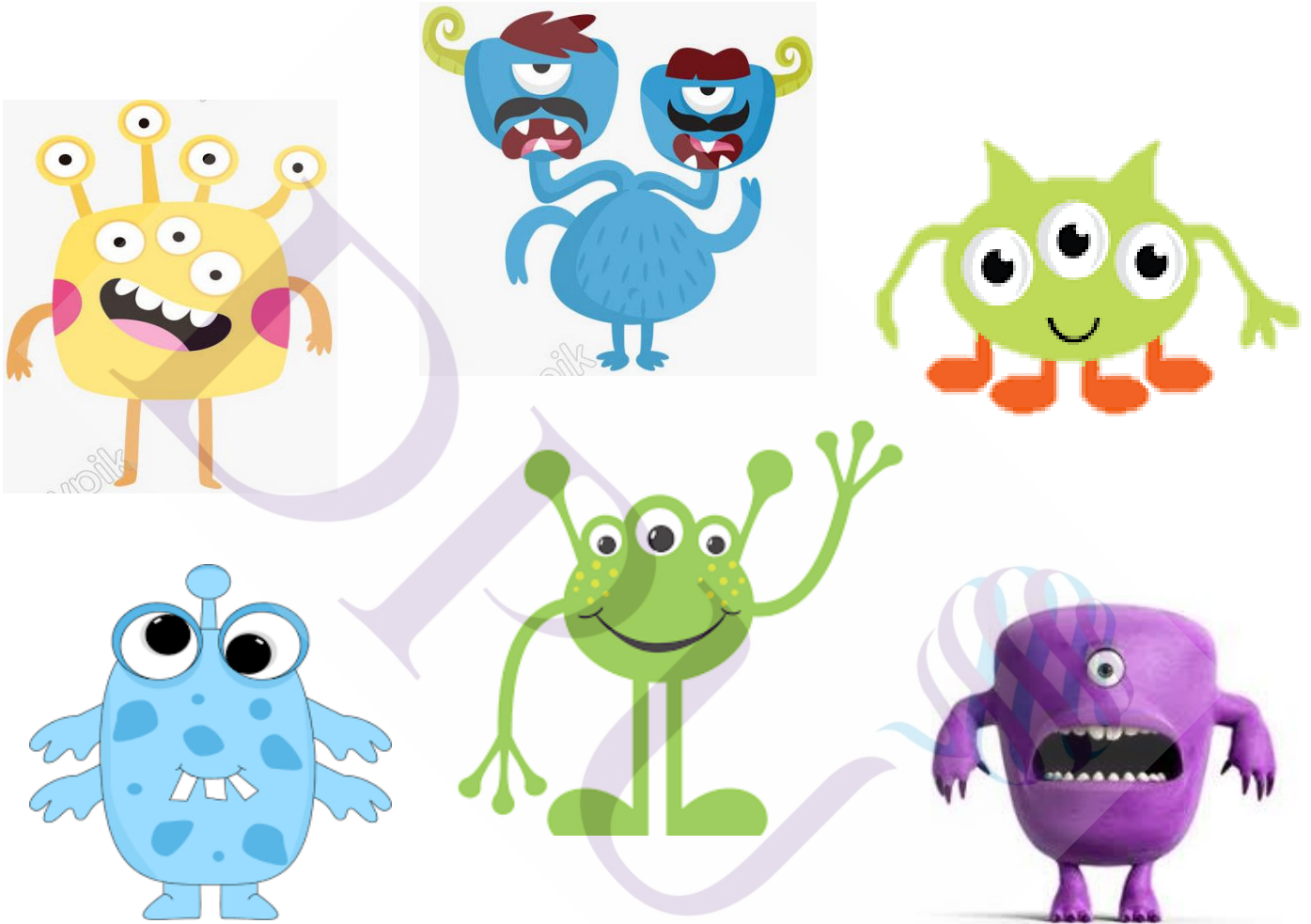
3. Who is wearing a ..... (clothes)

..... (object)

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ให้นักเรียนจับฉลากบัตรภาพ 1 ภาพ จากบัตรภาพที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นถามและตอบคำถาม

1. Where is your hand ?

Here it is.

2. Which is your ear ?

This is my.....

3. How many ..... do you have ?

I have.....

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ให้นักเรียนถามและตอบคำถาม จากรูปภาพ

1) What is this ?

This is .....

2) What is that ?

That is .....

3) Where is your ..... ?

Here it is.

ภาคผนวก ง.

แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

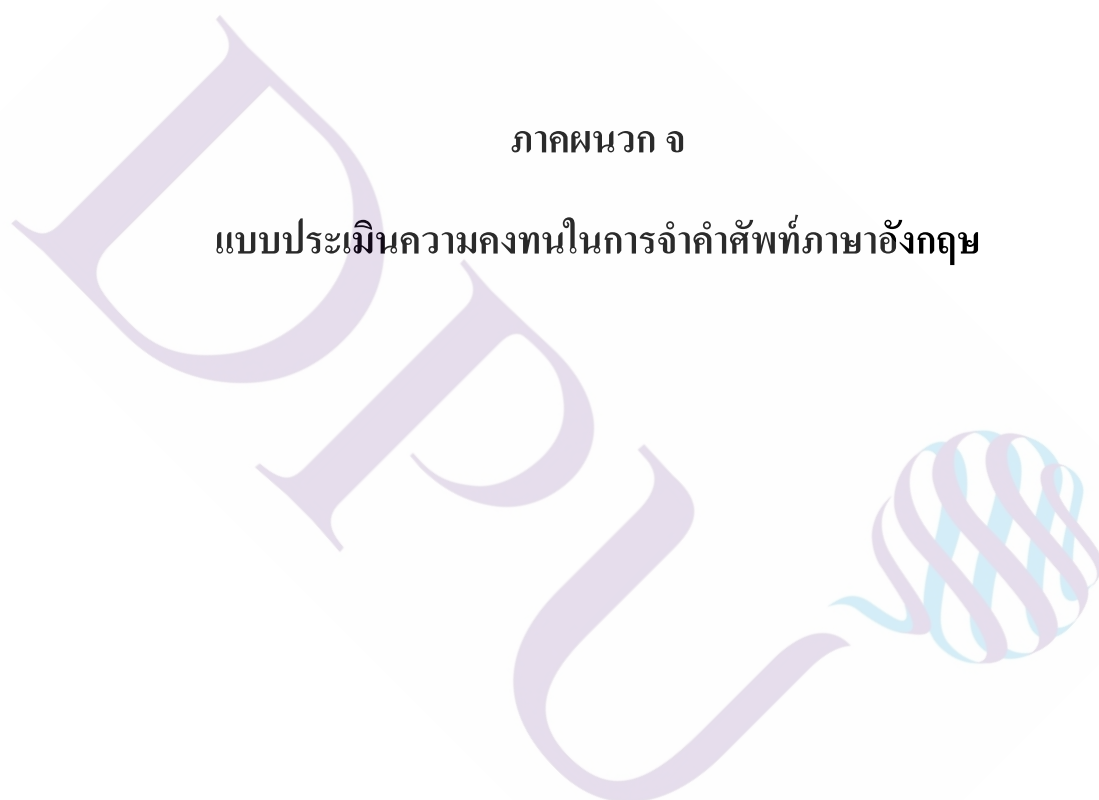
แบบประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	การออกเสียง	ไวยากรณ์	คำศัพท์	ความคล่องแคล่ว
ชื่อนามสกุล				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมินการพูด		
	1	2	3
การออกเสียง	ออกเสียงถามคำถาม – ตอบคำถามไม่สามารถเข้าใจได้เลย	ใช้เสียงแปร่งและออกเสียงผิดในการถาม - ตอบคำถาม บางครั้ง (พอเข้าใจได้)	ออกเสียงถูกต้อง ฟังชัดเจน (เป็นที่เข้าใจได้ดี)
ไวยากรณ์	ใช้ไวยากรณ์ในการถามคำถาม - ตอบคำถามไม่ถูกต้องเลย	ถาม – ตอบคำถามผิดบ่อย ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่าง ทำให้เข้าใจผิด	ผิดไวยากรณ์เพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ผิดน้อยมาก
คำศัพท์	รู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะถาม - ตอบคำถาม	เลือกใช้คำศัพท์ผิดบางครั้ง	เลือกใช้คำศัพท์ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง เลือกได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ความคล่องแคล่วในการพูด	การพูดถาม - ตอบคำถามยังตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้	การพูดถาม - ตอบคำถามไม่สม่ำเสมอ พูดไม่จบประโยค	พูดได้ราบเรียบ ความเร็ว ความสม่ำเสมอ

ภาคผนวก จ

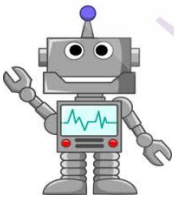
แบบประเมินความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

Name.....No. ....

Matching Fun!

Draw a line from the picture to the matching word.

rabbit

robot

bird

bag

bicycle

cap

cat

car

doll

ball

dog

teddy bear

kite

fish

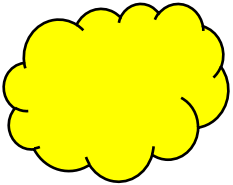
hat

Name.....No. ....

Matching Fun!

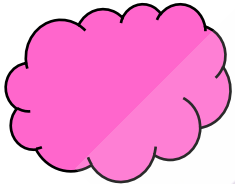
Draw a line from the picture to the matching word.

shirt

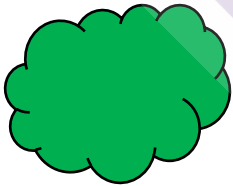
red

blue

shorts

yellow

purple

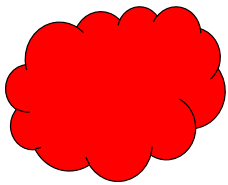
brother

skirt

pink

mother

green

t - shirt

sister

orange

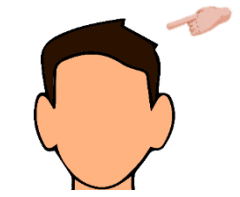

father

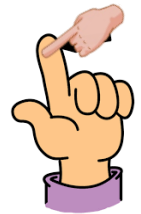
Name.....No. ....

Matching Fun!

Draw a line from the picture to the matching word.

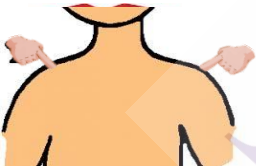

eye

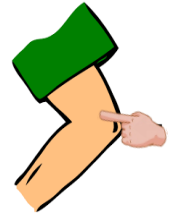

ear

leg

neck

nose

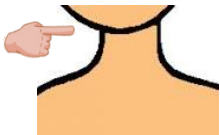
head

elbow

shoulder

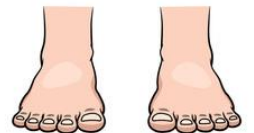
arm

hand

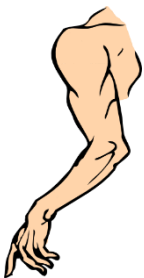

foot

feet

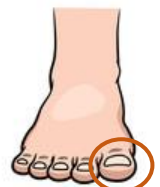
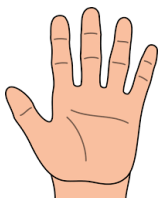
knee

toe

finger

Name.....No. ....

Matching Fun!

Draw a line from the picture to the matching word.

eraser

pencil

chair

clock

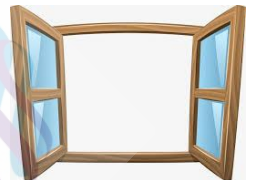
school bag

pencil sharpener

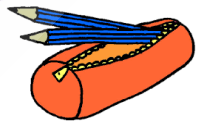
desk

blackboard

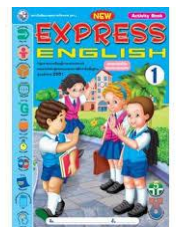

pen

notebook

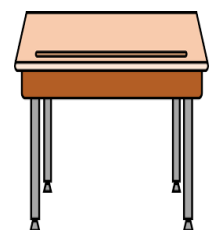
pencil case

door

ruler

book

window

ภาคผนวก จ.

แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจต่อเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม แบบ 4W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของตนเอง ดังนี้

ระดับ 3	หมายถึง	นักเรียนพึงพอใจมาก
ระดับ 2	หมายถึง	นักเรียนพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 1	หมายถึง	นักเรียนพึงพอใจน้อย

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		 มาก	 ปานกลาง	 น้อย
1. ด้านผู้เรียน				
1.1	นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้			
1.2	นักเรียนจำคำศัพท์ได้			
1.3	สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1	นักเรียนรู้เพิ่มเติม			
2.2	นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น			
2.3	มีการใช้อุปกรณ์ เช่น รูปภาพและบัตรคำ			
3. ด้านครูผู้สอน				
3.1	ครูผู้สอนเอาใจใส่ดูแล ทุก ๆ ครั้งที่สอน			
3.2	ครูแก้ไขเมื่อพูดผิด จนพูดได้ถูกต้อง			

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ชื่อ - นามสกุล

ประวัติการศึกษา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติผู้เขียน

นางสาวมยุรา ชาติทรัพย์สิน

พ.ศ. 2556 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)

สาขาภาษาอังกฤษ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

พนักงานบริษัท โฮกิริกู โลท์ เมทัล (ไทยแลนด์) จำกัด

อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

